

مجری: روابط عمومی انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پالایش نفت
تحریریه: حسین هرمزی، حسام الدین قاموس مقدم، الهه حمیدی کیا،
مهدی قدیمی، محمدحسن نجمی، محبوبه قهرمانی، منیرسادات
سیدرضا، ساجده محمودی و نرگس رسولی
طراح و گرافیک: محمد گودرزی

صنعت پالایش نفت
نشریه انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پالایش نفت
مدیرمسئول: ناصر عاشوری
شورای سیاست گذاری: ناصر عاشوری، هادی رنجبر، الهه حمیدی کیا
سردبیر: الهه حمیدی کیا

Oil Refining Industry Employers Association

نشریه صنعت پالایش نفت - سال سوم - شماره ۱۳ - شهریور ۹۸

؟؟؟؟

فهرست

www.orica.ir

www.orica.ir

Please Scan Me

مقام معظم رهبری:

مشکلات کنونی اقتصادی ارتباطی به تحریم ندارند

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به اقدام دولت فرانسه در ربط دادن حمایت از این کاریکاتور اهانت‌آمیز به آزادی بیان و حقوق بشر افزودند: دولتی این ادعا را می‌کند که خشن‌ترین و وحشی‌ترین تروریست‌های جهان را که دستشان به خون هزاران نفر از مردم و دهها تن از مقامات ایرانی آلوده است در کشور خود جا داده، در طول جنگ تحمیلی بیشترین حمایت‌ها را از گرگ خونخواری مثل صدام به عمل آورده و در شنبه‌های اعتراض، مردم کشور خود را سرکوب می‌کند و همزمان دم از آزادی و حقوق بشر می‌زند.

رهبر انقلاب اسلامی دفاع رئیس‌جمهور و دولت فرانسه از وحشی‌گری فرهنگی و عمل جنایتکارانه آن کاریکاتوربست، و دفاع آن کشور از منافقین و صدام را دو روی یک سکه دانستند و افزودند: ماجرای اخیر که در سالهای قبل نیز در قالب اهانت به قرآن و پیامبر عزیز اسلام در آمریکا و کشورهای اروپایی تکرار شد، نشان‌دهنده ذات ظلمانی و وحشی تمدن غرب است.

ایشان تأکید کردند: البته همچنانکه رجاله‌های مکه و طائف در صدر اسلام نتوانستند نام مقدس پیامبر را پنهان کنند، امروز نیز این تلاش‌های شوم راه به جایی نمی‌برد و نمی‌تواند بر شرافت، جلال و عظمت خاتم‌المرسلمین هیچ خدشه‌ای وارد کند.

رهبر انقلاب اسلامی در بخش دیگری از سخنانشان در تبیین اهمیت درک‌نشده هفته وحدت، حوادث

ایشان با یادآوری سوءاستفاده مستکبران از علم و فناوری برای مقاصد شومی نظیر بی‌عدالتی، جنگ‌افروزی، شرارت و غارت منابع ملت‌ها افزودند: فرعون فقط در محدوده مصر بیداد می‌کرد اما فرعون امروز جهان یعنی آمریکا با استفاده از پیشرفت‌های علمی، به کشورهای دیگر لشکرکشی می‌کند و جنگ، نامنی و تاراج به راه می‌اندازد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به دشمنی و معارضة همه‌جانبه استکبار و صهیونیسم با اسلام افزودند: آخرین نمونه این دشمنی خبیثانه، دشنام به چهره نورانی پیامبر اعظم به زبان کاریکاتور، و حمایت رییس‌جمهور فرانسه از این اقدام زشت بود که بار دیگر نشان داد پشت سر این‌گونه مسائل دست‌های پنهانی وجود دارد.

ایشان افزودند: می‌گویند یک آدم کشته شده است، خوب برای او ابراز تأسف و محبت کنید؛ چرا صریحاً از آن کاریکاتور خبیثانه حمایت می‌کنید؟ حمایت تلخ و زشت دولت فرانسه و برخی کشورهای دیگر نشان می‌دهد پشت این کارهای موهن، مانند برهه‌های قبل یک تشکیلات و برنامه ریزی وجود دارد.

رهبر انقلاب اسلامی، اعتراض و خشم سراسری امت اسلامی در قبال توهین به ساحت نورانی پیامبر اسلام را نشان‌دهنده زنده بودن امت اسلامی برشمردند و افزودند: البته بر خلاف غالب دولت‌ها، برخی دولتمردان جهان اسلام، باز هم حقارت خود را نشان دادند و به این کار زشت اعتراضی نکردند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح روز سه‌شنبه سیزدهم آبان ماه مصادف با هفدهم ربیع‌الاول در سخنان زنده و تلویزیونی، با تبریک خجسته سالروز میلاد پیامبر خاتم حضرت محمد مصطفی (صلی‌الله‌علیه‌وآله) و ولادت حضرت امام جعفر صادق (علیه‌السلام) به ملت شریف ایران و امت بزرگ اسلامی، وحدت جهان اسلام را علاج واقعی مشکلات مسلمانان خواندند و با اشاره به سیاست عاقلانه ایستادگی در مقابل زیاده‌خواهی‌های آمریکا افزودند: سیاست حساب‌شده جمهوری اسلامی با رفت و آمد اشخاص در آمریکا تغییری نمی‌کند. ایشان همچنین با تأکید بر تحرک و تلاش بیشتر مسئولان در سه زمینه «اقتصاد، امنیت و فرهنگ» گفتند: گرانی‌های اخیر واقعاً توجیهی ندارد و مسئولان باید با هماهنگی و جدیت این دشواری‌ها را از زندگی مردم بردارند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بخش نخست سخنانشان، برخی آیات قرآن کریم درباره نبی مکرم اسلام را دارای تناسبی روشن با وضع کنونی بشر خواندند و افزودند: خداوند در قرآن می‌فرماید رنج مردم بر پیامبر سخت و گران، و آن حضرت عمیقاً مشتاق و دلسوز سرنوشت بشر است و امروز نیز که جامعه بشری بیش از همیشه، دچار رنج است، روح مطهر رسول اعظم، از این درد و رنج بشر، آزرده است و مانند پدری مهربان، به دنبال هدایت و خوشبختی جوامع بشری است.

خونین برخی کشورهای اسلامی نظیر سوریه، عراق، لیبی، یمن و افغانستان را یادآوری کردند و افزودند: آن زمان که امام راحل عظیم‌الشأن ایام میلاد پیامبر خاتم را هفته وحدت اعلام کرد، خیلی‌ها عمق و اهمیت این اقدام را درک نکردند اما امروز روشن شده که وحدت جهان اسلام چقدر گران‌قیمت است و اگر محقق شده بود، می‌توانست مانع وقوع بسیاری از اختلافات و جنگ‌های خونین در منطقه شود.

ایشان در همین زمینه، اقدام خبیثانه برخی کشورها را در عادی‌سازی رابطه با رژیم غاصب صهیونیستی به شدت مورد انتقاد قرار دادند و افزودند: این افراد فاسد از کار ذلیلانه خود ابراز خرسندی و به آن افتخار هم می‌کنند اما بدانند که کوچک‌تر از آن هستند که به مسئله فلسطین پایان دهند و بدون تردید رژیم غاصب، قاتل و جنایتکار از بین می‌رود و فلسطین از آن فلسطینیان می‌شود.

رهبر انقلاب اسلامی گفتند: متأسفانه آن روز، اهمیت ابتکار امام بزرگوار یعنی «اتحاد مذاهب اسلامی در جهت گریه‌های کلی» به درستی درک نشد اما دشمن با فهم خطر این سیاست در کم کردن نفوذش، برنامه‌های عملیاتی برای مقابله با آن طراحی و اجرا کرد.

ایشان، «راه‌اندازی مراکز تولید اندیشه‌های ضدتقریبی»، «ایجاد گروه‌های تکفیری مثل داعش» و «به جان هم انداختن افراد غافل» را از جمله برنامه‌های عملیاتی دشمن برای خنثی کردن وحدت دانستند و افزودند: البته گناه برخی از دولت‌های منطقه و رؤسای آنها که از گروه‌های تروریستی پشتیبانی مالی و تسلیحاتی کردند، از افرادی که با تعصب و جهالت به این گروه‌ها پیوستند بیشتر است و در این قضیه جرم اصلی را آمریکایی‌ها و سعودی‌ها مرتکب شدند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، جرم دیگر آمریکایی‌ها را لشکرکشی به کشورهای مسلمان مانند افغانستان و سوریه خواندند و گفتند: در عراق جوانان با غیرت اجازه نفوذ به آمریکایی‌ها نخواهند داد چرا که نتیجه حضور آمریکا در هر نقطه از جهان چیزی جز ایجاد ناامنی، تخریب، جنگ داخلی و مشغول‌سازی دولت‌ها نبوده است.

ایشان علاج حوادث تلخ جهان اسلام همچون «جنگ پنج ساله در یمن و بمباران قساوت‌آمیز مردم به‌دست سعودی‌ها» و یا «دهن کجی چند دولت ذلیل به امت اسلامی با نادیده‌انگاری مسئله فلسطین» را در گروهی اتحاد مسلمانان دانستند و تأکید کردند: رفتاری‌ها و مشکلات دولت‌ها و ملت‌های اسلامی از کشمیر تا لیبی به برکت وحدت امت اسلامی برطرف خواهد شد.

رهبر انقلاب اسلامی در بخش دیگری از سخنانشان با اشاره به ۱۳ آبان و سالگرد اقدام دانشجویان خط امام در تسخیر لانه جاسوسی آمریکا در سال ۱۳۵۸

گفتند: این روز مظهر استکبارستیزی ملت ایران و آن کار دانشجویان، اقدامی نمادین و بجا در مبارزه با استکبار بود.

ایشان رژیم استکباری آمریکا را جامع صفات زشت مانند جنگ‌افروزی، تروریست و تروریست‌پروری، مداخله‌گری، فساد و انحصارطلبی دانستند و افزودند: اقدام دانشجویان در مقابله با چنین پدیده‌ای، عین عقابیت بود و تسلیم‌شدن و زیر بار زور رفتن ضد عقابیت است.

رهبر انقلاب اسلامی حرکت انقلابی دانشجویان در ۱۳ آبان را حرکتی دفاعی و کاملاً عقابانی خواندند و گفتند: ما شروع‌کننده اقدام در مقابل آمریکایی‌ها نبودیم بلکه بعد از پیروزی انقلاب، آن‌ها بودند که با صدور قطعنامه در کنگره، راه‌اندازی گروه‌های تروریستی، طراحی و حمایت از کودتا و تمهیدات گسترده جاسوسی در سفارت خود، دشمنی با ملت ایران را شروع کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: برخی تصور می‌کنند که اگر دولتی تسلیم خواسته‌ها و سیاست‌های آمریکا شود، سود و بهره خواهد برد درحالی‌که دولت‌های تسلیم در برابر زورگویی‌های آمریکا، بیشترین ضربه را خورده‌اند و گرفتاری‌های آنها بیشتر شده است.

ایشان با تأکید بر اینکه سیاست جمهوری اسلامی ایران در قبال آمریکا، حساب‌شده و مشخص است و با رفت‌وآمد اشخاص تغییر پیدا نمی‌کند، خاطر نشان کردند: ممکن است با آمدن یا نیامدن یک فرد اتفاقاتی بیفتد اما به ما هیچ ارتباطی ندارد و در سیاست جمهوری اسلامی هیچ تأثیری نخواهد داشت.

رهبر انقلاب اسلامی اوضاع رژیم آمریکا را تماشایی خواندند و افزودند: رئیس‌جمهوری که اکنون بر سر کار است و قرار است انتخابات را برگزار کند می‌گوید این، متقلبانه‌ترین انتخابات آمریکا است و رقیب او هم می‌گوید، ترامپ قصد تقلب وسیع دارد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای این وضع را نمونه‌ای از چهره کره لیبرال دموکراسی دانستند و گفتند: جدای از اینکه چه کسی در آمریکا بر سر کار بیاید، اوضاع کنونی نشانگر انحطاط شدید مدنی، سیاسی و اخلاقی در آمریکا است و این، موضوعی است که صاحبان فکر و اندیشه در آمریکا به آن اذعان می‌کنند.

ایشان سرانجام چنین نظام سیاسی را اضمحلال و انهدام خواندند و تأکید کردند: البته اگر برخی بر سر کار بیایند این انهدام زودتر انجام خواهد شد و اگر برخی دیگر به قدرت برسند ممکن است قدری به تأخیر بیفتد اما سرنوشت محتوم، نابودی است.

رهبر انقلاب اسلامی علت اصلی دشمنی آمریکا با نظام اسلامی ایران را زیر بار سیاست‌های ظالمانه نرفتن و به رسمیت نشناختن سلطه آنها دانستند و

تأکید کردند: این دشمنی ادامه خواهد داشت و تنها راه برطرف کردن آن، این است که طرف مقابل از این تصور که بتواند به ملت و دولت ایران ضربه اساسی وارد کند، مأیوس شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، مأیوس شدن دشمن را منوط به قوی‌شدن و تقویت ابزارهای قدرت واقعی دانستند و گفتند: البته ملت ایران واقعاً و انصافاً در برابر فشارها و مشکلات خوب ایستادگی کردند اما برای قوی شدن، مسئولان باید در سه بخش اقتصاد، امنیت و فرهنگ، تحرک بیشتر و جدی‌تری داشته باشند. ایشان در خصوص مقوله اقتصاد خاطر نشان کردند: در زمینه اقتصاد به هیچ‌وجه نباید نگاه به بیرون باشد البته این به معنای ارتباط نداشتن با خارج نیست بلکه ارتباط باید باشد ولی به‌دنبال علاج مشکلات در داخل باشیم و یکی از راه‌حل‌های اصلی هم افزایش تولید است.

رهبر انقلاب اسلامی افزودند: در زمینه اقتصاد باید یک تلاش برنامه‌ریزی شده و سازمان‌یافته انجام گیرد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه بسیاری از مشکلات کنونی اقتصادی ارتباطی به تحریم ندارند و ناشی از ناهماهنگی‌ها هستند، گفتند: بسیاری از گرانی‌های اخیر توجیه ندارد و باید با هماهنگی بین دستگاه‌های مربوطه هر چه زودتر علاج شوند.

ایشان، گرانی گوشت، مرغ، گوجه تا پوشک بچه را برغم موجود بودن جنس و کالا، گرانی‌های بی‌منا و بی‌دلیل خواندند و افزودند: همه این گرانی‌ها و مشکلات، با هماهنگی دستگاه‌ها قابل حل هستند و باید مشکلات از جلوی پای مردم برداشته شود.

رهبر انقلاب اسلامی در خصوص مقوله امنیت گفتند: برای تأمین امنیت خارجی و طمع نکردن دشمنان، باید ابزارهای دفاعی همچون موشک، پهپاد و هواپیما همچنان تقویت شوند و برای تأمین امنیت داخلی نیز دستگاه‌های مربوطه مراقب مسئله نفوذ باشند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در خصوص فرهنگ نیز مسئولان فرهنگی را به تلاش هوشمندانه فراخواندند. ایشان در بخش پایانی سخنانشان، به جنگ اخیر میان ارمنستان و جمهوری آذربایجان اشاره کردند و با تأکید بر اینکه این موضوع حادثه‌ای تلخ و تهدیدکننده امنیت منطقه است، گفتند: این درگیری نظامی باید هر چه زودتر تمام شود؛ البته همه سرزمین‌های جمهوری آذربایجان که به‌وسیله ارمنستان تصرف شده باید آزاد شود و به آذربایجان برگردد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای لزوم حفظ امنیت آرامه در این سرزمین‌ها و رعایت مرزهای بین‌المللی از جانب دو طرف را نیز مورد تأکید قرار دادند و افزودند: تروریست‌هایی که براساس گزارش‌های قابل اطمینان وارد منطقه شده‌اند، نباید به هیچ‌وجه نزدیک مرز ایران شوند و اگر آنها نزدیک مرز شوند، قطعاً بر خورد قاطع خواهد شد.

رئیس جمهوری در جلسه هیات دولت مطرح کرد:

ایجاد روحیه یاس در جامعه «خیانت ملی» است

رشد ۴/۶ درصدی تولیدات صنعتی
و افزایش ۲۵ درصدی صادرات

داخلی ما بود، شکست خورد. انتظار ترامپ این بود که بعد از خروج آمریکا از برجام همه کشورها از او تبعیت کنند اما هیچ کشوری حتی اروپایی‌ها که دوست دولت آمریکا بودند از این تصمیم تبعیت نکردند و چین و روسیه هم که به طریق اولی، از ترامپ تبعیت نکردند.

روحانی با بیان اینکه دولت در این مدت در حد توان نسبت به بهبود وضعیت زندگی و معیشت مردم تلاش خود را انجام داده، به افزایش ۵۰ تا ۶۰ درصدی حقوق کارمندان و کارگران اشاره کرد و افزود: هر چه در توان داشتیم برای اینکه فشار اقتصادی به مردم کاهش یابد، انجام دادیم و انجام خواهیم داد.

رئیس جمهوری افزود: برغم همه فشارهای ناشی از تحریم و شیوع ویروس کرونا، در همه بخش‌های مختلف با افزایش تولید مواجه هستیم و رشد تولید صنعتی در ۷ ماهه امسال ۴/۶ درصد بوده است و بانک مرکزی نیز نیازهای ضروری را در حد توان تأمین کرده و تا امروز نزدیک به ۲۲ میلیارد دلار ارز مورد نیاز برای کالاهای ضروری و مواد اولیه کارخانجات را تأمین کرده است.

روحانی ادامه داد: صادرات کشور امروز شرایط بهتری دارد و در هفته‌های اخیر ۲۵ درصد رشد داشته است، برای تأمین کالاهای مورد نیاز مردم و مواد اولیه تولید نیز حرکت‌های خوبی در گمرک انجام شده و کالاها با سرعت در حال ترخیص است و همه دست به دست هم داده‌اند برای اینکه شاهد حرکت خوبی در کشور باشیم و بی‌تردید شرایط آینده بهتر خواهد بود. رئیس جمهوری در پایان با بیان در این شرایط دولت وظیفه اصلی خود را سلامت، زندگی و معیشت مردم می‌داند و همه تلاش خود را بکار خواهد بست، افزود: لایحه بودجه سال آینده نیز در دست بررسی و نهایی شدن است و در زمان مشخص به مجلس تقدیم خواهیم کرد و توضیح خواهیم داد که در بودجه سال آینده اهداف مهم توسعه‌ای و اقتصادی گنجانده شده است تا توسعه و پیشرفت کشور را به همراه داشته باشد.

یاغی، به سمت فضای فرصت حرکت خواهیم کرد. روحانی ادامه داد از وقتی در سال ۹۷ دولت فعلی آمریکا وارد جنگ اقتصادی با ایران شد ما در محاصره اقتصادی قرار گرفته و با تروریسم اقتصادی مواجه بودیم، گفت: طی سال‌های اخیر ما در مقابل یک دولت قلدر قرار داشتیم. نباید به اسم نقد دولت قواعد سیاسی را به هم بزنیم، بلکه باید تعابیر را درست استفاده کنیم. دولت آمریکا جنایتکار و تروریست است چرا می‌خواهد آن را تظهير کنید، متأسفانه عده‌ای در داخل برای اینکه به دولت صدمه بزنند واقعیت‌ها را نادیده گرفته و مجانی آمریکا را تظهير می‌کنند تا فضا را برای انتخابات ۱۴۰۰ برای خود آماده کنند.

روحانی، ایجاد روحیه یاس در جامعه را «خیانت ملی» دانست و افزود: یاس و ناامیدی را در جامعه ترویج ندهید و اجازه دهید مردم واقعیت‌ها را ببینند، این دولت آمریکا کینه توز و جنایتکار نسبت به ملت ایران و همه ملت‌ها است، چرا واقعیت‌ها را به مردم نمی‌گویید.

رئیس جمهوری با درخواست از کارشناسان و صاحب نظران برای مقایسه آمارهای اقتصادی چهار سال ۹۳ تا ۹۶ و سه سال ۹۷ تا ۹۹، گفت: تمام معیارهای اقتصادی را در مورد سه سال اخیر و ۴ سال قبل از آن با هم مقایسه کنید، کار سخت و پیچیده‌ای نیست. برخی فکر می‌کنند که ما تازه امروز در فکر رفع و دفع تهدید علیه مردم هستیم، خیر ما از سال ۹۷ که جنگ اقتصادی این دولت آمریکا علیه ملت ایران آغاز شد، دنبال رفع تحریم و تهدید و ایجاد فرصت بودیم و نتیجه تلاش‌های انجام شده در طی این سه سال این بوده است که آمریکا در بخش‌های سیاسی، حقوقی و اخلاقی به صورت کامل شکست خورد.

رئیس جمهوری افزود: آمریکا در بخش اقتصادی توانست به ملت ایران فشار بیاورد و مردم ما با مشکلاتی مواجه شدند اما باز هم در تحقق هدف اصلی که ایجاد قحطی در کشور و برهم زدن امنیت

حجت‌الاسلام و المسلمین حسن روحانی روز چهارشنبه (۲۸ آبان ماه) در جلسه هیات دولت با تأکید بر ضرورت اجرای دستورالعمل‌ها و مصوبات در ارتباط با محدودیت‌های کرونایی گفت: در جلسات ستاد هماهنگی اقتصادی دولت و هیات دولت در مورد کمک به اقشار ضعیف و خانوارهایی که بخاطر ایجاد محدودیت‌ها دچار مشکل می‌شوند تصمیماتی اتخاذ شده. کسانی که از حقوق و درآمد ثابت برخوردار نیستند در این شرایط با سختی مواجه هستند که کمک‌هایی برایشان در نظر گرفته شده است.

روحانی افزود: براساس محاسبات انجام شده برای حدود یک سوم جامعه پرداخت بسته حمایتی و معیشتی در نظر گرفته شده که به مدت ۴ ماه (آذر، دی، بهمن و اسفند) به ازای هر نفر ۱۰۰ هزار تومان پرداخت خواهد شد و پرداخت این بسته معیشتی در جلسه روز شنبه ستاد ملی کرونا به تصویب خواهد رسید. همچنین برای حدود ۱۰ میلیون خانوار نیازمند نیز پرداخت یک وام یک میلیون تومانی پیش بینی شده است، ضمن اینکه در زمینه درمان کرونا، بیمارانی که بیمه نیستند حتماً تحت پوشش بیمه قرار خواهند گرفت و همه داروهای مربوط به این بیماران مشمول بیمه می‌شود.

رئیس جمهوری در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اینکه امروز شرایط اقتصادی و اجتماعی رو به بهبود است و علامت‌هایی از کاهش قیمت کالاها و ارز را مشاهده می‌کنیم، گفت: کسانی که به ناروا دولت را مخالف کاهش قیمت‌ها معرفی می‌کنند بدانند که تلاش دولت این است که این شرایط ادامه داشته باشد و مشکلات مردم کاهش یابد.

روحانی با بیان اینکه احساس ما این است که شرایط کشور در آینده بهتر خواهد بود، گفت: برخی فکر می‌کنند وقتی می‌گوییم شرایط بهتر می‌شود، منظور ما مذاکره با آمریکا است، خیر اینطور نیست. دولت جدید آمریکا خودش شرایط را به سمت قواعد باز خواهد گرداند. با شرایط ایجاد شده در آینده از سمت فضای تهدید ایجاد شده توسط این دولت

معجزه یک ادغام برای تحقق رهنمودهای رهبر معظم انقلاب

خودروها با ورود انرژی خورشیدی، هیبرید و حتی LNG و CNG عملاً بازار تولید، مصرف و فروش فرآورده‌های نفتی روز به روز کوچک‌تر می‌شود. به عنوان مثال کشورهای عضو اتحادیه اروپا قصد دارند از سال ۲۰۴۰ تولید خودروهایی بنزین‌سوز را ممنوع کنند و ضوابط و قوانین جدید مشابه دیگری در سایر کشورهای پیشرفته و رو به توسعه جهان در حال تدوین و اعمال است. بله، این یک واقعیت است که ساخت پالایشگاه نفت و میعانات گازی با هدف تولید و عرضه سوخت و فرآورده‌های نفتی میان تقطیری با هدف تأمین نیاز باک خودروها در جهان رو به پایان است و از این حقیقت نمی‌توان به سادگی عبور کرد. چه باید بکنیم؟ آیا با توجه به کوچک شدن بازار مصرف فرآورده‌های نفتی باید پالایشگاه سازی در ایران هم دوباره تعطیل شود؟ اگر بنا بر تعطیلی پالایشگاه‌های نفت و میعانات گازی در کشور بگذاریم با حدود ۱۵۸ میلیارد بشکه ذخایر قابل برداشت نفت خام و مایعات نفتی کشور چه باید بکنیم؟ در شرایط فعلی، جدا از محدودیت‌های تحریم‌های غیرقانونی آمریکا، یکی از مهمترین چالش‌های پیش‌روی توسعه صنعت پالایش نفت در ایران، اشکالات و آسیب‌های ساختاری در وزارت نفت است و این ساختارها با آمدن و رفتن دولت‌ها و وزرای نفتی حل و فصل نخواهد شد. هم‌اکنون شکاف عمیقی بین دو شرکت مادر تخصصی وزارت نفت یعنی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی و شرکت ملی صنایع پتروشیمی در حوزه توسعه صنعت پالایش و یا اگر حرفه‌ای بگوییم صنعت «پتروپالایش» وجود دارد. توسعه صنعت پالایش نفت و میعانات گازی با ایجاد ظرفیتی معادل دو میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه (با احتساب مینی پالایشگاه‌ها) کامل شده است. اما این منزله توقف توسعه صنعت پالایش نیست زیرا پالایشگاه‌های نفت با تولید محصولات هم‌چون گاز مایع، نفت سفید، نفتای سبک و سنگین و در سال‌های اخیر پروپیلن و هگزان اثبات کرده‌اند که می‌توانند زمینه‌ساز رشد، تعالی و توسعه هوشمندانه صنایع پتروپالایشی کشور باشند. از سه دهه گذشته با ساخت پالایشگاه‌های نفت در کنار پتروشیمی‌ها هم‌چون پالایش و پتروشیمی تبریز، اصفهان، کرمانشاه (پتروشیمی بیستون)، اراک و کوتاهی بعد مسافت پتروشیمی آبادان و صنایع پتروشیمی ماهشهر، به نوعی زنجیره‌های پتروپالایشی در ایران شکل گرفته بود اما پس از خصوصی سازی عملاً توسعه این زنجیره ارزش نافر جام باقی ماند. امروز با اعمال تغییرات جدید ساختاری در وزارت نفت و تأسیس شرکت مادر تخصصی جدیدی به نام شرکت «ملی پتروپالایش فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی ایران» می‌توان گام اول را برای احیای پتروپالایشگاه‌ها در ایران برداشت، واقعیت ماجرا اینجاست که پس از خصوصی سازی شرکت ملی صنایع پتروشیمی عملاً هویت و جایگاه حاکمیتی خود را چه در حوزه بهره برداری و چه در حوزه ساخت و توسعه صنعت پتروشیمی از دست داده و حتی مجوزهای ساخت پتروشیمی‌ها توسط معاونت برنامه‌ریزی وزارت نفت صادر می‌شود و عملاً شرکت ملی صنایع پتروشیمی به سازمانی سردرگم در مسیر توسعه صنعت پتروشیمی تبدیل شده است. این در حالی است که با استفاده از ظرفیت مازاد خوراک‌های نفتی هم‌چون نفتای سبک و سنگین و استفاده از خوراک‌های گازی هم‌چون اتان، متان و خوراک‌های گازی و مایع هم‌چون گاز مایع، میعانات گازی و حتی متانول می‌توان گامی در مسیر توسعه صنایع پتروپالایشی ایران برداشت. برای اثبات این ادعا فقط کافی است نگاهی به دستاوردهای ساخت پالایشگاه «ستاره خلیج فارس» داشته باشیم، در نگاه اول ساخت بزرگترین پالایشگاه میعانات گازی جهان، ایران را از واردات بنزین بی‌نیاز کرد اما واقعیت ماجرا این است که با افزایش ظرفیت تولید بنزین، فشار تولید حداکثری این فرآورده نفتی از روی دوش سایر پالایشگاه‌ها برداشته شد. امید است در آینده نه چندان دور شاهد احداث پالایشگاه‌های جدید بوده باشیم تا عملاً از خام فروشی نفت جلوگیری شود و کشورمان نیاز به خام فروشی نداشته باشد.

ناصر عاشوری

دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پالایش نفت ایران

«تابینا دو بار عصایش را گم نمی‌کند»، با گذشت حدود ۱۰ سال از اعمال تحریم‌های هسته‌ای، صنعت پالایش نفت ایران تغییر و تحولات متفاوتی را تجربه کرد، در دوره تحریم هسته‌ای و احتمال توقف فروش بنزین و گازوئیل به کشور، مسئولان وقت وزارت نفت از سر ناچاری دست به دامن ۶ مجتمع پتروشیمی شدند و با وجود مخالفت‌های گسترده زیست محیطی، اجتماعی و حتی فنی و تخصصی کارشناسان صنعت نفت، تولید محصولاتی مشابه بنزین و گازوئیل را در پتروشیمی‌ها آغاز کردند و البته ونزوئلا هم یکی از کشورهایی بود که ایران بر سر واردات تک محموله‌های بنزین و گازوئیل حساب ویژه‌ای باز کرده بود. با گذشت حدود یک دهه هم‌اکنون شرایط صنعت پالایش نفت ایران زمین تا آسمان با دوره تحریم‌های هسته‌ای تغییر یافته است.

ایران نه تنها بنزینی وارد نمی‌کند که حتی به استناد گزارش‌های رسمی گمرک در طول دو سال گذشته تاکنون «بنزین» و «گازوئیل» به بزرگترین محصول صادرات غیرنفتی کشور در شرایط تحریم تبدیل شده است که حتی به مدد توسعه صنعت پالایش و افزایش ظرفیت تولید بنزین و گازوئیل کشورهایی هم‌چون سوریه، عراق و ونزوئلا به عنوان شرکای بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران به جمع مشتریان فرآورده‌های نفتی کشور تبدیل شده‌اند. جهش قابل توجه صادرات بنزین و گازوئیل حتی با واکنش وزارت خزانه داری آمریکا روبرو شده و آن‌ها اخیراً تحریم‌هایی را علیه برخی از شرکت‌ها و مسئولان صنعت پالایش نفت کشور اعمال کرده‌اند. در کنار بی‌نیازی از واردات و تبدیل ایران به یکی از کشورهای بزرگ صادرکننده بنزین و گازوئیل، پس از اعمال مقررات جدید زیست محیطی در استاندارد سوخت مصرفی کشتی‌ها و نفتکش‌ها، به مدد صنعت پالایش نفت، ایران موفق به تولید نفت کوره کم گوگرد شده و مشکلات و چالش‌های تأمین سوخت کشتی‌های ایرانی هم در اوج تحریم‌ها حل شده است.

توسعه کمی و کیفی هوشمندانه صنعت پالایش نفت در یک دهه گذشته امروز خیر و برکات گسترده‌ای در شرایط تحریم‌های موشکی آمریکا نصیب اقتصاد کشور کرده و چه در حوزه تأمین نیاز داخلی و چه در بخش صادرات فرآورده نفتی و تزریق ارز حاصل از صادرات، صنعت پالایش نفت به یک دروازه‌بان حرفه‌ای برای ارکان سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در شرایط تحریم تبدیل شده و این واقعیت حتی از نگاه منتقدین هم غیرقابل انکار و کتمان است. با مرور این تحولات حالا سؤال مهم و بزرگ اینجاست آیا توسعه کمی و کیفی صنعت پالایش نفت ایران به سقف آرزوهای خود رسیده است؟ آیا استقلال و بی‌نیازی از واردات و صادرات مازاد بنزین و گازوئیل در شرایط تحریم به منزله بسته شدن پرونده توسعه صنعت پالایش نفت کشور تلقی می‌شود و این صنعت فضایی برای توسعه و سرمایه‌گذاری بیشتر ندارد؟ نگاهی به آمارهای مصرف سوخت و فرآورده‌های نفتی و همچنین ساخت پالایشگاه‌ها در چهار گوشه جهان از کشورهای پیشرفته صنعتی «OECD» تا کشورهای در حال توسعه و عقب‌مانده نشان می‌دهد که با توسعه انرژی‌های نو و تجدیدپذیر، طراحی و عرضه خودروهایی کم مصرف، متنوع سازی سید سوخت

«گازمایع»؛ خوراک پتروپالایشگاه‌ها یا سوخت خودروها؟

۱۱۰ میلیون لیتر در روز عبور کرده که این ظرفیت با بهره‌برداری قریبالوقوع چند طرح پالایشی به بیش از ۱۲۰ میلیون لیتر در روز می‌رسد. همزمان برنامه‌ریزی برای افزایش تقاضای روزانه حدود ۱۰ تا ۱۲ میلیون مترمکعب «سی.ان.جی» به‌عنوان سوخت ملی و با هدف کاهش وابستگی سبب سوخت به بنزین هم در دستور کار قرار گرفته است. حال اصرار عجیب برای افزایش سهم گازمایع به‌عنوان سوخت چیست؟ آیا صرفاً پالایشگاه‌سازی تنها راهکار طلایی تأمین و توزیع بنزین در ایران است؟ آیا زمان آن نرسیده که به دوره پالایشگاه‌سازی یا گازمایع فروشی با هدف تأمین سوخت پایان بدهیم؟ آیا حامیان عرضه گازمایع به سبب سوخت می‌دانند ارزش تولید و حتی صادرات محصولات نهایی پتروشیمی و پلیمری به مراتب سودآورتر، اشتغال‌آفرین‌تر و کم‌درستر از بنزین و گازوئیل و سایر فرآورده‌های نفتی است؟

خالی از لطف نیست که به این واقعیت اشاره کنیم که گازمایع متشکل از پروپان و بوتان با ساخت واحد (PDH) یا فرآیند (Propane Dehydrogenation) پروپان آن به پروپیلن و «بوتان» با ساخت واحد هیدروژن‌زدایی به بوتلین و بوتادین تبدیل می‌شود. «پروپان و بوتان» می‌تواند به‌عنوان خوراک ترکیبی در واحدهای شکست با بخار (steam cracker) به اتیلن، پروپیلن، بوتیلن، بوتادین و... تبدیل شود که به‌طور به استناد گزارش مؤسسات معتبر قیمت گذاری همچون پلتس میانگین ارزشی ۷۶۰ دلار در هر تن (با احتساب نفت بشکه‌ای ۴۰ دلار) را دارند. از سوی دیگر پروپیلن در زنجیره ارزش می‌تواند به پلی‌پروپیلن، پروپیلن اکساید و آکریلونیتریل تبدیل شود که ارزش آنها به طور میانگین بالغ بر ۱۲۰۰ دلار بر تن است. بوتیلن به آلکیلات و MTBE تبدیل می‌شود و بوتادین هم به PBR و SBR قابلیت تبدیل را دارند که ارزشی معادل یک‌هزار دلار در هر تن دارند.

در پایان باید تاکید کرد که خلاء یک ساختار یکپارچه تصمیم‌سازی و برنامه‌ریزی بر سر توسعه کمی و کیفی صنایع پتروپالایشی موجب شده که خوراک‌های ارزشمندی همچون گازمایع که تاکنون نمونه‌های موفقی همچون پتروشیمی جم و تبریز برای تکمیل زنجیره ارزش آن در کشور به بهره‌برداری رسیده است این روزها به حلقه مفقوده توسعه صنایع پتروپالایشی تبدیل شوند و این غفلت آن قدر آشکار شده که حتی برخی کارشناسان به آن درجه اعتماد به نفس رسیده که از این خوراک ارزشمند و گران قیمت به‌عنوان سوخت خودرو نام می‌برند.

هادی زنجیر

مدیر روابط عمومی انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پالایش نفت ایران

نظریه‌های گسترده‌ای بین کارشناسان بر سر نحوه مصرف گازمایع وجود دارد و عده‌ای اعتقاد دارند گازمایع باید وارد سبب سوخت خودروها شود و البته تحلیلگران و استراتژیست‌هایی هم بر این باورند که ذات و فلسفه پروپان و بوتان خوراک پتروشیمی‌ها و پتروپالایشگاه‌ها بوده تا سوخت خودروها.

پرسش مهم اینجاست که استفاده از گازمایع در سبب سوخت خودروها چقدر توجیه اقتصادی دارد؟ آیا متنوع‌سازی سبب سوخت با توجه به در اختیار داشتن سوخت پاک‌تری همچون «سی.ان.جی» و شبکه گسترده‌ی گازی دارای منطق اقتصادی است؟ هزینه‌های ساخت شبکه انتقال، تأمین، ذخیره‌سازی، توزیع و عرضه گازمایع به‌عنوان سوخت چند صد میلیون دلار آب می‌خورد؟ آیا صرف این هزینه‌ها در حالی که شبکه‌های گاز حتی تا دورافتاده‌ترین شهرها و روستاهای کشور هم گسترش یافته در شرایط تحریم و سیاست‌های اقتصاد انقباضی عاقلانه است؟

یکی از رهنمودهای مقام معظم رهبری همواره تکمیل زنجیره‌های ارزش است و در راستای منویات رهبر انقلاب، «پروپان و بوتان» یک خوراک کلیدی برای اجرای طرح‌های خوراک ترکیبی بوده به طوری که معاونت برنامه‌ریزی وزارت نفت تاکنون مجوزهایی برای اجرای طرح‌های PDH در عسلویه و ماهشهر با هدف تکمیل زنجیره پروپان صادر کرده و قصد دارد از «بوتان» و «تان» هم برای طرح‌های ترکیبی پتروشیمی استفاده کند و دست بر قضا مجوز ساخت اولین طرح هم در عسلویه صادر شده است. از سوی دیگر با بهره‌برداری از «ستاره خلیج فارس» و تکمیل چهارمین فاز توسعه این مگا پالایشگاه میعانات گازی، ظرفیت تولید بنزین ایران از مرز

نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود. با گذشت حدود بیست و سه سال از توسعه پارس جنوبی، هم اکنون ظرفیت تولید روزانه گاز ایران از این میدان مشترک به بیش از ۷۰۰ میلیون مترمکعب افزایش یافته است و همزمان با افزایش برداشت گاز متان، ظرفیت تولید سایر محصولات گازی همچون میعانات گازی، اتان، پروپان، بوتان و گوگرد هم به‌عنوان محصولات جانبی با افزایشی خیره‌کننده همراه شده است. در طول بیش از دو دهه گذشته تاکنون برای توسعه پارس جنوبی که در نهایت منجر به سبقت از قطر در برداشت روزانه گاز شده بالغ بر ۸۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری انجام شده است. به عبارت ساده‌تر با وجود تجربه فراز و فرودهای مختلفی همچون هشت سال جنگ تحمیلی، تحریم‌های هسته‌ای و حالا موشکی اما امروز پارس جنوبی به یک نقطه امن برای صنعت نفت کشور تبدیل شده و در کنار تأمین کامل سوخت و خوراک صنایع، پتروشیمی‌ها، نیروگاه‌ها و مشترکان خانگی و تجاری، بخش قابل توجهی از میعانات گازی تولیدی این میدان مشترک راهی پالایشگاه «ستاره خلیج فارس» می‌شود تا زمینه‌ساز افزایش ظرفیت و بی‌نیازی از واردات بنزین و گازوئیل کشور شود.

همزمان با مرور همه دستاوردهای ریز و درشت توسعه پارس جنوبی اما در کنار افزایش تولید گاز، گازمایع یا پروپان و بوتان هم بخشی از این مسیر توسعه شده است به طوری که امروز با احتساب پارس جنوبی و تولید سایر پتروشیمی‌ها و پالایشگاه‌های نفت و گاز، ظرفیت تولید گازمایع ایران سالانه حدود ۱۵ میلیون تن و تولید واقعی به ۱۰ تا ۱۱ میلیون تن در سال افزایش یافته است. همسو با جهش تولید گازمایع کشور، این روزها اختلاف

باقری در گفت‌وگو با «صنعت پالایش نفت» مطرح کرد:

تحریم‌های نفتی؛ انگیزه‌ای برای توسعه پالایشگاه و جلوگیری از خام‌فروشی

پالایشگاه تبریز از جمله پالایشگاه‌های قدیمی ایران است که از سال ۱۳۵۶ آغاز به کار کرده و یکی از قطب‌های پالایشی در شمال غرب کشور تبدیل شده است. این پالایشگاه از یک سو استانداردهای محصولات را بالا برده و از سوی دیگر ظرفیت تولید را هم افزایش داده است. «غلامرضا باقری دیزج» مدیرعامل پالایشگاه تبریز با تشریح برنامه‌های توسعه‌ای و زیست محیطی این شرکت معتقد است که «تحریم‌های نفتی باعث افزایش انگیزه برای توسعه پالایشگاه و جلوگیری از خام‌فروشی خواهد شد» و بر همین اساس امیدوار است که با حمایت‌های قانونی در یک دوره زمانی ۵ ساله، صادرات نفت خام به حداقل برسد. مشروح گفت‌وگوی «صنعت پالایش نفت» با «غلامرضا باقری دیزج» مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز به شرح زیر است:

برای جلوگیری از شیوع ویروس کرونا مدیریت پالایشگاه چه اقداماتی انجام داده است؟

با شروع شیوع کرونا ویروس در کشور از ابتدای اسفند ماه، در سطح شرکت پالایش نفت تبریز نیز اقداماتی در جهت پیشگیری و کاهش بیماری‌زایی ویروس مذکور انجام گرفت. مهم‌ترین اقدام در آن زمان جهت شناسایی بیماران، نصب و راه‌اندازی دوربین حرارتی در درب اصلی حراست و خرید تب‌سنج پرتابل، به منظور تب‌سنجی روزانه همکاران ستادی و عملیاتی بود. از دیگر اقدامات می‌توان به تهیه و توزیع مستمر محلول‌های ضدعفونی دست و سطوح و ماسک یکبار مصرف جهت استفاده کلیه همکاران (رسمی و قراردادی) در چندین مرحله، انجام گندزدایی در

آیا در شرکت پالایش نفت تبریز برنامه‌ای برای بومی‌گزینی وجود دارد و کارگران و مهندسان بومی هستند یا کارکنان از سراسر کشور جذب شده‌اند؟

مطابق مفاد اطلاعیه جذب نیروی انسانی اخیر شرکت که فرآیند جذب و بکارگیری در جریان است کل ۶۵ نفر نیروی انسانی به روش جذب منطقه‌ای و از استان‌های آذربایجان شرقی، غربی و استان اردبیل است. لازم به توضیح است از ۶۵ نفر نیز ۵۴ نفر صرفاً از استان آذربایجان شرقی و کاملاً بومی هستند (۸۳ درصد). ضمناً در جذب و بکارگیری نیروی انسانی پیمانکاری نیز این اصل رعایت و نفر بومی دارای امتیاز حداکثری است و جذب به این روش جزو استراتژی تأمین نیروی انسانی مدیریت منابع انسانی شرکت است.

روند عرضه محصولات شرکت در بورس انرژی چگونه است و پالایشگاه تبریز چه محصولاتی را در بازار بورس انرژی عرضه می‌کند؟

عرضه فرآورده‌های ویژه به صورت هفتگی در بورس انرژی انجام می‌گیرد و فرآورده‌های ویژه قابل عرضه در بورس انرژی شامل محصولات آیزوریسایکل، آیزوفید، حلال ۴۰۲، حلال ۴۰۴ و ریفرمیت است. این محصولات آیا بابت تولید بیشتر یا تقاضای کمتر است یا این محصولات جهت عرضه در بورس تولید می‌شوند؟

با توجه به تحویل فرآورده‌های اصلی تولیدی به شرکت ملی پالایش و پخش، فرآورده‌های ویژه با هدف تأمین نقدینگی جاری شرکت تولید و از طریق بورس انرژی به فروش می‌رسد.

با توجه به برخی تحریم‌های جدید صنعت نفت، این تحریم‌ها چه تأثیری

بر چشم‌انداز پالایشگاه گذاشته است؟

تحریم‌های نفتی باعث افزایش انگیزه برای توسعه پالایشگاه و جلوگیری از خام‌فروشی خواهد شد و امید است با حمایت‌های قانونی در یک دوره زمانی ۵ ساله صادرات نفت خام به حداقل برسد.

در شرایط فعلی ضررها و زیان‌های کاهش قیمت نفت برای پالایشگاه

چیست؟ هم به لحاظ تحریم‌ها و هم به لحاظ وضعیت بازار نفت.

با شیوع جهانی ویروس کووید-۱۹ و کاهش بی‌سابقه تقاضای نفت خام و فرآورده‌ها و برهم خوردن تعادل قیمت‌ها در پایان سال ۱۳۹۸ و ادامه این روند کاهشی در شش ماهه اول سال ۱۳۹۹ که به عنوان مثال در قیاس با قیمت‌های اسفند ماه ۱۳۹۸ قیمت نفت خام در فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۹ با ۴۲ تا ۴۳ درصد کاهش در هر بشکه، بنزین در فروردین و اردیبهشت ۹۹ به ترتیب با ۶۳ و ۴۲ درصد کاهش در هر بشکه، نفت گاز با ۳۸ و ۴۶ درصد کاهش و نفت کوره با ۳۴ و ۳۳ درصد کاهش در هر بشکه همراه بوده است. لذا مطابق استانداردهای حسابداری و کسب نظر کارشناسی حسابرس و بازرس قانونی، شرکت نسبت به ارزشیابی موجودی نفت خام و فرآورده‌های نفتی خود بر مبنای نرخ‌های فروردین ۱۳۹۹ (برگرفته از نشریه پلتس) اقدام کرده و ذخیره‌ای معادل ۷,۲۴۹,۴۱۰ میلیون ریال از بابت کاهش ارزش فروش موجودی‌های نفت خام و فرآورده‌های نفتی در حساب‌های شرکت منظور شد که با افزایش روند نرخ فرآورده‌های نفتی از خرداد سال ۱۳۹۹ ذخیره مذکور از حساب‌های شرکت برگشت داده شد.

برای توسعه پالایشگاه چه برنامه‌ای دارید؟

در بخش مهندسی طرح‌ها پیشتر در سال ۹۶ پس از انجام مطالعات امکان‌سنجی طرح جامع (ارتقاء کیفی محصولات تولیدی) توسط شرکت‌های خارجی انجام و تفاهم‌نامه Head of Agreement (HOA) اجرای طرح با منابع خارجی به امضاء رسیده بود لیکن به دلیل خروج آمریکا از برجام و مشکلات دسترسی به دانش فنی اجرای طرح متوقف شد. در سال ۹۸ مطالعات امکان‌سنجی مجدد با

تحریم‌های نفتی

باعث افزایش انگیزه

برای توسعه پالایشگاه

و جلوگیری از

خام‌فروشی خواهد

شد و امید است با

حمایت‌های قانونی در

یک دوره زمانی ۵

ساله صادرات نفت

خام به حداقل برسد

محل‌های پرتردد و عمومی، انجام هماهنگی‌های لازم در خصوص اعمال کنترل‌های مربوطه مقابله با ویروس کرونا در پروژه‌های فعال شرکت، انجام معاینات کلیه همکاران مشکوک و محتمل توسط پزشک درمانگاه صنعتی و در صورت نیاز تجویز مرخصی استعلاجی و معاینات بازگشت به کار، بررسی پرونده پزشکی همکاران و شناسایی کارکنان پرخطر با ریسک بالای احتمال ابتلا به بیماری کرونا و ویروس و اتخاذ تمهیدات مربوطه در خصوص کاهش روز کاری از طریق حذف اضافه کاری، مرخصی استحقاقی، آنکال (on call)، مرخصی استعلاجی، دور کاری، بازدید از اماکن عمومی و حساس و پرخطر توسط کمیته راهبری سلامت شرکت به منظور نظارت عالیه در خصوص رعایت مسائل بهداشتی می‌توان اشاره کرد.

با توجه به شرایط استراتژیک پالایشگاه و عدم امکان تعطیلی آن و نیاز به حضور همکاران نوبت کار، به منظور کاهش مواجهه افراد و رعایت اصول بهداشتی در رستوران شرکت نیز تغییراتی همانند زمان‌بندی حضور کارکنان در رستوران جهت سرو غذا، کاهش صندلی‌های رستوران به صورت یک در میان و ضربدری از دور میزها، تغییر ظروف غذا به نوع یکبار مصرف، سرو نان و آب بسته بندی، انجام بازرسی‌های بهداشتی از رستوران و آبدارخانه‌ها به صورت مستمر انجام می‌پذیرد.

خلاصه‌ای از اقدامات پالایشگاه در جهت انجام مسئولیت‌های اجتماعی شرکت را بفرمائید؟

در راستای مسئولیت‌های اجتماعی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. در مرحله اول کمک‌های مؤمنانه با همکاری پتروشیمی تبریز تعداد ۸۰۰ بسته معیشتی بین نیازمندان توزیع شد.
۲. اهدای ۸۰ عدد سیلندر اکسیژن به بیمارستان‌های شهید محلاتی سپاه و علی ابن ابیطالب ارتش استان آذربایجان شرقی
۳. تهیه ۲۰۰ دست مانتو و شلوار و مقنعه جهت استفاده دانش آموزان دبستان دخترانه فاطمه الزهراء محله کوجووار از جوامع محلی
۴. کمک ۵۰۰ میلیون ریالی به انجمن اطلاع‌رسانی دیابت کشور
۵. کمک ۵۰۰ میلیون ریالی به ستاد دیه استان
۶. کاشت ۲۰۰ اصله نهال در روستای باغ معروف از جوامع محلی
۷. تهیه و توزیع یک بهداشتی در جوامع محلی کوجووار و باغ معروف
۸. تهیه پمپ سم پاشی و مایع ضد عفونی کننده و تحویل به مرکز بهداشت محله کوجووار از جوامع محلی
۹. تهیه و توزیع ۳۰۰ بسته معیشتی در مرحله دوم کمک مؤمنانه در بین نیازمندان

تکنولوژی‌های در دسترس انجام و سپس قرارداد تحصیل دانش فنی و طراحی بنیادی واحدهای فرایندی مورد نیاز منتج از مطالعات امکان‌سنجی اخیر یاد شده با شرکت‌های مهندسی چینی به امضاء رسید و تحصیل دانش فنی و طراحی بنیادی این فرایندها انجام گرفت.

جهت انتخاب پیمانکار طراحی مهندسی گسترده طرح جامع (طراحی بنیادی واحدهای غیرلیسانس، نیازمندی‌های سرویس‌های جانبی و مخازن، جانمایی واحدها، ارائه برگ‌های سفارش اقلام دیر تحویل و انجام مطالعات زیست محیطی (EIA) مناقصه در جریان است و مقرر است با انجام مهندسی گسترده و با تأمین منابع مالی طرح جامع اجراء شود.

طرح جامع شرکت پالایش نفت تبریز در راستای اجرای قانون حمایت از توسعه صنایع پایین دستی نفت پس از تأیید مطالعات امکان‌سنجی توسط مرجع ثالث در مردادماه ۹۹ مورد تأیید شرکت ملی پالایش و پخش و در شهریور ۹۹ مورد تأیید وزارت نفت قرار گرفته است.

در حوزه معاونت عملیات نیز شرکت پالایش نفت تبریز در راستای استراتژی خود انجام برنامه زیر را در دستور کار دارد:

۱. اجرای طرح جامع جهت کاهش تولید مواد کم ارزش (نفت کوره و وکیوم باتوم) و افزایش کمی و کیفی محصولات با ارزش
۲. با توجه به استراتژی جدید شرکت سرمایه گذاری در بخش پتروشیمی
۳. احداث واحدهای پایین دستی و مکمل از جمله واحد گوگردسازی و تصفیه گازهای انتهایی واحد گوگردسازی و واحدهای ترش جهت امکان افزایش ظرفیت تولید نفت گاز با استاندارد یورو ۵ تا حد اکثر ممکن
۴. احداث واحد تکمیلی ایزومریزاسیون جهت به حداقل رساندن مصرف MTBE
۵. احداث واحد RO و برج خنک کننده جدید در جهت کاهش مصرف و دورریز آب و حفظ منابع آبی

تولید بنزین در پالایشگاه بر اساس چه

استانداردهایی است؟ و اینکه آیا به

تعهدات قبلی عمل شده است؟

تولید کل بنزین پالایشگاه بر اساس استاندارد یورو ۵ بوده و این شرکت به کلیه تعهدات خود از لحاظ کمی (افزایش ۱ میلیون لیتر) و کیفی عمل کرده است.

این پالایشگاه برای تعهدات زیست

محیطی خود چه اقداماتی انجام داده

است؟

شرکت پالایش نفت تبریز در راستای انطباق و بهبود عملکرد زیست محیطی در طول سال‌های اخیر پروژه‌های متعدد زیست محیطی با سرمایه گذاری به قیمت روز معادل ۱۲۰ هزار میلیارد ریال تعریف و اجرایی کرده است که از اهم این پروژه‌ها می‌توان به احداث واحد بنزین سازی جدید (CCR) اشاره کرد، با بهره‌برداری از واحد بنزین سازی جدید تمامی محصول بنزین مصرفی کلانشهر تبریز از سال ۹۲ که مجهز به واحد استخراج بنزین از بنزین است با استاندارد یورو ۴ عرضه می‌شود که در سال ۹۷ با استفاده از دانش داخلی همکاران تلاشگر و تغییر کاربری واحد بنزین‌سازی قدیم این شرکت به واحد ایزومریزاسیون، در حال حاضر کل بنزین تولیدی شرکت با استاندارد Euro 5 تولید و عرضه می‌شود. همچنین با تعریف پروژه تصفیه گازوئیل (GHT) در سال ۹۴ و بهره‌برداری از آن با حضور ریاست محترم جمهوری در سال ۹۸ امکان ارائه کلیه محصول گازوئیل با استاندارد یورو ۵ مهیا است که در حال

حاضر حدود ۴۰ درصد از نفت گاز مطابق استاندارد Euro 5 ارائه می‌شود که با تکمیل و بهره‌برداری از پروژه‌های پایین دستی SRP جدید و TGT و رفع تنگناهای استحصال گوگرد، بزودی کل نفت گاز تولیدی شرکت مطابق استاندارد یورو ۵ خواهد بود.

در حوزه کنترل انتشار گازهای گلخانه‌ای و توسعه پایدار شرکت پالایش نفت تبریز به عنوان پیشرو پالایشگاه‌های کشور در سال ۹۳ نسبت به تعریف پروژه بازافت گازهای ارسالی به مشعل در قالب پروتکل‌های بین‌المللی کیوتو و تجارت کربن (CDM) اقدام کرده است که در نتیجه آن سالانه از انتشار حدود ۳۰۰۰۰ تن گازهای گلخانه‌ای به اتمسفر جلوگیری می‌شود. ضمناً در خصوص انطباق محصول نفت کوره تولیدی با استانداردهای روز زیست محیطی نیز طرح جامع پالایشگاه به منظور کاهش تولید نفت کوره به زیر ۱۰ درصد خوراک پالایشگاه و ارتقاء مشخصات فرآورده تعریف شده که مراحل مطالعات پایه تکمیل شده و در مرحله انعقاد FEED بمنظور اخذ لیسانس واحدهای مورد لزوم، طراحی واحدهای پایین دستی و تهیه گزارش ارزیابی اثرات زیست محیطی است. با تکمیل مراحل مذکور، طی مجوزهایی که در خصوص تأمین مالی پروژه از محل صندوق توسعه ملی به عمل آمده است مراحل اجرایی طرح نیز شروع خواهد شد.

در خصوص پایش فرایندهای مرتبط با تولید و پروژه‌های مطالعاتی زیست محیطی نیز اقدامات متعددی صورت گرفته است که می‌توان به پروژه تفکیک لجن‌های نفتی - بیولوژیکی و آهکی، پروژه طراحی شبکه پایش آب‌های زیرزمینی و احداث و حفر گمانه‌ها، پروژه شناسایی، اندازه‌گیری و ارزیابی کمی و کیفی منابع آلاینده هوا (EFD) و احداث واحد گرانولاسیون گوگرد تولیدی اشاره کرد. به منظور حفظ و پویایی لازم پایش مداوم انطباق با الزامات و قوانین زیست محیطی توسط واحد محیط زیست صورت می‌پذیرد و در صورت لزوم پروژه‌های بهبود عملکردی مستمراً تعریف و اجرایی می‌شود.

+ پروژه تولید حلال نرمال پنتان و نرمال هگزان

همگام با تحقق شعار سال، واحد مهندسی طرح‌ها با هدف تولید فرآورده‌های ویژه، رفع گلوگاه‌های موجود در واحدهای ایزومریزاسیون، استمرار تولید واحدهای بالادستی و ایجاد ارزش افزوده بیشتر، به امکان‌سنجی، بررسی بازار داخل و خارج و مهندسی پایه طرح تولید حلال‌های نرمال پنتان و نرمال هگزان پرداخته است.

در این پروژه با هزینه‌ای در حدود ۲۲ میلیون یورو و با نرخ بازگشت سرمایه حدود ۳۲ درصد، پتانسیل تولید با ظرفیت سالانه ۱۰۰ هزار تن برای حلال نرمال پنتان و ۲۰۰ هزار تن برای حلال هگزان پیش‌بینی شده است تا علاوه بر افزایش سه واحدی عدد اکتان مخلوط محصولات واحدهای ایزومریزاسیون و افزایش کیفیت بنزین تولیدی، شرکت نفت ستاره خلیج فارس به بزرگترین تولیدکننده و صادرکننده محصولات مذکور در منطقه و جهان تبدیل شود. عمده مصارف حلال‌های مذکور در صنایع پتروشیمی به عنوان عامل کفزا در تولید پلی‌استایرن فوم به منظور تولید عایق صوتی و حرارتی-برودتی در سردخانه‌ها و یخچال‌های صنعتی، ساخت انواع فوم‌های بسته‌بندی و ظروف یکبار مصرف نگهداری غذا، حلال و پاک‌کننده‌های پایه روغنی، چسب کفش، محصولات چرمی، مصالح ساختمانی، استخراج انواع روغن آشپزی، پاک‌کننده لاستیک، لوازم منزل، تولیدات نساجی و مدیای واکنش‌های شیمیایی است.

+ پروژه تولید آب اکسیژنه

یکی از بزرگ‌ترین ظرفیت‌های پالایشگاه ستاره خلیج فارس در ایجاد محصولات جدید و تنوع بخشی به سبد محصولات خود، استفاده از مازاد هیدروژن تولیدی و تبدیل آن به محصولات با ارزش افزوده بیشتر نظیر آب اکسیژنه است. واحد مهندسی طرح‌ها بر اساس تنوع فرآیندی تولید این محصول و تحلیل بازار داخل و خارج آن، پتانسیل تولید سالانه ۱۰۰ هزار تن آب اکسیژنه با خلوص ۵۰ درصد را با هزینه‌ای در حدود ۴۵ میلیون یورو، با نرخ بازگشت سرمایه حدود ۵۴ درصد پیش‌بینی کرده است. در این پروژه علاوه بر مصرف مازاد هیدروژن تولیدی پالایشگاه و ایجاد ارزش افزوده، شرکت نفت ستاره خلیج فارس به بزرگترین تولیدکننده و صادرکننده آب اکسیژنه در منطقه و جهان تبدیل خواهد شد.

مصارف عمده آب اکسیژنه در صنایع مختلف از قبیل صنایع شیمیایی، نساجی، کنترل آلودگی، متالورژی و حتی صنایع الکترونیک و نظامی است. از طرفی افزایش روزافزون مصرف آن در ایران و جهان، با توجه به وجود هیدروژن مازاد در پالایشگاه می‌تواند بخش کوچکی از نیاز صنایع را برطرف کند.

اقتصادی‌ترین و بهترین روش تولید، فرآیندی مشهور به فرآیند آنتراکینون است که در آن حلال آنتراکینون در حضور بستر ثابت کاتالیست پالادیوم با هیدروژن گازی به عنوان خوراک اصلی واکنش داده و به شکل هیدروکینون درمی‌آید و بعد از خارج شدن از بستر کاتالیست به وسیله اکسیژن گازی اکسیده و به کینون تبدیل می‌شود. همزمان با این فرآیند آب اکسیژنه و یا همان هیدروژن پیروکسید نیز تولید می‌شود.

لازم به ذکر است چنانچه تولید آب اکسیژنه در مقیاس صنعتی مناسب، تحقق یابد می‌توان تولید مازاد بر مصرف را در کشورهای حوزه خلیج فارس به فروش رساند و برخی از مواد اولیه مصرفی را با ارزش حاصل از فروش آن تأمین کرد. با در نظر گرفتن اهمیت آب اکسیژنه در صنایع مختلف شایسته است که به تولید این ماده به عنوان یکی از پراهمیت‌ترین ترکیبات واسطه توجه بیشتری مبذول شود.

علیرضا زارع، رئیس مهندسی طرح‌های شرکت نفت ستاره خلیج فارس

تعریف پروژه‌های جدید برای ایجاد آینده‌ای روشن‌تر در ابر پالایشگاه جهان

رئیس اداره بازرسی فنی و حفاظت از خوردگی فلزات شرکت پالایش نفت تهران به تشریح اقدامات این اداره در تعمیرات اساسی اخیر پرداخت. دلیری در ابتدا پیرامون فعالیت‌های اداره بازرسی فنی اظهار داشت: بازرسی فنی از دستگاه‌ها، ماشین‌آلات و قطعات به دلیل اهمیت ویژه‌ای که از لحاظ عملیاتی و ایمنی و در نهایت اقتصادی دارد از مهم‌ترین فعالیت‌ها در واحدهای نفتی و صنعتی به شمار رفته و همواره به عنوان یکی از واحدهای فعال و کلیدی در صنعت عظیم نفت مطرح است.

وی افزود: کارشناسان بازرسی فنی وظیفه حصول اطمینان از صحت تعمیرات، تغییرات و اصلاحات انجام شده را به عهده دارند. در پالایشگاه تهران نیز به دلیل قدمت و داشتن تجهیزات با عمر کارکرد زیاد، بازرسی دقیق‌تر و همچنین استفاده از روش‌های نوین بازرسی مورد نیاز است. با نگاهی به عملکرد اداره بازرسی فنی در تعمیرات اساسی اخیر واحدهای آیزوماکس و هیدروژن بیش از هر چیزی می‌توان به دقت و ظرافت مردان سپیدپوش شرکت پالایش نفت تهران و استفاده از آن‌ها از تجهیزات بروز و پیشرفته مطابق با استانداردهای روز دنیا پی برد. دلیری در خصوص اقدامات انجام شده در تعمیرات اساسی اخیر واحدهای آیزوماکس و هیدروژن تصریح کرد: باید گفت که کار بازرسی فنی از چند ماه قبل از شروع تعمیرات اساسی آغاز می‌شود. بدین صورت که ابتدا با مطالعه گزارشات قبلی کلیه تجهیزات و دستگاه‌های واحد مربوطه نسبت به تهیه لیست کار تعمیراتی (Work List) اقدام شده و پیشنهادات و پیش‌بینی‌ها جهت تهیه جنس و برآورد حجم کار تعمیراتی مورد نیاز انجام می‌گیرد و پس از آن بازرسان NDT شروع به ضخامت‌سنجی مسبرهای سرد می‌کنند. حدود یک هفته قبل از شروع تعمیرات بازرسی (پنج گروه کاری شامل لوله‌کشی، کوره‌ها، مبدل‌ها، ظروف و برج‌ها و کولرهای هوایی) جهت تهیه مقدمات کار به بررسی سوابق تجهیزات مربوطه اقدام می‌کنند. با شروع تعمیرات اساسی و پس از خارج شدن واحد از سرویس و تمیزکاری اولیه کلیه تجهیزات بازرسی و دستور کارهای لازم صادر می‌شود. در حین تعمیرات اساسی بازرسان فنی با حضور مداوم نسبت به پیگیری دستور کارهای صادره و نظارت بر تعمیرات در حال انجام اقدام می‌کنند. همچنین در صورت نیاز آزمایشات NDT تکمیلی مانند UT، PT، MT و... انجام می‌شود. پس از اتمام تعمیرات اساسی بازرسان فنی نسبت به تهیه گزارشات اقدام کرده و پیش‌بینی‌های لازم جهت برآورد حجم کار و اجناس مورد نیاز در تعمیرات اساسی آینده را انجام می‌دهند. بازرسی کلی از تعداد ۶ دستگاه کوره، تعویض ۱۵ عدد از تیوب‌های pig tail کوره ۲۴-۸۰۱ و تهیه نمونه از این تیوب‌ها و ارسال آن به پژوهشگاه صنعت نفت جهت تعیین عمر باقیمانده، تخریب و نوسازی کامل حدود ۴۰ مترمربع از دیواره آجری کوره ریفرمر واحد هیدروژن در ناحیه Radiation و برشکاری ورق و تعویض Refractory سقف کوره مذکور، تعمیر و مرمت قسمت‌های سیمان‌کاری دیواره در نواحی Radiation و Convection کوره‌های واحد آیزو ماکس بخشی از اقدامات اداره بازرسی فنی در تعمیرات اساسی اخیر بود. علاوه بر آن متخصصان این اداره اقداماتی چون بازرسی از ۹ عدد برج، بازرسی از ۴۰ عدد ظرف تحت فشار و Snubberهای کمپرسورهای واحد، بازرسی کامل داخلی و خارجی از ۴ عدد راکتور، بازرسی از تعداد ۶۳ دستگاه مبدل حرارتی، بازرسی از تعداد ۲۶ عدد کولر هوایی و بازرسی از مسیرهای لوله‌کشی در قالب ۱۰۰۰ صفحه Piping Spool و صدور دستور کارهای مقتضی را نیز بر اساس استانداردهای روز دنیا و با تأکید بر اصل کیفیت به ثمر رساندند.

باید اشاره داشت که علاوه بر موارد یاد شده بازرسی و تنظیم شیرهای اطمینان واحدها، صدور دستورات عمل رنگ‌آمیزی، نوارپیچی، شستشوی شیمیایی، خنثی‌سازی تجهیزات از جنس فولادهای زنگ‌زن آستینیتی و نظارت بر حسن اجرای آن‌ها و انجام آزمایش‌های تعیین ماتریال و سختی‌سنجی از جوش‌ها به عمل آمد. همچنین با توجه به اینکه کلیه تجهیزات ثابت و سیستم لوله‌کشی پالایشگاه دارای شناسنامه و صفحات اندازه‌گیری هستند، از ۱۲۰۰ صفحه مربوط به سیستم لوله‌کشی و تجهیزات واحدهای تحت تعمیرات اساسی و با حدود ۱۸۰،۰۰۰ نقطه اندازه‌گیری ضخامت به عمل آمد و در سوابق این تجهیزات ثبت شد.

رئیس اداره بازرسی فنی شرکت پالایش نفت تهران با اشاره به آزمایش رادیوگرافی از ۴۳۰ اینچ جوش بیان داشت: آزمایش رنگ‌های نافذ از ۵۰۰ اینچ جوش و آزمایش ذرات مغناطیسی از ۲۴۰ اینچ جوش در این تعمیرات اساسی انجام شد. علاوه بر آن از دیگر کارهای مهم بخش بازرسی فنی غیر مخرب، انجام آزمایش‌های پیشرفته آلتراسونیک Phased Array & TOFD از جوش‌های بدنه راکتورهای واحد آیزوماکس و انجام آزمایش Eddy Current از تیوب‌های کولرهای آبی واحد در این تعمیرات اساسی بود. استفاده از روش‌های نوین بازرسی از جمله Eddy Current باعث کاهش از کارافتادگی و نشستی و همچنین بهره‌برداری بیشتر از تیوب بانداها و صرفه‌جویی اقتصادی می‌شود.

دلیری در ادامه با تأکید بر نقش آموزش در پیشبرد اهداف اداره بازرسی فنی گفت: دانش مجموعه بازرسی فنی شرکت پالایش نفت تهران به جایی رسیده است که با استفاده از توان و تخصص کارکنان خود قادر است تعمیر قطعات پیشرفته و حساسی همچون راکتور را با موفقیت انجام دهد. به گفته وی استراتژی اداره بازرسی فنی این است که ضمن حفظ تولید و حل ریشه‌ای مشکلات، پالایشگاهی ایمن داشته باشیم.

این مقام مسئول در خاتمه گفت: نوآوری، بهبود و تداوم کیفیت سرلوحه فعالیت‌های کلیه کارشناسان و مدیران شرکت پالایش نفت تهران است و در این راستا مسئولین و کارشناسان اداره بازرسی فنی علیرغم برخی محدودیت‌ها ناشی از اجرای پروتکل‌های بهداشتی در شرایط شیوع بیماری کرونا با همکاری و هماهنگی و تعامل حداکثر با سایر ادارات پالایشگاه در کنار حمایت بی‌شائبه مدیران ارشد سازمان توانستند این مهم را با موفقیت به انجام برسانند که جا دارد از همه این عزیزان تشکر و قدر دانی به عمل آید.

در گفت‌وگو با عبدالوهاب دلیری
صورت گرفت؛

تشریح دستاوردهای اداره بازرسی فنی پالایشگاه تهران در سال جاری

رئیس مدیریت انرژی شرکت پالایش نفت بندرعباس:

در شاخص مصرف انرژی جزوبرترین پالایشگاه‌های کشور هستیم

با توجه به جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی تولید و مصرف انرژی، ضرورت اجرای سیستم‌های نظام‌مند مدیریت انرژی جهت دستیابی به شرایط بهینه تولید و مصرف انرژی بر همگان روشن است. بخش مدیریت انرژی در پالایشگاه نفت بندرعباس از جمله بخش‌های پالایشگاه است که ارزیابی و مدیریت کردن مصرف حامل‌های انرژی را برای دستیابی به بهینه‌ترین میزان مصرف در فرآیندهای اصلی پالایشگاه را برعهده دارد. فرآیند اصلی پالایشگاه، پالایش خوراک ورودی شامل نفت خام و میعانات گازی و تبدیل آن به فرآورده‌های نفتی مورد نیاز کشور است که بخش عمده‌ای از آن خود به عنوان سوخت و حامل‌های انرژی به ویژه در سیستم حمل‌ونقل مصرف می‌شود، از جمله بنزین، نفت گاز، سوخت جت و گاز مایع و نفت کوره که جزو حامل‌های انرژی استراتژیک محسوب می‌شوند و در کنار آن فرآورده‌های ویژه هم در پالایشگاه تولید می‌شوند که در صنایع مختلف کاربرد دارند. برای پالایش نفت خام و میعانات گازی و تفکیک آنها به اجزای مختلف و تولید فرآورده‌ها، نیاز به مصرف انرژی است. واحد مدیریت انرژی پالایشگاه نفت بندرعباس امسال در فرآیند انتخاب واحدهای برتر سال ۹۸ در کنار واحدهای تقطیر ۰۱ و نگهداری و تعمیرات برق به عنوان واحد برتر معرفی شد. به همین بهانه گفت‌وگویی را در خصوص مدیریت انرژی در پالایشگاه نفت بندرعباس با مهندس محسن کارگریبه رئیس مدیریت انرژی انجام دادیم که در ادامه می‌خوانید:

به ازای هر ۱۰۰ کیلومتر است، در پالایشگاه نیز می‌توان میزان مصرف انرژی را به ازای هر واحد محصول و یا خوراک ورودی به پالایشگاه در نظر گرفت. اگر به ازای هر واحد خوراک در پالایشگاه که فرآورش می‌شود ما بتوانیم میزان مصرف انرژی را کاهش دهیم می‌توانیم شرایط پالایشگاه را به سمتی ببریم که هزینه تمام شده محصولات نفتی و همچنین میزان آلاینده‌گی را کم کنیم. خوشبختانه در پالایشگاه نفت بندرعباس با توجه به فناوری‌های موجود در طراحی و در کنار آن نیروی انسانی جوان و با انگیزه و تجربه نیروهای قدیمی، هدف در زمینه بهینه‌سازی مصرف انرژی محقق شده است و امروز می‌توانیم با افتخار اعلام کنیم که در شاخص شدت مصرف انرژی یا به عبارت دیگر انرژی مصرفی به ازای هر تن نفت خام و میعانات گازی که پالایش می‌شود، جزو

نیروهای با سابقه صنعت نفت که در این پالایشگاه حضور دارند و همینطور نیروهای جوان و با دانشی که با انگیزه بالا در حال کار و تلاش هستند توانستیم در بحث مدیریت مصرف انرژی مانند بسیاری از دیگر بخش‌های پالایشگاه که در این سال‌ها شاهد پیشرفت آنها بودیم به موفقیت‌های قابل توجهی دست پیدا کنیم. بخش مدیریت انرژی پالایشگاه نفت بندرعباس به عنوان متولی حوزه انرژی و هماهنگ کننده اقدامات در این بخش با کلیه ادارات موفق شده است میزان و معیار مصرف انرژی را که در واقع در پالایشگاه‌ها به عنوان یک شاخص مهم به حساب می‌آید، در پالایشگاه بندرعباس به حد قابل توجهی بهبود ببخشد. معیار مصرف انرژی را اگر بخواهیم شبیه‌سازی کنیم مانند شاخص میزان مصرف سوخت در خودرو است و همانطور که یکی از پارامترهای مهم در خودرو میزان مصرف سوخت

مصرف انرژی در پالایشگاه نفت بندرعباس به ویژه در مقایسه با سایر

پالایشگاه‌ها چگونه است؟

مدیریت مصرف انرژی یک نیاز و الزام است تا بتوانیم به شکلی مؤثر با کاهش و بهینه‌سازی مصرف انرژی، تأثیر مثبتی بر روی هزینه تمام شده فرآورده‌های پالایشی و محصولات تولیدی داشته باشیم تا از یک سو در راستای اقتصاد کشور و همینطور خود پالایشگاه گام برداریم و از سوی دیگر آلاینده‌های زیست محیطی را نیز کاهش دهیم. بهینه‌سازی در واقع کم مصرف کردن نیست بلکه بهینه مصرف کردن است و این رویکرد در شرکت پالایش نفت بندرعباس نهادینه شده است؛ هم به واسطه فناوری که در طراحی این شرکت وجود داشت و هم به دلیل وجود نیروی انسانی که در این شرکت مشغول به فعالیت هستند و با توجه به تجربه

پالایشگاه‌های برتر کشور در این بخش هستیم و در رتبه اول و یا دوم قرار می‌گیریم.

شاخص شدت مصرف انرژی در واقع میزان مصرف انرژی در واحد وزنی خوراک ورودی است و این شاخص به صورت روزانه در پالایشگاه بندرعباس پایش می‌شود و براساس نتایجی که برای شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی نیز ارسال می‌شود، پالایشگاه بندرعباس همیشه کمترین شاخص را داشته و کاهش این شاخص بیانگر عملکرد بهتر در مصرف انرژی است که از نظر اقتصادی و زیست محیطی بسیار حائز اهمیت است.

در رابطه با استاندارد ISO 50001 نیز که پالایشگاه بندرعباس به عنوان نخستین پالایشگاه نفت موفق به

اخذ آن شده نیز توضیح بفرمایید؟

مهم‌ترین کارکرد سیستم‌های مدیریتی مانند ISO در واقع جهت‌دهی و نظام‌مند کردن فعالیت‌ها در چارچوب آن موضوعی است که مدنظر استاندارد است، بطور مثال استاندارد سری ۹۰۰۰ در بحث مدیریت کیفیت، سری ۱۴۰۰۰ و ۴۵۰۰۰ در بحث محیط زیست و استاندارد سری ۵۰۰۱ در رابطه با انرژی است. استاندارد ISO 50001 یک استاندارد بین‌المللی است که نسخه اول آن در سال ۲۰۱۱ ارائه شد و ما در شرکت پالایش نفت بندرعباس در همان سال ۱۳۹۰ و به فاصله کمی از ارائه استاندارد به مدد تجربه‌ای که در زمینه بهینه‌سازی داشتیم و فعالیت‌های تئوری و عملی بسیاری که انجام شده بود، توانستیم بدون استفاده از کمک مشاوره‌های خارجی که معمولاً در شرکت‌های بزرگ برای ارتقای سیستم‌ها از نظرات آنان استفاده می‌شود، استاندارد را اخذ کنیم و فعالیت‌ها را در یک سمت و سوی مناسب در راستای توسعه و مدیریت اقدامات جهت بهدیم و با هزینه کمتر و سرعت بیشتر بتوانیم در مسیر بهینه‌سازی و مدیریت انرژی حرکت کنیم.

در حال حاضر ویرایش ۲۰۱۸ استاندارد ISO 50001 وارد شده است و تلاش داریم تا با همکاری شرکت‌های متخصص در این حوزه بتوانیم آخرین ویرایش را نیز در پالایشگاه استقرار دهیم و امیدواریم با استفاده از این استاندارد به عنوان یک ابزار مهم و با تکیه بر اقدامات و سابقه کاری در این بخش هم از نظر عملیاتی و هم از نظر دانش کار بتوانیم شرایط پالایشگاه را روز به روز بهبود ببخشیم و شرایط مناسبی را در زمینه مدیریت انرژی و بهینه سازی مصرف داشته باشیم.

با توجه به این که بخش مدیریت انرژی به عنوان یکی از واحدهای برتر سال ۹۸ انتخاب شد، در مورد

اقدامات صورت گرفته در این بخش توضیح دهید.

موفقیتی که در این رابطه به دست آمد نتیجه فعالیتی بود که در طول سالیان گذشته در مبحث انرژی انجام شده بود که فعالیتی با رویکرد تیمی و با همکاری همه ارکان شرکت از حوزه مدیریت تا واحدهای عملیاتی، ستادی و تعمیراتی است که به صورت یکپارچه تلاش کردند تا اقدامات و فعالیت‌ها در مسیر بهینه‌سازی مصرف انرژی پیش برود و در همین راستا در بخش مدیریت انرژی پروژه‌های متعددی تعریف شد که مهم‌ترین آن‌ها در سال گذشته پروژه مدیریت گازهای مشعل پالایشگاه بود که در نوع خود بی‌نظیر است و در مدت ۶ ماه موفق شدیم فاز نخست

را به پایان برسانیم.

همچنین به واسطه تجربه و تخصص همکاران و شرایط مدیریت انرژی در طول سال‌ها فعالیت پالایشگاه بندرعباس، موفق شدیم در پنجمین دوره جایزه ملی مدیریت انرژی ایران، تندیس دو ستاره نقره‌ای را در بخش صنایع پالایش نفت بدست آوریم که این موفقیت بزرگ، نتیجه همدلی همه همکاران در پالایشگاه به شکل یک کار تیمی در زمینه مدیریت انرژی بود. اقدامات دیگری نیز با همکاری کلیه واحدهای پالایشگاه در حال انجام است که نتایج مثبت آنها در کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت در وضعیت پالایشگاه قابل رویت خواهد بود.

چه اقداماتی با همکاری واحدهای

عملیاتی و ستادی در حوزه مدیریت

انرژی در پالایشگاه انجام شده است؟

در این رابطه چند راهبرد و استراتژی مهم را در پیش گرفتیم که یک راهبرد استفاده بهینه از تجهیزات موجود برای بهبود مصرف انرژی است و این بدان معنی است که بجای تعریف پروژه‌های جدید و تحمیل هزینه به پالایشگاه، اولویت را به استفاده از تجهیزات موجود برای بهینه سازی مصرف انرژی اختصاص دهیم. رویکرد پیشگیرانه دیگر راهبرد در نظر گرفته شده است که در پروژه مدیریت گازهای مشعل نیز لحاظ شد. بر اساس این رویکرد به جای حرکت تدافعی در مدیریت انرژی، با اقدامات پیشگیرانه و با هزینه کمتر در جهت مدیریت انرژی حرکت کنیم.

از دیگر اقدامات می‌توان به انجام تعمیرات تجهیزات انرژی بر که نقش موثری در کاهش مصرف انرژی دارند، همچنین اقدامات مربوط به شبکه بخار پالایشگاه و بویژه تله‌های بخار و عایق کاری‌های درون واحدهای فرآیندی که با همکاری همکاران بهره برداری و تعمیرات بصورت مستمر انجام می‌شود اشاره کرد.

بخش مدیریت انرژی تا پایان امسال چه

برنامه‌هایی دارد؟

در رابطه با مهمترین اقدامات می‌توان به ادامه کار در خصوص رویکرد استفاده بهینه به ویژه در رابطه با تجهیزاتی که راندمان پایینی دارند اشاره کرد تا با هزینه کمتر، بهینه‌سازی انرژی را محقق کنیم. همچنین بروزرسانی استاندارد ISO 50001 که موجب چابکی بیشتر سیستم‌ها خواهد شد و همچنین در رابطه با مدارک و مستندات استاندارد که ۳۰ درصد از مبحث مدیریت انرژی را به خود اختصاص می‌دهد، امیدواریم بتوانیم سریع‌تر به سطحی برسانیم که بتوان با قرار گرفتن در سطوح بالاتر توانمندی و پیشرفت‌های مجموعه شرکت پالایش نفت بندرعباس را نشان دهیم.

در بخش مدیریت

انرژی پروژه‌های

متعددی تعریف شد

که مهمترین آنها در

سال گذشته پروژه

مدیریت گازهای

مشعل پالایشگاه بود

که در نوع خود

بی‌نظیر است و در

مدت ۶ ماه موفق

شدیم فاز نخست را به

پایان برسانیم

جلوگیری از شیوع کرونا نیازمند تلاش همگانی است

به منظور اخذ مجوزهای لازم و نیز اجرا و پیاده سازی به روزترین دستورالعمل‌های بهداشتی و درمانی هم‌راستا با بهداشت و درمان صنعت نفت در دستور کار این مرکز و واحد بهداشت صنعتی شرکت قرار دارد.

دکتر ضرغام پیرامون اقدامات مرکز سلامت شرکت پالایش نفت تهران در خصوص جلوگیری از شیوع ویروس کرونا و انجام اقدامات آموزشی مرتبط با آن تصریح کرد: با حمایت مدیران ارشد پالایشگاه و همراهی اداره HSE و واحد بهداشت صنعتی در شرایط خاص اپیدمی ویروس کوید ۱۹ اقدامات بنیادینی در سطح شرکت صورت پذیرفت که اجرای دستورالعمل‌ها و پروتکل‌های وزارت بهداشت با حضور در جلسات ستاد مقابله با کرونا به منظور تنظیم برنامه‌های بهداشتی محیط کار، تریاژ کارکنان مشکوک در بدو ورود به شرکت و اجرای دستورالعمل بازگشت به کار شاغلین، تدوین و اجرای پروتکل اعزام یا ارجاع بیماران کرونا از محل کار به درمانگاه و از درمانگاه به بیمارستان، اعمال توصیه‌های تغذیه‌ای کووید ۱۹ در غذای رستوران، توزیع ماهانه قرص ویتامین D، پیگیری تهیه اقلام بهداشتی و تجهیزات مورد نیاز در شرایط کرونا، تجهیز اتاق تریاژ اختصاصی در ورودی ساختمان مرکز سلامت کار به منظور بررسی موارد مشکوک احتمالی، هماهنگی با اورژانس و بیمارستان‌های منطقه جنوب تهران جهت مدیریت اعزام و تسریع درمان کارکنان پیمانکاری و بررسی پرونده پزشکی کارکنان دارای ریسک فاکتورهای سلامتی و بیماری زمینه‌ای براساس پروتکل وزارت بهداشت جهت اعمال کنترل‌های پیشگیرانه و حضور حداقلی ایشان بخشی از این اقدامات است. علاوه بر آن ثبت اطلاعات کارکنان مشکوک، محتمل و مبتلا و پیگیری تکمیل درمان، بازگشت به کار، بررسی و تأیید استعلاجی ایشان، عقد تفاهم نامه با آزمایشگاه مجاز جهت انجام تست کرونا کارکنان پیمانکاری و کاهش هزینه‌های تحمیلی به آنان، غربالگری کلیه کارآموزان و مهمانان به شرکت و پایش سلامت ایشان در بدو ورود، آموزش استفاده از تب‌سنج‌های دیجیتال به نفرات حراست و آتش

رئیس مرکز سلامت شرکت پالایش نفت تهران اهم اقدامات این واحد درمانی را در سال جاری تشریح کرد.

دکتر محمد ضرغام پیرامون دستاوردهای این واحد درمانی در سال جاری گفت: مرکز سلامت کار شرکت پالایش نفت تهران با تأکید بر دستورالعمل‌های ابلاغی بهداشت و درمان صنعت نفت و هم‌راستا با اداره HSE و واحد بهداشت صنعتی بر اساس نیاز شرکت، خدمات بهداشتی درمانی و طب کار را به کارکنان ارائه می‌کند. براین اساس می‌توان ارتقای کیفیت درمان، حفظ و ارتقای سلامت جسم و روان، افزایش بهره‌وری، مدیریت بلایا و خدمات اورژانس را به عنوان استراتژی‌های اصلی این مرکز درمانی برشمرد.

وی ادامه داد: این مرکز با همراهی و حمایت مدیرعامل شرکت پالایش نفت تهران، در راستای تحقق سیستم مدیریت بهداشت بر مبنای راهنمای OGP برنامه‌های مشترک با واحد بهداشت صنعتی و اداره HSE در سطح شرکت تعریف کرده که از آن جمله می‌توان به مدیریت فوریت‌های پزشکی براساس نتایج ارزیابی ریسک‌های عملیاتی شرکت و حوادث شایع صورت گرفته با پیش‌بینی تجهیزات مورد نیاز، عقد تفاهم‌نامه با بیمارستان‌های معین و خرید کیت سوختگی و تأمین آنتی دوت گاز H2S با هدف کاهش اثرات ناشی از حوادث بر سلامت کارکنان، اشاره داشت.

علاوه بر آن خدماتی نظیر مدیریت بیماری‌های شغلی در جهت کاهش اثرات عوامل زیان‌آور محیط کار بر شاغلین، کاهش اثرات بیماری‌های شغلی بر توانایی کار کارکنان، توان بخشی بیماران و حادثه دیدگان و کمک به بازگشت به کار ایشان صورت می‌پذیرد. همچنین ارزیابی تناسب شغلی و مراقبت بهداشتی در طول فرایند معاینات بدو استخدام و دوره‌های سالانه کارکنان با هدف اطمینان از عملکرد سالم و ایمن شاغلین براساس ماهیت شغل، مواجهات شغلی، ریسک‌های محیط کار و همچنین انجام معاینات ویژه جهت مشاغل از جمله حراست، آتش نشانی، معاینات کار در ارتفاع و ورود به فضای بسته صورت می‌پذیرد. در این راستا پیگیری کمیسیون پزشکی و جابجایی‌های شغلی کارکنان نیز جهت کاهش حوادث و بیماری‌های محیط کار با حضور در جلسات کمیته سلامت و بهداشت کارکنان و پیگیری شاخص‌های مرتبط با خروجی نتایج معاینات دوره‌ای و اجرای آرای کمیسیون پزشکی و محدودیت‌های شغلی انجام شده است. ارتباط با نهادهایی از جمله مراکز بهداشت و درمانی و دانشگاه‌های علوم پزشکی

نشانی و آموزش کارکنان آتش نشان جهت رعایت الزامات بهداشتی و مراقبتی به منظور اعزام‌های داخل شرکت از دیگر اقدامات مجموعه بهداشت و درمان شرکت پالایش نفت تهران است. ذکر این نکته ضروریست که با توجه به انجام تعمیرات اساسی، به‌عنوان اولین شرکت پالایشی در خرداد و تیر ماه ۹۹ تریاژ کرونا و غربالگری کووید ۱۹ و معاینات طب کار تمامی کارکنان در تعمیرات اساسی آیزوماکس و هیدروژن شمالی (۸۲۴ نفر) در این مرکز درمانی صورت پذیرفت.

این مقام مسئول در ادامه با اشاره به یافته‌های بالینی و شواهد اپیدمیولوژیک علائم و نشانه‌های بیماری کرونا به منظور شناسایی و معرفی افراد به درمانگاه، (براساس جدیدترین نسخه راهنمای تشخیص و درمان کووید ۱۹-) گفت: شروع ناگهانی تب و سرفه، شروع ناگهانی حداقل ۳ مورد از علائم تب؛ سرفه؛ ضعف عمومی، خستگی مفرط؛ سردرد؛ درد عضلانی؛ گلودرد؛ آبریزش بینی؛ تنگی نفس؛ بی‌اشتهایی، تهوع، استفراغ؛ اسهال؛ کاهش سطح هوشیاری و هرگونه علائم پوستی و یا عفونت چشمی یافته‌های بالینی این ویروس خطرناک است که همکاران گرامی موظفاند در صورت بروز این علائم به مرکز درمانی مراجعه کنند.

وی با تأکید بر عدم حضور در محل‌های پرزدحام در مواقع غیر ضروری، عدم تماس چهره به چهره در فاصله کمتر از یک متر و نیم و عدم تماس نزدیک (تماس مستقیم یا مراقبت بدون بکارگیری تجهیزات مناسب حفاظت فردی از بیمار مبتلا به کرونا) اظهار داشت: تمامی افرادی که با علائم به نفع کووید ۱۹ مراجعه می‌کنند باید ابتدا (در کانکس تریاژ تنفسی) از نظر علائم حیاتی مورد ارزیابی قرار بگیرند. بنابراین هر یک از همکاران در صورت احساس علائم فوق الذکر به محض ورود (قبل از مراجعه به محل کار) به کانکس تریاژ تنفسی درمانگاه مراجعه کنند. جهت کنترل کووید ۱۹ می‌بایست ضمن شست‌وشو و رعایت بهداشت دست، رعایت آداب تنفسی (استفاده از ماسک، رعایت آداب سرفه؛ عطسه و ...) و فاصله گذاری اجتماعی، موازین ایمنی و بهداشتی را همواره مدنظر قرار دهیم.

رئیس مرکز سلامت کار شرکت پالایش نفت تهران در خاتمه گفت: پیشگیری به مراتب کم‌هزینه‌تر و راحت‌تر از درمان است. باید بدانیم که خشک کردن ریشه این بیماری مهلک نیازمند عزم همگانی است. با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی خود و عزیزانمان را تا جای ممکن از آسیب این بیماری مصون بداریم.

روند پیشرفت پروژه‌های طرح افزایش ظرفیت واحدهای فرایندی پالایشگاه به چه صورت بوده است؟

پس از ساعت‌ها جلسه‌ی کارشناسی و انجام مطالعات مهندسی تفصیلی، طرح هوشمندانه‌ای در پیش گرفته شد تا ظرفیت فازهای سه‌گانه افزایش یابد و شاهد رفع گلوگاه‌های موجود باشیم. درباره طرح افزایش ظرفیت واحدهای فرایندی نیز باید عرض کنم که بخش عمده‌ای از تجهیزات مکانیک شامل ۱۵ عدد الکتروپمپ و ۹ مبدل در مراحل پایانی ساخت است که بخشی از این تجهیزات وارد سایت پالایشگاه شده، در بخش ایر کولرها نیز عملیات ساخت در حال انجام است که برابر با برنامه زمان‌بندی تا پایان پاییز ۹۹ وارد سایت خواهد شد. در بخش تغییر کاربری سینی‌های برج تقطیر نیز قرارداد به صورت کامل منعقد شده و عملیات ساخت در حال انجام است.

در بخش سیویل طرح افزایش ظرفیت واحدهای فرایندی، پیشرفت به چه صورت است؟

ساخت فونداسیون‌های پروژه طرح افزایش در سه فاز توسط پیمانکار و تحت نظارت مهندسان شرکت نفت ستاره خلیج فارس در حال انجام است که در این راستا بخشی از فونداسیون پمپ‌ها کامل اجرا شده.

پروژه احداث ایستگاه گاز شمالی پالایشگاه در ظرفیت دریافت خوراک بسیار تاثیرگذار خواهد بود. از این پروژه چه خبرهای تازه‌ای دارید؟

همکاران ما به صورت شبانه‌روزی در حال تلاش‌اند و این پروژه در طول سه ماهه تابستان پیشرفت قابل توجهی داشته به نحوی که اکثر تجهیزات ساخته شده وارد سایت شده است و با توجه به تکمیل پمپ‌ها عملیات نصب این تجهیزات به زودی آغاز می‌شود.

سوالی که ذهن بسیاری از فعالان حوزه نفت و انرژی را به خود مشغول کرده، چرایی ساخت مخازن جدید در پالایشگاه ستاره خلیج فارس است. لطفاً از ضرورت ساخت و میزان پیشرفت این پروژه هم بفرمایید.

در پی اجرای طرح «بهینه‌سازی ظرفیت و رفع گلوگاه‌های فازهای موجود» و افزایش میزان دریافت خوراک، ساخت دو مخزن یک میلیون بشکه‌ای سقف متحرک در دستور کار قرار گرفت. این مخازن علاوه بر افزایش ضریب اطمینان تأمین مستمر خوراک پالایشگاه به عنوان مخازن استراتژیک ذخیره میعانات گازی، پشتوانه‌ی مخازن حیاتی کشور در فصول سرد سال و تضمینی برای استمرار برداشت صیانت‌گاز از میدان مشترک پارس جنوبی است. پس ضرورت اجرای آن کاملاً مبرهن است. درباره میزان پیشرفت این پروژه نیز باید عرض کنم که این پروژه در طول سه ماه گذشته با توجه به تأیید ورق‌های شل و انولار عملیات آماده‌سازی ورق‌ها در کارخانه‌های مختلف در شهر اراک تکمیل شده و بخش اعظمی از این مواد اولیه وارد سایت شده و با تکمیل فونداسیون‌های مخازن و اجرای آسفالت روی فونداسیون‌ها عملیات جوشکاری در روزهای آینده آغاز خواهد شد.

آیا طرح افزایش ظرفیت منحصر در محدوده‌ی سایت پالایشگاه خواهد بود یا باید در ظرفیت خطوط لوله نیز تغییراتی ایجاد شود؟

طرح افزایش ظرفیت خط لوله انتقال خوراک و ایستگاه افزایش فشار میان مسیری به همین سبب تعریف شده است. در حال حاضر عملیات مختلف سازه، محوطه‌سازی، جاده‌ها، دیچ و کانال با جدیت در حال انجام است و با همکاری واحدهای مهندسی، برق و ابزار دقیق، بازرگانی و حقوقی بخش اعظمی از این ایستگاه تأمین یا در مرحله‌ی مناقصه است.

مدیر پروژه‌های شرکت نفت ستاره خلیج فارس عنوان کرد؛

بهینه‌سازی ظرفیت با اجرای همزمان پروژه‌های متعدد

در آغاز سال ۹۸ با توجه به محدودیت‌های مالی و افزایش تحریم‌ها و مقرون‌به‌صرفه نبودن ساخت فیزیکی فاز چهار پالایشگاه ستاره خلیج فارس، توسعه نرم‌افزاری و تغییر در برخی فرآیندها جایگزین توسعه فیزیکی شد و رسیدن به هدف با کمترین میزان اعتبارات به پیش رفت. مأموریت فاز ۴ پالایشگاه ستاره خلیج فارس، پالایش روزانه ۱۲۰ هزار بشکه میعانات گازی بود، اما با تغییرات انجام شده این مرحله به نام «بهینه‌سازی ظرفیت و رفع گلوگاه‌های فازهای موجود» تغییر یافت و هزینه سرمایه‌گذاری مورد نیاز صرفه‌جویی و در بخش‌های دیگر صنعت سرمایه‌گذاری شد. برای جویا شدن زوایای مختلف پروژه‌های در دست اقدام گفت‌وگویی را «امید صانعی» مدیر پروژه‌های شرکت نفت ستاره خلیج فارس ترتیب داریم که خلاصه‌ای از آن در ادامه آمده است:

در گفت‌وگو با اسماعیل منتظری صورت گرفت؛

نگاهی به دستاوردهای اداره ایمنی شرکت پالایش نفت تهران

۲۰ المانه (RBPSM)، شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک، اقدامات کنترلی به منظور کاهش ریسک به حد قابل قبول، حصول اطمینان از انجام اقدامات کنترلی و کاهش ریسک، کاهش ضریب تکرار حوادث، کاهش ضریب شدت حوادث، کاهش حوادث تأسیساتی و عملیاتی، کاهش حوادث ترافیکی (تصادفات رانندگی، ماشین آلات سنگین، جرثقیل و...)، ارتقای فرایند کنترل ایمنی در عملیات، بهبود ارتقای سیستم‌های ایمنی و ارتقای فرهنگ ایمنی کارکنان و سازمان اهداف خرد اداره ایمنی است.

منتظری با تأکید بر مقوله آموزش به‌عنوان یکی از کلیدی‌ترین برنامه‌های اداره ایمنی اظهار داشت: بیش از ۹۰ درصد حوادث ناشی از اشتباهات انسانی و لازم است با آموزش، فرهنگ‌سازی و ایجاد آرامش و امنیت در کارکنان، همچنین کاهش خسارت‌های مالی به تجهیزات و تأسیسات بنیادی و محیط زیست هنگام بروز تهدیدهای طبیعی و غیرطبیعی، خسارت‌های مالی و جانی را کمینه‌سازی کرد که شرکت پالایش نفت تهران با نگاه دانش بنیان مدیران خود در این زمینه موفق عمل کرده است. حضور دائم کارشناسان و افسران ایمنی اداره HSE در مناطق عملیاتی و برگزاری جلسات روزانه با برحسب مورد خاص کاری، ارزیابی خطرهای کار و بررسی راه‌های مقابله با آن‌ها، بازرسی‌های دوره‌ای و

بیش از ۹۰ درصد
حوادث ناشی از
اشتباهات انسانی و
لازم است با آموزش،
فرهنگ‌سازی و ایجاد
آرامش و امنیت در
کارکنان، همچنین
کاهش خسارت‌های
مالی به تجهیزات و
تأسیسات بنیادی و
محیط زیست هنگام
بروز تهدیدهای طبیعی
و غیرطبیعی،
خسارت‌های مالی و
جانی را کمینه‌سازی
کرد

رئیس اداره ایمنی شرکت پالایش نفت تهران در گفت‌وگویی مهم اقدامات این اداره را تشریح کرد. اسماعیل منتظری پیرامون اقدامات و دستاوردهای اداره ایمنی گفت: اداره ایمنی شرکت پالایش نفت تهران در راستای اهداف و مأموریت در طول سالیان گذشته با برنامه‌ریزی مدون و فعالیت‌های وسیع و مؤثر در کلیه حوزه‌های کاری این شرکت تمامی ظرفیت‌های فنی و کارشناسی خود را جهت تأمین اصول و مبانی توسعه پایدار، حفظ و اعتلای سلامت و ایمنی کارکنان و حفاظت از محیط زیست به کار بسته است. بدین منظور نظارت بر ایمن کردن کلیه فرایندهای مرتبط با تولید فرآورده‌های نفتی مأموریت اصلی این اداره به شمار می‌رود.

وی در ادامه با تأکید بر نگاه سیستماتیک بر اقدامات اداره ایمنی در راستای چشم انداز شرکت پیرامون اهداف خرد و کلان اداره متبوع خود تشریح کرد: به طور کلی مدیریت ریسک، مدیریت حوادث، ارتقای سیستم‌های ایمنی و آتش‌نشانی و ارتقای دانش و فرهنگ ایمنی را می‌توان از مهم‌ترین اهداف کلان اداره ایمنی برشمرد. همچنین مواردی چون: استقرار مدیریت ایمنی فرایند براساس مدل

اتفاقی از دستگاهها و تجهیزات پالایشی به منظور شناسایی نقاط قوت و ضعف و اقدامات پیشگیرانه برای ارتقای کیفی شاخصهای ایمنی، نظارت بر اجرای صحیح (به لحاظ ایمنی) اقدامات فنی، حضور در صحنه حوادث و تهیه گزارش به منظور ثبت و اقدامات پیشگیرانه در عملیات مشابه بعدی، از جمله فعالیتهای بخش ایمنی در شرکت پالایش نفت تهران است.

رئیس اداره ایمنی شرکت پالایش نفت در ادامه با اشاره به تکمیل و بروز رسانی شناسایی و ارزیابی ریسکهای فرآیندی به روش HAZOP و ریسکهای مربوط به سایر فعالیتها به روش What if به میزان ۱۰۰ درصد در سال گذشته و همچنین ارزیابی ریسک قبل از شروع کارهای غیرروتین بنا به درخواست بهره‌بردار و اجرای دوره آموزشی LOPA به منظور نهایی کردن توصیه‌های خروجی HAZOP با معیار و قضاوت LOPA به عنوان دستاوردهای این اداره گفت: شروع فعالیت مربوط به قرار دادن شرح وظایف ایمنی و آتش نشانی مرتبط با هر شغل در شناسنامه مشاغل کارکنان، محاسبه شاخص تأخیری TRIF و LTI به صورت سالیانه، تشکیل کمیته عالی HSE به منظور جهت‌گیری‌های فوری در زمینه HSE (۴۷ جلسه تاکنون)، برگزاری کمیته عالی با موضوع ابلاغ آموزش گزارشات ارزیابی ریسک دستورالعمل‌های عملیاتی با هدف افزایش توانمندسازی کارکنان بهره‌بردار، ثبت، بررسی و تجزیه و تحلیل تمامی رویدادها از جمله Near Miss, Medical Treatment, Accident و ریشه‌یابی علل وقوع به منظور جلوگیری از تکرار حوادث مشابه (بررسی حوادث به صورت هفتگی و بیش از ۳۱۵ مورد شبه حادثه و شرایط ناایمن در سال ۹۸ از طریق کمیته فرعی حادثه)، تشکیل کمیته تجزیه، تحلیل و تحقیق بر حادثه جهت پیشگیری از تکرار حوادث بر اساس مدل لایه‌های حفاظتی PSM، بروز رسانی ۳۷ دستورالعمل‌های اداره ایمنی در شش ماهه اول سال ۱۳۹۹، تشکیل جلسات تعامل HSE با بهره‌بردار و تعمیرات (تشکیل ۷ جلسه با بهره‌بردار و ۲ جلسه با تعمیرات در سال ۱۳۹۸)، تهیه فیلم و ترجمه فیلم با هدف عبرت آموزی از حوادث/ تعامل با مدیریت دانش به منظور اشتراک گذاری آن‌ها و ارائه در جلسات آموزشی به ذی‌نفعان، طراحی دوره آموزشی عبرت-آموزی از حوادث در صنعت نفت و گاز، به همراه تهیه بسته‌های آموزشی (تألیف کتاب و ترجمه فیلم‌های آموزشی)، تهیه نشریه ایمنی به منظور افزایش آگاهی کارکنان و بسترسازی جهت استقرار سیستم‌ها، تشویق و اهدای جوایز ایمنی به پرسنل مطابق دستورالعمل و روند جاری در سازمان بخشی از اقدامات اداره ایمنی شرکت پالایش نفت تهران است.

علاوه بر موارد یاد شده تشخیص و تخصیص کارکنان به وسایل حفاظت فردی مناسب و استاندارد باهدف کاهش آسیب به فرد و کاهش شدت حادثه، توسعه فرهنگ ایمنی با توجه به فاکتور «ارتقای ضریب ایمنی در شرکت» به عنوان یکی از اهداف شرکت، از طریق برنامه ایمنی بر پایه رفتار BBS و ارزیابی صلاحیت ایمنی نفرات منتخب جهت پست‌های کلیدی، انجام ممیزی ایمنی فصلی از واحدهای بهره‌بردار و ارسال گزارشات مربوطه به ایشان جهت رفع نواقص ایمنی، انجام بازرسی روزانه از پروانه‌های کار و ثبت داده‌ها در فایل اکسل مربوطه جهت تعیین وضعیت واحدها و بهبود در روند صدور پروانه‌های کار، تهیه شاخص پرمیت به صورت روزانه به تفکیک واحدهای عملیاتی و تحلیل‌های مربوطه، حضور در تعمیرات اساسی واحدها با هدف نظارت مؤثر بر پرمیت‌های

صادره و جلوگیری از حوادث و در سال جاری با توجه به شرایط ویژه شیوع بیماری کرونا و بروس، انتقال اطلاعات مورد نیاز به کارکنان در دوره‌های آموزشی OSHA، آموزش ایمنی به کلیه کارکنان مطابق با برنامه آموزش HSE و نیز OJT و همچنین به صورت TBM، نظارت بر اجرای سیستم مدیریت تغییر (MOC) از طریق نرم افزار CMMS توسط ناظرین ایمنی مستقر در واحدها، برنامه‌ریزی جهت استقرار سیستم مدیریت ایمنی فرآیند بر مبنای ریسک (RISK BASED PROCESS SAFETY) بر مبنای مدل راهنمای (MANAGEMENT) CCPS (۲۰ آلمان)، تشکیل جلسات روزانه و هفتگی به تفکیک ۲۰ آلمان PSM و مطالعه و پیگیری اجرای دستورالعمل‌های راهنمای استقرار CCPS، پیشرفت به میزان ۱۷ درصد در سال ۱۳۹۸، به کارگیری سامانه هوشمند (Intelligent EHS) پیش و ثبت موارد ناایمن در تعمیرات اساسی واحدهای آیزوماکس و هیدروژن شمالی، تدوین Action Plan پیاده سازی و اجرای راهنمای PSSR ابلاغی ستاد پالایش و بخش و اجرای آن در پروژه‌های جاری و تعمیرات اساسی در دستور کار قرار گرفت بخش دیگری از اقدامات اداره ایمنی است.

وی ادامه داد: در هر پروژه یک سری مخاطرات ایمنی وجود دارد که در صورت عدم رفع آن مغایرت‌ها ممکن است منجر به حادثه شود. در زمینه ایمنی در پروژه‌ها، مسائل گسترده‌ای مطرح می‌شود که باید با نگاه دقیق و وسواس بسیار مورد بررسی قرار گیرد.

این مقام مسئول در خاتمه ضمن تشکر از تلاش کلیه کارکنان اداره ایمنی و همچنین قدردانی از حمایت‌های بی‌دریغ مدیریت ارشد سازمان و همچنین رئیس اداره HSE از طرح‌ها و برنامه‌های این اداره، اقداماتی چون ارزیابی ریسک حریق و برآورد حق بیمه تاسیسات با روش DOW INDEX، مطالعات اولیه HAZOP واحد GTG، واحد لوب کات، واحد مراکس شمالی، واحد ازت جنوبی، واحد گرانول سازی گوگرد، فرایند احیای جاذب‌های خشک کن واحد ایزومریزاسیون، مطالعات بازنگری HAZOP واحد تصفیه نفتای سبک، واحد هیدروژن جدید، واحد ایزومریزاسیون، مطالعات ارزیابی ریسک دستورالعمل راهاندازی و از سرویس خارج کردن LPG جنوبی برای اولین بار و همچنین ادامه پروژه استقرار سیستم مدیریت ایمنی فرآیند بر مبنای ریسک (RISK BASED PROCESS SAFETY) بر مبنای مدل راهنمای CCPS (MANAGEMENT) بر مبنای مدل راهنمای CCPS (۲۰ آلمان) را از مهم‌ترین برنامه‌های در حال اجرای اداره ایمنی شرکت پالایش نفت تهران عنوان کرد.

در هر پروژه یک سری

مخاطرات ایمنی وجود

دارد که در صورت

عدم رفع آن

مغایرت‌ها ممکن

است منجر به حادثه

شود. در زمینه ایمنی

در پروژه‌ها، مسائل

گسترده‌ای مطرح

می‌شود که باید با

نگاه دقیق و وسواس

بسیار مورد بررسی

قرار گیرد.

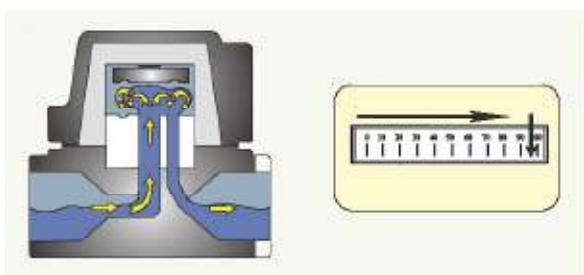
روش‌های بهینه در سامانه‌های بخار

ترجمه و تنظیم: محسن کارگر بیده
رئیس مدیریت انرژی شرکت پالایش نفت بندرعباس
منبع: www.swagelokenergy.com

ه) عبور جریان آب مقطر باعث ایجاد امواج ضربه‌ای و عبور بخار سبب تولید امواج فراصوت با صدای سوت در دستگاه می‌شود. بنابراین در وضعیت تخلیه (که بخار و آب مقطر همزمان از روزنه تله بخار عبور می‌کنند)، ترکیبی از صدای ضربه‌ای و صدای سوت توسط دستگاه قابل شناسایی است.

و) تله بخار قبل از شروع مرحله تخلیه، بایستی دست کم ۱۵ ثانیه در حالت استراحت (Off position) باقی بماند (کاهش این زمان به کمتر از ۱۵ ثانیه، به معنی عبور بخار تازه از تله بخار و هدر رفت انرژی خواهد بود)
ز) تخلیه در این حالت، نشانگر دستگاه باید افزایش میزان امواج فراصوت را نشان دهد.

ح) تله بخار ترمودینامیکی عملکرد قطع-وصل سریعی را از خود نشان می‌دهد.

شکل ۱۷- وضعیت تخلیه در تله بخار ترمودینامیکی

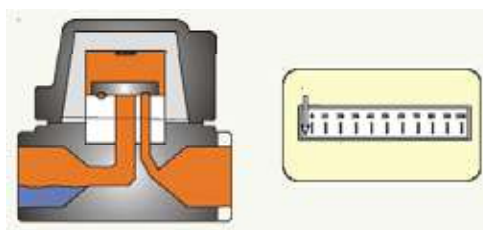
حالت‌های بروز اشکال (Failure Modes)

الف) نشست بخار

فروسوگی صفحه (Disc) شیر داخلی تله بخار یا فرسوگی نشیمن گاه (Seat) مربوطه باعث می‌شود تله بخار دچار مشکل نشست بخار شود. نشانه‌های زیر می‌تواند بیانگر بروز مشکل نشست بخار باشد:

پس از پایان مرحله تخلیه آب مقطر، نشانگر امواج دستگاه به حالت صفر یا حالت اولیه خود باز نمی‌گردد.

نشانگر امواج دستگاه در حالت اولیه بصورت ثابت باقی مانده و هیچگونه عملکرد مستقل یا عملکرد متغیری از خود نشان نمی‌دهد.

شکل ۱۶- وضعیت استراحت در تله بخار ترمودینامیکی

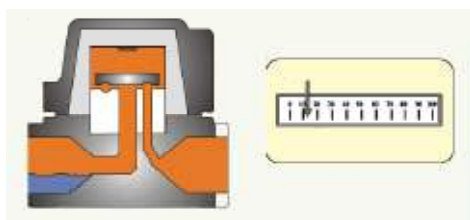
وضعیت تخلیه (تخلیه آب مقطر)

الف) وقتی فشار بخار در قسمت بالای دیسک تله بخار عمل کند، تله بخار شروع به تخلیه آب مقطر یا بخار می‌کند.

ب) به دلیل افزایش امواج فراصوت در وضعیت تخلیه، نشانگر امواج روی دستگاه مقادیر بالاتری را نشان خواهد داد. این وضعیت تا تخلیه کامل بخار یا آب مقطر ادامه خواهد یافت. انحراف مقادیر نشان‌دهنده در این حالت باید بیش از ۳۰ درصد کل مقدار امواج باشد.

ج) با نفوذ بخار تازه یا بخار تخلیه‌ای به زیر صفحه (Disc) تله بخار، افت فشار ایجاد شده و مسیر مسدود می‌شود. در این حالت، تله بخار در حالت استراحت (Off position) قرار دارد. امواج فراصوت در این حالت باید صفر یا در کمترین مقدار ممکن باشد.

د) در زمان تخلیه (Discharge)، امواج فراصوت به بالاترین حد خود می‌رسد و پس از تکمیل فرآیند تخلیه، شدت امواج در دستگاه به حد صفر یا کمترین مقدار ممکن، کاهش می‌یابد.

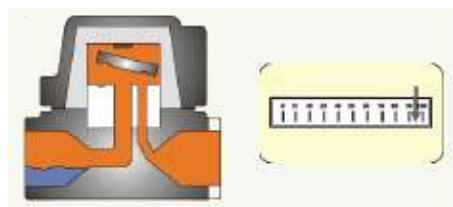
شکل ۱۷- وضعیت نشست بخار در تله بخار ترمودینامیکی

ب) حالت عبور بخار یکسره (Blowing steam)

فروسوگی صفحه (Disc) شیر داخلی تله بخار یا فرسوگی نشیمن گاه (Seat) می‌تواند باعث بروز مشکل عبور بخار یکسره یا به اصطلاح "راست روده شدن" تله بخار ترمودینامیکی شود.

نشانه‌های زیر می‌تواند دلیل بر وجود مشکل عبور بخار یکسره در تله بخار ترمودینامیکی باشد:

نشانه‌گر امواج دستگاه روی حالت حداکثر، ثابت مانده است. تنها صدای سوت ممتد (عبور بخار) در دستگاه شنیده شده و صدای ضربه مربوط به عبور احتمالی آب مقطر، وجود ندارد.

شکل ۱۸- وضعیت عبور بخار یکسره در تله بخار ترموستاتیکی

تله‌های بخار ترموستاتیکی (Thermostatic)

نکات قابل اشاره در خصوص این نوع تله بخار

(الف) تله بخار با عملکرد ترموستاتیکی

(ب) عملکرد قطع/وصل (On/Off Operation)

عملکرد آهسته در هر دوره کارکرد

(ج) نقطه سنجش-پایین دست اریفیس خروجی

بازدید چشمی

(الف) تله بخار می‌تواند در هر موقعیتی نصب شود. تله بخار باید در راستای دید شخص آزمون‌گر باشد.

(ب) نصب صحیح تله بخار در مسیر از طریق نشانه‌گر مسیر روی بدنه تله بخار، بررسی شود.

اندازه‌گیری دما

(الف) دماهای قبل و بعد از تله بخار بایستی اندازه‌گیری شوند.

(ب) دمای کمتر از 100°C (212°F) بیانگر آن است که تله بخار کار نمی‌کند.

(ج) دمای مسیرهای ورودی به شبکه مرتبط با تله بخار باید اندازه‌گیری شود. این دما باید نزدیک به دمای ورودی تله بخار باشد.

وضعیت استراحت (Off position) تله بخار در زمان کارکرد

(الف) امواج فراصوت در این حالت باید صفر یا در کمترین مقدار ممکن باشد.

وضعیت تخلیه (تخلیه آب مقطر)

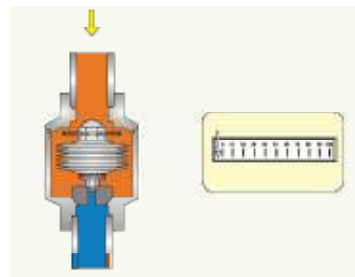
(الف) هنگامی که دمای آب مقطر به پایین‌تر از دمای مادون سرمایش (Sub

cooled) در تله بخار کاهش می‌یابد، بخش فانوسی (Bellows) مرتبط با شیر

متصل به اریفیس خروجی داخلی تله بخار، منقبض شده و باعث می‌شود شیر باز

شود. این وضعیت، باعث می‌شود تا جریان آب مقطر از درون تله بخار به مسیر

خروجی برقرار شود.

شکل ۱۹- وضعیت استراحت در تله بخار ترموستاتیکی

(ب) به دلیل افزایش امواج فراصوت ناشی از جریان آب مقطر به سمت بیرون،

نشانه‌گر امواج روی دستگاه اعداد بالاتری را نشان می‌دهد. تا زمانی که تخلیه آب

مقطر در حال انجام است، نشانه‌گر دستگاه در حالت بیشترین مقدار امواج خواهد بود.

نشانه‌دهنده در این حالت تا ۳۰ درصد بیش از حد مجاز خود را نمایش می‌دهد.

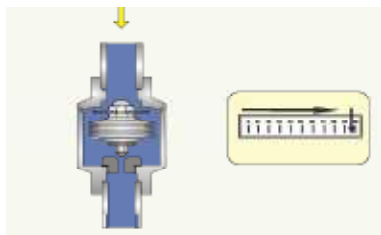
(ج) زمانی که آب مقطر به طور کامل تخلیه شد، دمای محفظه تله بخار افزایش یافته و موجب انبساط بخش فانوسی (Bellows) مرتبط با شیر متصل به اریفیس خروجی داخلی تله بخار و بسته شدن شیر می‌شود. در این وضعیت، تله بخار در حالت استراحت قرار گرفته است. نشانه‌گر امواج فراصوت روی دستگاه باید در چنین شرایطی روی حالت صفر یا کمترین مقدار ممکن خود قرار داشته باشد.

(د) نشانه‌گر امواج فراصوت باید در زمان تخلیه آب مقطر، روی بیشترین مقدار خود قرار گیرد و در پایان فرآیند تخلیه آب مقطر، به مقدار صفر یا کمترین مقدار خود برگردد.

(ه) از آنجایی که عبور آب مقطر صدای ضربه‌ای (ترق و ترق) تولید می‌کند و در زمان عبور بخار، صدای سوت ماندنی ایجاد می‌شود، در شرایطی که آزمون تله بخار با دستگاه فراصوت و در حالت تخلیه آب مقطر صورت می‌گیرد (بخار و آب مقطر همزمان از اریفیس تله بخار عبور می‌کنند)، ترکیبی از دو صدای یاد شده در دستگاه شنیده خواهد شد.

(و) تخلیه-در این حالت، نشانه‌گر دستگاه باید افزایش میزان امواج فراصوت را نشان دهد.

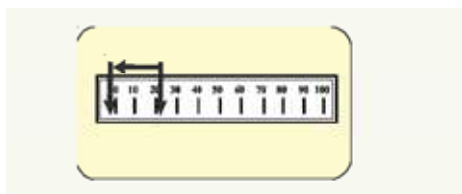
(ز) تله بخار ترموستاتیکی عملکردی به شکل قطع-وصل آهسته را از خود نشان می‌دهد.

شکل ۲۰- وضعیت تخلیه در تله بخار ترموستاتیکی

عملکرد با حجم کم آب مقطر

(الف) تغییرات امواج فراصوت بصورت معمول (تناوبی) اما در محدوده‌ای بسیار کوچک اتفاق می‌افتد. این وضعیت بیانگر کم بودن حجم آب مقطر عبوری از تله بخار است.

شکل ۲۱- محدوده کم نوسان نشان دهنده دستگاه فراصوت در شرایط عملکرد تله بخار

ترموستاتیکی با حجم کم آب مقطر

حالت‌های بروز اشکال (Failure Modes)

(الف) نشت بخار

فوسدگی یا چسبندگی شیر داخلی تله بخار باعث می‌شود تله بخار دچار مشکل نشت بخار شود.

نشانه‌های زیر می‌تواند دلیلی بر وقوع مشکل نشت بخار باشد:

پس از پایان مرحله تخلیه، نشانه‌گر امواج دستگاه به حالت صفر یا حالت اولیه خود بر نمی‌گردد.

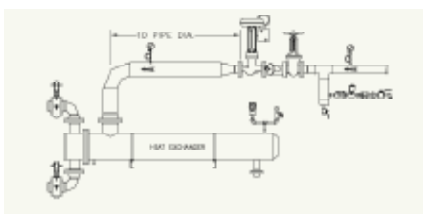
نشانه‌گر امواج دستگاه در حالت اولیه به صورت ثابت باقی مانده و هیچگونه عملکرد مستقل یا عملکرد متغیری از خود نشان نمی‌دهد.

طبق تعریف، یک شیر کنترلی تجهیزاتی است که جهت کنترل جریان یک سیال یا بخار مورد استفاده قرار می‌گیرد.

شیرهای کنترلی بخار در کاربری‌های فرآیندی، نه تنها فشار بخار بلکه حتی دمای بخار را نیز کنترل می‌کنند.

شیر کنترل بخار در ساده‌ترین شکل ممکن می‌تواند به عنوان یک شیر قطع و وصلی (On and off) مورد استفاده قرار گیرد و یا کاربری‌هایی نظیر تنظیم جریان بخار، تعدیل جریان، اختلاط و حتی جداسازی (Isolation) داشته باشد. شیرهای کنترلی بخار می‌توانند با قطر 1/2 اینچ تا 28 اینچ ساخته شده و در فرآیندهای بکار برده شوند.

شیر کنترل یکی از قدیمی‌ترین ادواتی است که در شبکه بخار مورد استفاده قرار می‌گیرد. امروزه، گستره وسیعی از شیرها در هزاران نقطه از شبکه‌های بخار با کاربری‌های مختلف، مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

شکل ۲- آرایش نصب یک نمونه شیر کنترل بخار

در اینجا به بررسی برخی از مهمترین ویژگی‌های شیرهای کنترلی بخار می‌پردازیم:

۱- میزان نشتی (Leak Rates) شیرها

تمامی شیرهای کنترلی از جمله شیرهای کنترلی بخار به گونه‌ای طراحی شده‌اند که براساس استاندارد (FCI/ANSI) دارای مقداری نشتی داخلی در ساختار خود هستند. شش محدوده مجاز نشتی از شماره ۱ تا VI برای شیرهای کنترلی تعیین شده است. اعداد بالاتر در این محدوده بیانگر کاهش میزان نشتی داخلی شیر کنترلی است. بر این اساس، شیر کنترلی محدوده ۱ دارای بالاترین میزان نشتی داخلی و معمولاً ارزانه‌ترین قیمت است. در صورتی که شیر کنترلی محدوده VI کمترین میزان نشتی داخلی را به خود اختصاص می‌دهد.

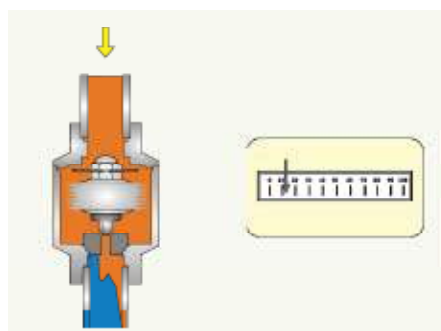
تشخیص میزان قابل قبول نشتی داخلی یک شیر کنترلی، از مهمترین اولویتهای انتخاب شیرهای کنترلی مسییر بخار است. شیرهای دارای نشتی داخلی بالا، مستعد سایش شدید در ساختار داخلی خود خواهند بود. این شیرها، بخار بیشتری را به صورت ناخواسته عبور می‌دهند و در معرض از کار افتادگی زودهنگام قرار دارند. شیرهای مسییر بخار باید به گونه‌ای انتخاب شوند که کمترین محدوده مجاز نشتی آنها محدوده IV باشد. یک شیر کنترلی بخار محدوده IV دارای طول عمر بیشتری خواهد بود.

۲- چاهک تخلیه (Drip pocket) در مسییر بخار

تمامی شیرهای کنترلی بخار بایستی در قسمت بالادست خود مجهز به یک چاهک تخلیه آب مقطر باشند. این چاهک، آب مقطر احتمالی موجود در مسییر بخار را جمع‌آوری کرده و مانع از عبور آن از داخل شیر کنترلی می‌شود. اهمیت این موضوع از آن جهت است که عبور آب مقطر از درون شیر کنترلی بخار، باعث ساییدگی متعلقات داخلی شیر و کاهش عمر مفید آن می‌شود. وظیفه مهمتر چاهک تخلیه، تخلیه آب مقطر احتمالی تشکیل شده در قسمت ورودی شیر کنترلی بخار در زمان کاهش جریان بخار یا بسته شدن کامل شیر کنترلی است.

۳- صافی (Strainer)

کلیه شیرهای کنترلی بخار باید مجهز به یک صافی در قسمت ورودی خود باشند. مسییرهای بخار معمولاً حاوی ذرات معلق جامد حاصل از خوردگی و سایر ذرات مشابه هستند. صافی مسییر بخار، مانع از ورود و انباشت این ذرات در

شکل ۲۲- وضعیت نشت بخار در تله بخار ترمواستاتیکی

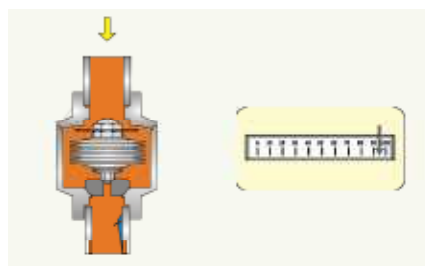
(ب) حالت عبور بخار یکسره (Blowing steam)

فرسودگی یا چسبندگی شیر داخلی تله بخار یا بالا بودن بیش از حد ظرفیت تله بخار (Over sizing) و حتی فقدان آب‌بندی اولیه (Loss of prime) می‌تواند باعث بروز مشکل عبور بخار یکسره یا به اصطلاح "راست روده شدن" تله بخار ترمواستاتیکی شود.

نشانه‌های زیر می‌تواند دلیلی بر وجود مشکل عبور بخار یکسره در تله بخار ترمواستاتیکی باشد:

نشانه‌های امواج دستگاه روی حالت حداکثر، ثابت مانده است.

تنها صدای سوت ممتد (عبور بخار) در دستگاه شنیده شده و صدای ضربه مربوط به عبور احتمالی آب مقطر، وجود ندارد.

شکل ۲۳- وضعیت عبور بخار یکسره در تله بخار ترمواستاتیکی

بخش هجدهم: نصب شیرهای کنترلی مسییرهای بخار

شیر کنترل بخار، یکی از مهمترین و ضروری‌ترین تجهیزات مورد نیاز در یک شبکه بخار است.

شکل ۱- تصویر یک نمونه شیر کنترل بخار تجاری

یک شیر کنترل بخار، نقش بسیار مهمی در کیفیت فرآورده‌های تولیدی یک واحد فرآیندی ایفا می‌کند. کلیه شیرهای کنترلی سامانه‌های بخار با توجه به فناوری‌های موجود و جنس مواد بکار رفته در ساختمان آنها، بایستی دارای دست کم ۶ سال طول عمر عملیاتی باشند. نصب صحیح شیر کنترل بخار، نقش موثری در افزایش طول عمر آن ایفا می‌کند. برای بهره‌مندی بیشتر و بهتر از شیر کنترل بخار و افزایش طول عمر آن، شناخت فرآیند نصب صحیح و همچنین کاربری اصولی آن، بسیار مهم و حیاتی است.

قسمت‌های داخلی شیر کنترلی و در نتیجه باعث پیشگیری از هرگونه خسارت ناپهنگام احتمالی ناشی از آن می‌شود. صافی مورد نظر باید از صفحه سوراخ‌دار ۰,۲ از جنس فولاد ضد زنگ تهیه شده باشد و هرگز نباید در قسمت پایین نصب شود. صفحه مربوط به صافی ترجیحاً باید در موقعیت افقی نصب شود. این کار مانع از تجمع احتمالی آب مقطر در چاهک‌ها و ورود به قسمت‌های داخلی شیر کنترلی و ساییش و تخریب ناپهنگام آنها می‌شود.

صافی نصب شده، افت فشار محاسبه شده‌ای را در مسیر ایجاد خواهد کرد. این افت فشار معمولاً از طرف سازنده صافی ارائه می‌شود و یا از نمودارهای موجود در منابع مختلف قابل برآورد است.

۴- عملگر هوای فشرده (Pneumatic Actuation)

روش مرسوم جهت در مدار قرار دادن یک شیر کنترلی بخار، استفاده از عملگر هوای فشرده است. این نوع عملگرها، بسیار قابل اعتماد بوده و در یک واحد عملیاتی تا ۲۰ سال می‌توانند به کار خود ادامه دهند. حرارت بوجود آمده در بدنه شیر کنترلی ناشی از بخار عبوری، باید در متعلقات محور شیر کنترلی به نحو مناسب پراکنده شود تا از بروز آسیب در قسمت‌های داخلی عملگر هوای فشرده جلوگیری شده و طول عمر بیشتر آن تضمین شود.

۵- موقعیت عملگر (Actuator Positioning)

همیشه باید سعی شود تا عملگرها در قسمت بالادست مسیرهای عمودی موجود، بصورت افقی نصب شوند. این وضعیت، مانع از تجمع احتمالی آب مقطر در قسمت آب بند شیر کنترلی و بروز هرگونه آسیب در آن می‌شود.

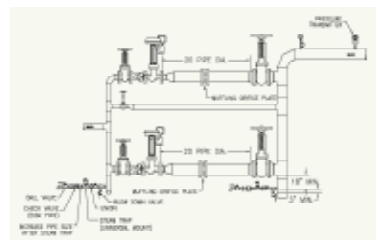
۶- حجم صدا به میزان ۸۵ دسی‌بل و کمتر

سرعت سیال در خروجی شیرهای کنترلی دارای صدای زیاد، معمولاً بالاتر است. کاهش صدا و کاهش سرعت سیال در خروجی شیر کنترلی، افزایش چشمگیر طول عمر آن را به دنبال دارد. برای کاهش صدای خروجی یک شیر کنترلی راه‌های متعددی وجود دارد که از آن جمله می‌توان به افزایش قطر مسیر خروجی شیر یا استفاده از قطعات داخلی خاص برای آن اشاره کرد.

۷- افزایش قطر مسیر خروجی

همیشه قطر مسیر خروجی بخار دست کم به اندازه یک قطر لوله افزایش داده می‌شود. هرچند افزایش ۲ یا ۳ برابری مسیر خروجی نیز مرسوم است. افزایش قطر مسیر خروجی باعث کاهش سرعت خروجی شیر شده و در نتیجه طول عمر شیر را افزایش می‌دهد. سازنده شیر کنترلی معمولاً اندازه مناسب برای قطر مسیر خروجی شیر کنترلی را اعلام می‌کند. همیشه باید قطر مسیر خروجی متناسب با قطر (اندازه) اتصال ورودی بخش انتقال حرارت مربوطه باشد. مثلاً برای شیر کنترلی ۳ اینچ و اتصال ورودی انتقال حرارت ۸ اینچ، قطر (اندازه) لوله در خروجی شیر کنترلی باید تا ۸ اینچ افزایش داده شود.

به منظور کاهش سرعت بخار عبوری از شیر کنترلی و کاهش افت فشار داخل شیر، استفاده از صفحات اریفیس کاهنده (Muffling) توصیه می‌شود.

شکل ۳- یک نمونه شیر کنترلی بخار مجهز به صفحات اریفیس کاهنده

۸- نصب در فاصله معادل ۱۰ برابر قطر لوله

فاصله خروجی شیر کنترلی مسیر بخار از ورودی ادوات انتقال حرارت بعد از آن، باید دست کم ۱۰ برابر قطر لوله مربوطه باشد. فاصله محل نصب تجهیزاتی که افت

فشار ایجاد می‌کنند از محل تغییر جهت لوله، باید دست کم ۲۰ برابر قطر لوله در راستای افقی باشد.

۹- موقعیت نصب شیر کنترلی

شیر کنترلی بخار باید همیشه به صورت افقی و نه عمودی در مسیر نصب شود. شیر کنترلی نصب شده در حالت عمودی، توانایی حذف آب مقطر جمع شده در قسمت ورودی خود را نخواهد داشت. تجمع آب مقطر و نفوذ آن به داخل ساختار شیر کنترلی بخار، اثر نامطلوبی روی طول عمر آن خواهد داشت.

۱۰- ملزومات تنظیمات عملیاتی شیر کنترلی

آگاهی از قابلیت کارکرد شیر کنترلی در شرایط عملیاتی مختلف، بسیار مهم است. زمانی که یک شیر کنترلی بخار برای یک فرآیند انتخاب می‌شود، انتخاب همیشه براساس بیشترین جریان بخار عبوری از شیر صورت می‌پذیرد. در عین حال، کمترین مقدار جریان عبوری از شیر کنترلی نقطه‌ای است که معمولاً در مقایسه با بیشترین مقدار جریان، وقوع آن محتمل تر است. براین اساس، شیر کنترلی بخار بایستی توانایی کارکرد مناسب در شرایط کمترین جریان بخار عبوری را داشته باشد. بنابراین، بسیار مهم است که شیر کنترلی بخار به گونه‌ای انتخاب شود که در کمترین جریان عبوری همانند بیشترین جریان عبوری، عملکرد مناسب و موثری را از خود نشان دهد. در بیشتر اوقات، بیش از یک شیر کنترلی بخار جهت تنظیم شرایط فرآیند در نقطه مطلوب مورد نیاز است.

با در نظر گرفتن نسبت‌های مختلف بین بیشترین و کمترین مقدار جریان بخار عبوری، برای انتخاب شیرهای کنترلی بخار می‌توان به شرح ذیل عمل کرد:

الف- نسبت ۲۰ به ۱ استفاده از شیرهای کنترلی عادی

ب- نسبت ۳۰ به ۱ استفاده از شیرهای کنترلی توپی (Globe)

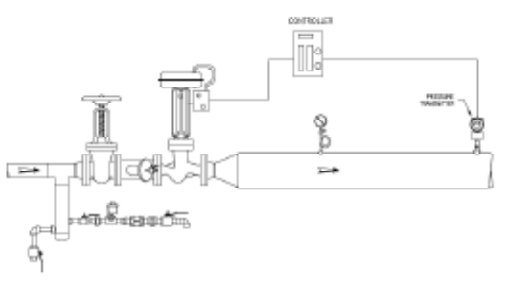
ج- نسبت ۴۰ به ۱ استفاده از شیرهای کنترلی قفسه‌ای (Cage)

۱۱- شیرهای کنار گذر یا شیرهای گرم‌کننده اولیه

در فرآیند نصب شیرهای کنترلی مسیر بخار، نصب شیرهای کنار گذر و شیرهای گرم‌کننده اولیه باید مدنظر قرار داده شود. در کاربری‌های مربوط به کاهش فشار و پیش از در مدار قرار دادن شیر کنترلی اصلی، جهت گرم کردن مسیر در یک بازه زمانی مشخص از شیر گرم‌کننده اولیه (عموماً شیر دستی) استفاده می‌شود. جهت گرم کردن اولیه یک مسیر اصلی توزیع بخار، نباید از شیر کنترلی استفاده کرد. علاوه بر این، شیر کنار گذر امکان تداوم عملیات را در زمانی که شیر کنترلی اصلی بخار دچار مشکل می‌شود، برای نفرات واحد فراهم می‌کند.

۱۲- نشان دهنده‌های فشار (قبل و بعد از شیر کنترلی)

نصب نشان‌دهنده موضعی فشار قبل و بعد از شیر کنترلی مسیر بخار، راهکار مناسبی جهت فراهم کردن امکان عیب‌یابی شیر کنترلی در مواقع لازم است. همچنین، از نصب لوله هواگیری (Siphon pipe) مناسب و همچنین شیر جداکننده در مسیر نشان‌دهنده‌های فشار جهت سهولت در کارهای تعمیراتی، اطمینان حاصل کنید. ضمن اینکه توصیه می‌شود در شبکه‌های بخار با لرزش بالا جهت افزایش طول عمر نشان‌دهنده‌ها، از نشان‌دهنده‌های فشار مجهز به ضربه‌گیر مایع (Liquid filled gauge) استفاده شود.

شکل ۴- یک نمونه شیر کنترلی بخار مجهز به نشان‌دهنده فشار در خروجی

تجلیل از کارمندان نمونه و معرفی واحدهای برتر سال ۹۸ در شرکت پالایش نفت بندرعباس

در مراسمی که به مناسبت روز کارمند در شرکت پالایش نفت بندرعباس برگزار شد، از تعدادی از کارمندان نمونه تجلیل و واحدهای برتر این شرکت معرفی شدند.

در این مراسم که به دلیل شیوع بیماری کرونا و رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی به صورت محدود برگزار شد، از ۳۰ نفر از کارمندان نمونه شرکت پالایش نفت بندرعباس در سال ۹۸ با اهداء لوح تجلیل شد.

همچنین در این مراسم براساس ارزیابی عملکردی واحدهای عملیاتی پالایشگاه، واحدهای تقطیر ۰۱، نگهداری و تعمیرات برق و مدیریت انرژی به عنوان واحدهای برتر این پالایشگاه در سال ۹۸ معرفی شدند.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس در این مراسم ضمن تبریک روز کارمند و هفته دولت و گرامیداشت یاد شهیدان رجایی و باهنر، همه کارکنان پالایشگاه را که در راه تأمین انرژی کشور تلاش می‌کنند، نمونه معرفی کرد و ضمن تشکر از آنان گفت: ما توانستیم با وحدت و همدلی و انسجام سازمانی یک صنعت پیچیده را در شرایط خاص تحریم و همچنین با وجود محدودیتهای ویروس کرونا مدیریت و به تولید مستمر ادامه دهیم.

مهندس نامور با بیان اینکه پالایشگاه یکی از استراتژیکترین و حساس‌ترین صنایعی است که اقتصاد کشور به آن وابسته است و باید در سخت‌ترین شرایط نیز تولید حفظ شود، افزود: بدون شک مهمترین عامل در دستیابی به تولید با کیفیت، به صورت مستمر و بدون حادثه، نیروی انسانی با دانش، باتجربه و دارای مهارت است.

وی با اشاره به فرآیند انتخاب کارکنان و واحدهای برتر گفت: در این راستا شاخص‌های تعریف شده و همچنین نقطه نظرات روسای

ادارت در کمیته ارزشیابی، کمیته ارزیابی و کمیته انتخاب بررسی می‌شود، که براساس آخرین بازنگری صورت گرفته در فرآیند انتخاب کارکنان نمونه با مصوبه هیئت مدیره محترم، ۳۰ نفر از کارکنان شامل ۹ نفر از کارکنان رسمی، ۶ نفر از کارکنان قرارداد مدت موقت و ۱۵ نفر از کارکنان پیمانکاری انتخاب شدند.

گفتنی است در کمیته‌های ارزشیابی و ارزیابی، کارکنان بر اساس معیارهای مانند نقش مؤثر در تولید، میزان سختی محیط کار، نقش و تأثیر مستقیم در طرح‌ها و برنامه‌های استراتژیک، حضور مؤثر در محیط کار و تأثیرگذاری در تعالی سازمان مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس در این نشست با اشاره به برنامه شرکت برای تبدیل وضعیت نیروهای پیمانکاری، افزود: براساس مصوبه هیئت مدیره قرار است ۲۲۰۰ نفر نیروی پیمانکار مستمر به صورت قرارداد مستقیم با پالایشگاه تبدیل وضعیت شوند.

مهندس نامور بیان داشت: بیش از ۵ سال بر روی این موضوع کار

شده است و بر اساس بررسی‌های صورت گرفته و نظر مشاور و مصوبه هیئت مدیره ساختار سازمانی شرکت متناسب با طرح طبقه‌بندی مشاغل تغییر می‌کند.

وی با بیان اینکه مجموع نیروهای رسمی، قراردادی و پیمانکاری، شرکت پالایش نفت بندرعباس را تشکیل می‌دهند، تصریح کرد: تعریف ساختار جدید کار بسیار حجیم و پیچیده‌ای بود که به شکل علمی، تجربی و برای بهبود وضعیت شرکت، بهبود ساختار و افزایش رضایتمندی کارکنان انجام شد و در این راستا باید به این نکته هم توجه می‌شد که کار به شکلی صورت بگیرد که کار شرکت و عملیات تولید دچار مشکل نشود.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس گفت: نیروی انسانی در این شرکت از جایگاه بالایی برخوردار است و نگاه حاکم در شرکت به مجموعه کارکنان به عنوان یک خانواده است.

مدیر برنامه‌ریزی و سیستم‌ها و روش‌های شرکت پالایش نفت بندرعباس نیز گفت: تغییر محورها و معیارهای ارزیابی کارمندان نمونه بر اساس شرایط کاری، نقش

ادارات در دستیابی به استراتژی‌ها و مأموریت و رعایت خط‌مشی شرکت، یکسانسازی مبلغ پاداش کارکنان برتر و اضافه شدن کارکنان پیمانکاری در انتخاب و تشویق کارمندان نمونه برای نخستین بار از نقاط قوت این دوره از ارزیابی و انتخاب کارمندان نمونه بود.

مهندس فضلی افزود: انتخاب کارمندان نمونه به عنوان یکی از مولفه‌های انگیزشی در راستای توسعه و توانمندسازی نیروی انسانی متناسب با فرآیندهای کاری با نظر اعضای کمیته‌های ارزشیابی و ارزیابی معیارها معرفی می‌شوند.

وی بیان داشت: واحدهای برتر نیز مطابق با دستورالعمل انتخاب واحد برتر بر اساس عملکرد در برگزاری جلسات مدیریتی، میزان رضایتمندی همکاران، مدیریت انرژی، نظر معاونت‌های محترم شرکت، درصد شاخص عملکرد فرآیندها، درصد شاخص انطباق ممیزی‌ها، شاخص اقدامات اصلاحی، پیشگیرانه و بهبود، تحقق استراتژی‌ها، عملکرد سیستمی، مشارکت در مدل‌های تعالی، میزان ساعات آموزشی و مدیریت دانش و تکنولوژی انتخاب می‌شوند.

تجلیل از برترین‌های ایمنی در شرکت پالایش نفت بندرعباس

آموزش، بهداشت، محیط زیست، مدیریت بحران و پدافند غیرعامل، ضریب تعمیرات اساسی، ضریب پیچیدگی واحد و ضریب فعالیت‌های پروژه‌ای در نظر گرفته شده است. مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس در این مراسم ضمن تبریک روز ملی آتش نشانی و ایمنی گفت: حفظ سلامت روحی، روانی و جسمی نیروی انسانی به عنوان سرمایه اصلی و عامل مهم در راهبری و کنترل تجهیزات در واحدهای عملیاتی امری مهم و حیاتی است.

مهندس نامور با اشاره به اینکه وظیفه و هدف ما تولید فرآورده‌های نفتی و تأمین بخش از انرژی مورد نیاز کشور است، افزود: در پالایشگاه به عنوان یکی از صنایع استراتژیک کشور حق اشتباه نداریم و اولین اشتباه، آخرین اشتباه خواهد بود که می‌تواند منجر به از دست دادن نیروی انسانی به عنوان یک سرمایه سازمانی و همچنین از بین رفتن تجهیزات به عنوان سرمایه ملی شود. وی افزود: عامل ۹۰ درصد حوادث خطاهای انسانی، سهل‌انگاری و عدم توجه به قوانین و مقررات ایمنی است که مهمترین راهکار در کاهش خطاها و پیشگیری از بروز حادثه آموزش‌های مستمر با هدف افزایش توانمندی و آگاه‌سازی کارکنان است. مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس گفت: امروز HSE در این شرکت با آموزش‌ها و بسترسازی‌های صورت گرفته به یک فرهنگ سازمانی تبدیل شده است و در راستای این فرهنگ همه واحدهای عملیاتی و تعمیراتی در پالایشگاه بندرعباس در طول سال در راستای رعایت الزامات ایمنی پایش می‌شوند و با تجزیه و تحلیل پایشها و بهره‌گیری از نقاط قوت، نقاط ضعف شناسایی شده و برطرف می‌شود. مهندس نامور با بیان اینکه ما در مقابل سلامتی انسان‌ها و حفظ محیط زیست مسئول هستیم، تصریح کرد: با پایشهای مستمر، پروژه‌های متعدد و کنترل‌های مناسبی که در فرآیندهای واحدهای عملیاتی پالایشگاه بندرعباس به منظور حفظ و صیانت از محیط زیست انجام شده است، میزان خروجی آلاینده‌های زیست محیطی بسیار پایینتر از استانداردهای اعلام شده است.

در مراسمی به مناسبت ۷ مهر روز آتش نشانی و ایمنی از واحدها و نفرات برتر شرکت پالایش نفت بندرعباس در حوزه ایمنی، بهداشت، محیط زیست و پدافند غیرعامل و مدیریت بحران (HSED) تجلیل شد.

در این مراسم که به دلیل رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی برای مقابله با بیماری کرونا به صورت محدود برگزار شد از ۲۰ نفر از کارکنان و سه واحد برتر در حوزه عملیات، تعمیرات و یک شرکت پیمانکاری در رعایت الزامات HSED قدردانی شد. بر اساس این گزارش در راستای ترویج فرهنگ ایمنی و همچنین تجلیل از برگزیدگان حوزه ایمنی، بهداشت، محیط زیست و پدافند غیرعامل و مدیریت بحران، واحدهای عملیات بهره برداری ۰۲ (بنزین سازی)، ۰۴ (تصفیه نفت سفید و گازوئیل) و واحد تعمیرات ابزار دقیق و همچنین در بین شرکتهای پیمانکاری شرکت پترو صنعت جنوب به عنوان برترین‌های HSED معرفی شدند. گفتنی است در ارزیابی و انتخاب واحدهای برتر معیارهای بخش‌های ایمنی،

بهبود کیفیت محصولات سنگین پالایشگاه نفت بندرعباس با تکیه بر دانش ایرانی

وی با بیان این که پروژه بهبود کیفیت محصولات سنگین برای نخستین بار است که در کشور با اتکاء به دانش ایرانی اجرا می‌شود، گفت: پیش از این قرار بود این پروژه با همکاری شرکت‌های خارجی در پالایشگاه اجرا شود و مذاکراتی نیز با شرکت‌هایی از ژاپن و کره جنوبی صورت گرفته بود که به واسطه تحریم‌ها از ادامه همکاری سر باز زدند اما اجرای طرح متوقف نشد و با همت متخصصان و کارشناسان داخلی در حال اجرا است و اطمینان داریم طرح با موفقیت به نتیجه خواهد رسید و یک مورد نیاز کشور نیز تأمین خواهد شد.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس گفت: اجرای طرح مهم بهبود کیفیت محصولات سنگین در پالایشگاه بندرعباس با تکیه بر توان بومی، نشان از دانش ایرانی و خلاقیت متخصصان داخلی است. مهندس هاشم نامور با اشاره به روند اجرای پروژه بهبود کیفیت محصولات سنگین در این شرکت، افزود: یکی از محصولات مورد نیاز کشور و از جمله صنایع آلومینیوم، کک اسفنجی است که با ابتکار و خلاقیت اجرا شده در طرح بهبود کیفیت محصولات سنگین و بویژه نفت کوره، واحد کک سازی نیز در این طرح احداث می‌شود. وی بیان داشت: این پروژه از اسفند سال ۹۸ با امضاء قرارداد بین پالایشگاه بندرعباس و پژوهشگاه نفت برای طراحی پروژه آغاز شد و هم‌اکنون در این بخش ۱۵ درصد پیشرفت دارد و تلاش می‌شود تا خرداد سال آینده طراحی به پایان برسد و پروژه با انتخاب پیمانکار وارد فاز عملیات اجرایی شود.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس گفت: در حال حاضر بالغ بر ۳۰۰ هزار تن کک مورد نیاز صنایع آلومینیوم از خارج کشور وارد می‌شود که با اتمام و راه‌اندازی این پروژه، کک مورد نیاز کشور تولید و علاوه بر جلوگیری از خروج ارز از کشور، امکان اشتغال، افزایش ارزش افزوده و کیفیت فرآورده‌های نفتی، کمک به حفظ محیط زیست و بهبود عملکرد اقتصادی شرکت نیز فراهم می‌شود. مهندس نامور با اشاره به این که این پروژه، اقدام بزرگی در راستای منافع ملی است و به موازات تولید در پالایشگاه در حال انجام است، تصریح کرد: به منظور طراحی و اجرای این پروژه، مطالعات دقیق صورت گرفته و الگوی پالایشی آن نیز پس از نشست‌های بررسی متعدد، به تأیید پالایش و پخش و وزارت نفت نیز رسیده است.

کاهش انتشار بیش از ۸۷ هزار تن گاز گلخانه‌ای در سال با مدیریت گازهای مشعل در پالایشگاه نفت بندرعباس

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس گفت: در پالایشگاه بندرعباس برای نخستین بار در کشور، رویکرد مرسوم بازیافت (Recovery) گاز در اولویت دوم لحاظ شد و در گام نخست، موضوع کاهش میزان مشعل دهی (Flaring) پالایشگاه با تکیه بر روش‌های پیشگیرانه در دستور کار قرار گرفت و در همین راستا، عنوان پروژه پالایشگاه نفت بندرعباس به جای بازیافت گازهای مشعل (Flare Gas Recovery)، به مدیریت گازهای مشعل (Flare Gas Management) تغییر یافته است.

مهندس نامور با اشاره به این که این پروژه در شرکت پالایش نفت بندرعباس در دو مرحله اصلی تعریف شده، افزود: مرحله نخست بهینه سازی میزان مشعل دهی (Flaring) پالایشگاه شامل فعالیتهای پیشگیرانه مانند شناسایی کانون‌های عمده مشعل دهی (Flaring) در شبکه و حذف یا کاهش اثر آنها از طریق رفع اشکال از تجهیزات مرتبط (شیرهای اطمینان، شیرهای کنترلی و نظایر آن) و همچنین ارزیابی شرایط عملیاتی واحدها به منظور بازتعریف شرایط و تنظیمات (Setting) ادوات کنترلی با هدف کاهش اتلاف‌های احتمالی بود و مرحله دوم شامل ارزیابی وضعیت مشعل دهی (Flaring) پالایشگاه پس از انجام مرحله اول و امکان‌سنجی استفاده از سامانه بازیافت (Recovery) مناسب جهت بازیافت گازهای مشعل (Flare Gas) مازاد احتمالی است.

وی با بیان این نکته که با این رویکرد، هزینه‌های مربوط به اجرای پروژه به نحو چشمگیری کاهش می‌یابد، تصریح کرد: در این طرح اجرای اقدامات تهاجمی (انجام فعالیتهای پیشگیرانه جهت شناسایی و تا حد امکان حذف کانون‌های اتلاف گاز به مشعل) جایگزین فعالیتهای صرفاً تدافعی (بازیافت گاز شبکه مشعل بدون توجه به مبدأ و دلایل تولید آن) می‌شود که عموماً هزینه کمتری در بر دارند.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس گفت: مرحله نخست پروژه در قالب انجام فعالیتهای ارزیابی گازهای تخلیه‌ای (Vent Analysis) همراه با شبیه سازی (Simulation) شبکه مشعل پالایشگاه و همچنین بازنگری شرایط عملیاتی واحدها در مدت شش ماه به انجام رسیده است و اجرای مرحله دوم پس از امکان‌سنجی فنی و مالی و اطمینان از اقتصادی بودن فرآیند بازیافت (با توجه به کاهش میزان اتلاف در مرحله نخست) و با در نظر گرفتن اولویتهای پالایشگاه در چگونگی استفاده از گاز بازیافتی احتمالی، در دستور کار قرار دارد.

با پایان یافتن مرحله نخست پروژه مدیریت گازهای مشعل در شرکت پالایش نفت بندرعباس، سالانه از انتشار حدود ۸۷ هزار و ۵۰۰ تن گازهای گلخانه‌ای جلوگیری شد.

پروژه مدیریت گازهای مشعل (Flare Gas Management) که به اختصار FGM نامیده می‌شود، از جمله مهمترین پروژه‌های بخش مدیریت انرژی در پالایشگاه بندرعباس به شمار می‌رود که علاوه بر صرفه‌جویی‌های اقتصادی، از بعد زیست‌محیطی نیز دارای اهمیت فراوانی است و به همین دلیل در بسیاری اوقات، از آن به عنوان یک برنامه زیست‌محیطی یاد می‌شود.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس گفت: علاوه بر کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای به میزان حداقل ۸۷۵۰۰ تن در سال به عنوان یکی از مزایای مهم زیست‌محیطی پروژه، صرفه‌جویی مالی ناشی از کاهش اتلاف گاز به شبکه مشعل پالایشگاه به میزان ۱/۵ میلیون دلار در سال، انتقال دانش، کسب تجربه در بررسی فرآیندی و مطالعات شبکه مشعل جهت بومیسازی اجرای پروژه‌های مشابه نیز از دیگر دستاوردهای اجرای پروژه مدیریت گازهای مشعل است.

مهندس هاشم نامور افزود: مشکل مشعل دهی (Flaring) در صنایع نفت و گاز و پتروشیمی بویژه واحدهای بالادستی تولید نفت و گاز و همچنین واحدهای فرآیندی پایین دست، از جمله معضلاتی است که به دلیل اثرات زیست‌محیطی مخرب آن همواره مورد توجه کارشناسان بوده و در سال‌های اخیر با توجه به سختگیرانه‌تر شدن استانداردهای زیست‌محیطی در دنیا، به یکی از دغدغه‌های اصلی این واحدها تبدیل شده است.

وی بیان داشت: طی سالیان گذشته، مهم‌ترین رویکرد صنایع مرتبط در این خصوص استفاده از سامانه‌های بازیافت (Recovery) جهت بازیابی گازهای مازاد ارسالی به شبکه مشعل (Flare) واحدها بوده که حسب مورد، استفاده از گاز فشرده شده برای تزریق مجدد به چاه‌های نفت به منظور افزایش راندمان تولید چاه در سکوه‌های نفتی، تصفیه گاز در صورت نیاز و افزایش فشار برای استفاده در شبکه سوخت واحدها و استفاده مجدد از گاز فشرده شده به عنوان خوراک واحد و حتی تبدیل آن به فرآورده‌های نفتی مایع از طریق فناوری GTL، از مهمترین روش‌های مرسوم برای افزایش ارزش افزوده این گازها و در عین حال حل بخش عمده معضلات زیست‌محیطی مرتبط با آنها بوده است.

ثبت بیش از ۱۳ میلیون نفر - ساعت کار بدون حادثه در شرکت پالایش نفت بندرعباس

واحدهای عملیاتی، اجرای پروژه‌های ارزیابی ریسک شغلی بر مبنای JSA و JHA، صدور پروانه کار و کنترل نحوه اجرا از دیگر اقدامات شاخص در راستای افزایش ایمنی در شرکت پالایش نفت بندرعباس است.

مهندس محمود نمازی افزود: آموزش و بازآموزی مقررات صدور پروانه‌های کار، تشکیل دوره‌های آموزشی مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه‌ای و سیستم مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست، تهیه گزارش جامع از حوادث همراه با توصیه‌های ایمنی به منظور آگاهی کارکنان و پیشگیری از تکرار حوادث، شناسایی نقاط قوت و قابل بهبود بر اساس بازرسی‌ها و گزارشات پایش مدیران و برنامه‌ریزی برای رفع نواقص و انجام آزمایشات دوره‌ای و تهیه اطلاعات ایمنی مواد سمی شیمیایی و نفتی و نصب در نقاط لازم با هدف آگاهی کارکنان از خطرات فیزیکی و شیمیایی مواد از جمله فعالیت‌ها در حوزه آگاهی بخشی و افزایش ایمنی است.

وی با بیان اینکه یکی از اقدامات انگیزشی برای افزایش ایمنی در واحدهای عملیاتی و تعمیراتی، معرفی واحدها و افراد نمونه در رعایت مسائل ایمنی و تجلیل از آنان است، تصریح کرد: بر اساس طرح ایمنی مبتنی بر رفتار، آیتمهای متعددی برای سنجش در شاخص‌های ایمنی، بهداشت و محیط زیست از جمله رعایت ایمنی کارکنان، رعایت مقررات مجوزهای کار، نحوه استفاده از تجهیزات حفاظت فردی مناسب، گزارش شبه حوادث، پیاده‌سازی سیستم مدیریتی HSE و همچنین میزان آموزش نیروها مدنظر قرار می‌گیرد. رئیس ایمنی شرکت پالایش نفت بندرعباس تصریح کرد: مباحثی که در رابطه با ایمنی در شرکت پالایش نفت بندرعباس در حال اجرا است در حقیقت فرهنگ رفتار ایمن را در شرکت نهادینه می‌کند و این اقدام مهمی به منظور فرهنگ سازی است زیرا با وجود همه امکانات ایمنی، تا زمانی که کارکنان، فرهنگ ایمنی، باور ایمنی و رفتار ایمنی نداشته باشند، نمی‌توانند در زمینه ایمنی موفق باشند که خوشبختانه در شرکت پالایش نفت بندرعباس در حوزه فرهنگ‌سازی پروژه‌ها و برنامه‌های آموزشی لازم تدوین و اجرایی شده است.

با رعایت و توجه به استانداردهای ایمنی ۱۳ میلیون نفر-ساعت کار بدون حادثه در شرکت پالایش نفت بندرعباس ثبت شد.

با ارزیابی‌های عملکرد یک سال گذشته، از مهر ۹۸ تا مهر ۹۹ با حفظ و رعایت نکات ایمنی، این شرکت موفق شد عملکرد ۱۳ میلیون نفر-ساعت کار بدون حادثه را در واحدهای عملیاتی پالایشگاه ثبت کند. رئیس ایمنی شرکت پالایش نفت بندرعباس با بیان اینکه فعالیت‌های ایمنی در ۳ بخش آموزش و فرهنگ سازی در زمینه ایمنی، اقدامات کنترلی و پیشگیری از حوادث و آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری انجام می‌شود، گفت: علاوه بر اقدامات مستمر کنترلی و پایش فعالیت‌ها در تطابق با الزامات ایمنی، اقدامات شاخصی از جمله طرح ایمنی مبتنی بر رفتار با بررسی همه رفتارهای عملیاتی و غیرعملیاتی، پایش مدیران از واحدهای پالایشگاه و گردآوری و تجزیه و تحلیل شبه حوادث و برگزاری منظم جلسات ایمنی (HSE MEETING) در هنگام تعمیرات اساسی، انجام مطالعات hazop

برگزاری مسابقات حفظ آمادگی جسمانی کارکنان آتش‌نشانی در پالایشگاه بندرعباس

مدیر بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس گفت: مسابقات حفظ آمادگی جسمانی کارکنان آتش‌نشانی این شرکت با حضور نیروهای عملیاتی آتش‌نشانی پالایشگاه بندرعباس برگزار شد.

مهندس محسن قضاوتی افزود: در این دوره از مسابقات که به مناسبت هفتم مهر روز ملی آتش‌نشانی و ایمنی برگزار شد، آتش‌نشانان در سه رشته تجهیزات فردی (PPE)، آبرسانی و دو صد متر به همراه تجهیزات با یکدیگر به رقابت پرداختند. وی بیان داشت: در این مسابقات ۱۱ تیم در دو بخش تجهیزات فردی و آبرسانی و ۱۲ نفر نیز در دو صد متر با تجهیزات از هر سه شیفت آتش‌نشانی حضور داشتند.

مدیر بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس هدف از برگزاری این مسابقات را سنجش و تقویت آمادگی جسمانی کارکنان آتش‌نشانی، ایجاد روحیه نشاط و همچنین انتخاب نفرات برتر برای حضور در مسابقات و المپیادهای ورزشی شرکت ملی پالایش و پخش و وزارت نفت عنوان کرد.

مهندس قضاوتی تصریح کرد: با توجه به شیوع ویروس کرونا و تعطیلی بسیاری از مسابقات، به منظور حفظ آمادگی و ایجاد انگیزه در کارکنان تصمیم گرفته شد به صورت دوره‌ای و هر دو ماه یکبار این مسابقات در شرکت پالایش نفت بندرعباس برگزار و از بین نفرات برتر تیم المپیاد آتش‌نشانان تشکیل شود.

گفتنی است در پایان این مسابقات در بخش تجهیزات فردی، تیم‌های C الف، B الف و C ب رتبه‌های اول تا سوم و در بخش آبرسانی نیز تیم‌های B الف، A الف و B ب با ثبت بهترین زمان رتبه‌های اول تا سوم را از آن خود کردند و در بخش دو صد متر با تجهیزات نیز شیفت B و A رتبه‌های برتر را کسب کردند.

رونمایی از بزرگ‌ترین ماکت یک سازه صنعتی در جهان

را در نسل جوان تقویت کند.

صداقت در پایان این ماکت را بزرگ‌ترین ماکت مجازی از یک سازه صنعتی در جهان خواند و افزود: تمام تلاش در راستای شبیه‌سازی دقیق این پالایشگاه صورت گرفته است و از این پس بازدیدها از ابرپالایشگاه استراتژیک ستاره خلیج فارس با ضریب اطمینان بیشتری صورت خواهد گرفت.

مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت نفت ستاره خلیج فارس ضمن اعلام خبر رونمایی از ماکت مجازی این پالایشگاه، بیان داشت: این ماکت بزرگ‌ترین ماکت از یک سازه صنعتی در جهان محسوب می‌شود.

«ترگس صداقت» در تشریح مشخصات و ویژگی‌های ماکت مجازی پالایشگاه ستاره خلیج فارس گفت: این ماکت در نمایش‌گری لمسی به ابعاد ۱۰۰ اینچ، بیش از ۷۰۰ هکتار از بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی جهان را شبیه‌سازی کرده است.

وی اضافه کرد: در این ماکت تمام واحدهای فرآیندی و جانمایی سازه‌های عملیاتی و اداری پالایشگاه با جزئیات کامل تصویر شده است و با پویانمایی، فرد می‌تواند در تمام قسمت‌ها به صورت مجازی بازدید کند.

مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت نفت ستاره خلیج فارس تشریح کرد: این اقدام ضمن حفظ ایمنی بازدیدکننده، امکان مشاهده تمام فرآیندها را برای وی میسر خواهد کرد و گامی اساسی در راستای بازدید ایمن، هدفمند و علمی از این پالایشگاه خواهد بود که در زمان بروز بحران نیز می‌تواند در دفع مخاطرات بسیار مورد استفاده قرار گیرد.

وی افزود: این ماکت مجازی در بازدید دانش‌جویان و دانش‌آموزان و برای ارتقا اشرف آن‌ها از روند تولید در یک پالایشگاه مؤثر خواهد بود و می‌تواند خودباوری

مدیر فناوری اطلاعات و ارتباطات پالایشگاه ستاره خلیج فارس مطرح کرد:

حرکت بر اساس استاندارد جهانی فناوری اطلاعات

سطح امنیت انتقال داده را مورد تأکید قرار داد و افزود: از دیگر اقدامات برجسته و گام‌های مؤثر در جهت ارتقای سطح امنیت سازمان می‌توان به جمع‌آوری داده‌های سازمانی تحت نظارت و مدیریت مستقیم فناوری اطلاعات و ارتباطات اشاره کرد. وی گفت: در این راستا برنامه‌ریزی و بسترسازی‌های مورد نیاز در زمینه انتقال سایت‌های رسمی شرکت به مرکز داده درون سازمانی، انجام شد که از نظر امنیتی و پایداری سرورهای در مقایسه با سرورهای خارج از سازمان عملکرد بسیار بهتری دارد.

بحرینی اظهار داشت: از آنجایی که سیستم‌های تحت وب شرکت‌های بزرگ، محلی مناسب برای حملات سایبری است و عدم حفاظت کافی می‌تواند خسارت‌های جبران‌ناپذیری از جهت اعتباری، سیاسی و اقتصادی به مجموعه وارد کند، از این رو فایروال سیستم‌های وب (Web Application Firewall) را که یکی از فاکتورهای پراهمیت و حیاتی در استراتژی محافظت از سیستم‌های تحت وب سازمان‌ها به شمار می‌رود، راه‌اندازی کردیم.

وی تأکید کرد: از دیگر گام‌های مؤثر در حوزه طراحی و توسعه سامانه‌های اطلاعاتی و مدیریتی می‌توان به راه‌اندازی داشبورد هوش تجاری در زمینه منابع انسانی اشاره کرد که یک فرآیند فناوری محور برای تحلیل داده‌ها برای مدیران، صاحبان کسب و کار و تمام تصمیم‌گیرنده‌های اصلی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

بحرینی به ارتقای سامانه مدیریت برنامه‌ریزی نگهداری و تعمیرات، راه‌اندازی سامانه ارزیابی عملکرد کارکنان، طراحی سامانه رسا به دست متخصصان واحد طراحی و توسعه نرم‌افزار جهت ارسال پیامک به متقاضیان کالا برای آگاهی از فرآیندهای ورود و خروج کالا در انبار و تسهیل در امور انبارداری نیز اشاره کرد و افزود: در آینده‌ای نزدیک با بکارگیری بیشتر فناوری اطلاعات، تغییرات بنیادین در شرکت اتفاق خواهد افتاد و در این مجال جا دارد از تلاش شبانه‌روزی کارکنان این واحد برای دستیابی به اهداف توسعه استراتژیک شرکت نیز تشکر و قدردانی داشته باشیم.

مدیر فناوری اطلاعات و ارتباطات شرکت نفت ستاره خلیج فارس گفت: اصلی‌ترین رسالت ما ایجاد و ارتقا زیرساختی ICT در شرکت نفت ستاره خلیج فارس است و در آینده‌ای نزدیک با بکارگیری بیشتر فناوری اطلاعات، تغییرات بنیادین در شرکت اتفاق خواهد افتاد.

«سید مهدی بحرینی» با بیان این‌که فناوری اطلاعات و ارتباطات از ارکان استراتژیک شرکت‌های بزرگ است، گفت: تلاش داریم تا ضمن ارائه خدمات متنوع در این حوزه، به‌سخت‌ترین و مطمئن‌ترین راه برای استفاده از سیستم‌های اطلاعاتی شرکت فراهم و از این فعالیت‌ها پشتیبانی کنیم.

وی به پروژه مهم و در دست اقدام این واحد نیز اشاره و بیان کرد: این پروژه که ITIL نام دارد، استاندارد جهانی برای ارائه خدمات باکیفیت‌تر و مناسب‌تر در حوزه ICT است و هم‌اکنون پیاده‌سازی و اجرای آن صورت پذیرفته و در فاز بعدی، بهره‌برداری از آن در سطح شرکت نفت ستاره خلیج فارس آغاز می‌شود.

مدیر فناوری اطلاعات و ارتباطات شرکت نفت ستاره خلیج فارس در ادامه ارتقای

با نقش آفرینی شرکت نفت ستاره خلیج فارس صورت گرفت؛

بزرگ‌ترین عرضه داخلی بورس انرژی کشور

بیان داشت: شرکت نفت ستاره خلیج فارس به عنوان بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی جهان به سبب مقیاس تولید و تنوع فرآورده نقشی تعیین کننده در بازار دارد و یکم آبان ماه با عرضه ۱۴۰ هزار متریک-تن نفتای سبک توانستیم روزی تاریخی را در بورس کشور رقم بزنیم.

وی افزود: تا به حال این حجم از فرآورده در رینگ داخلی به فروش نرسیده بود و امیدواریم همچنان شاهد درخشش ستاره خلیج فارس در آسمان پالایشی کشور باشیم.

مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس ادامه داد: این عرضه تاریخی در راستای عمل به منویات مقام معظم رهبری مبنی بر ایجاد ارزش افزوده بیشتر و جلوگیری از خام فروشی صورت پذیرفت چرا که نفتای سبک خوراک پتروشیمی‌های کشور است و می‌تواند با تأمین خوراک صنایع پایین دستی به جهش تولید در کشور کمک کند.

وی در پایان ابراز داشت: شرکت نفت ستاره خلیج فارس هم اکنون جایگاهی راهبردی در توازن انرژی کشور و منطقه ایفا می‌کند و ما این وعده را به مردم شریف ایران می‌دهیم که علی‌رغم ایجاد شرایط ویژه به سبب شیوع ویروس کرونا، از تمام ظرفیت‌ها برای ایجاد جهش در تولید استفاده کنیم.

مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس از بزرگ‌ترین عرضه تاریخی بورس انرژی توسط این غول پالایشی خبر داد و گفت: با تأمین خوراک صنایع پایین دستی به جهش تولید در کشور کمک خواهیم کرد.
«محمدعلی دادور» در تشریح خبر عرضه تاریخی این شرکت در بورس انرژی

صادرات ۱۰۰ میلیون دلاری پالایشگاه ستاره خلیج فارس

این موضوع را ثابت کرد که می‌توان ارزش افزوده‌های بالاتر از پیش‌بینی‌های نشریات معتبر این حوزه برای بنزین صادراتی کسب کرد. وی به تشریح عملکرد صادراتی این پالایشگاه در سال گذشته پرداخت و گفت: شرکت نفت ستاره خلیج فارس در سال ۱۳۹۷ سهم ویژه‌ای را در صادرات فرآورده‌های نفتی داشت و بیش از ۳۰۰ میلیون دلار صادرات فرآورده از این پالایشگاه انجام شد. مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس اضافه کرد: در سال ۱۳۹۸ نیز علی‌رغم افزایش فشار تحریم‌ها، روند صادرات فرآورده‌های پالایشگاه ستاره خلیج فارس نه تنها کاهش نیافت که در هفت ماهه نخست امسال نیز شاهد بیش از ۲۵۰ هزار متریک-تن با ارزش بیش از ۱۰۰ میلیون دلار صادرات بودیم. وی در تشریح مقاصد صادراتی این پالایشگاه گفت: کشورهای آذربایجان، افغانستان و پاکستان به صورت زمینی و کشورهای حوزه خلیج فارس به صورت تر-تحویل دریایی مقاصد صادراتی ما هستند و جالب است بدانید ۸۰ درصد فروش محصولات از طریق عرضه در رینگ بین‌المللی صورت می‌پذیرد که سبب حفظ قیمت، شفافیت فروش و افزایش تعداد خریداران شده است.

مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس از صادرات ۱۰۰ میلیون دلاری این پالایشگاه در ۷ ماهه نخست سال جاری خبر داد و گفت: صادرات و جلوگیری از خام‌فروشی ترفندی برای عملی کردن منویات مقام معظم رهبری است.

«محمدعلی دادور» ضمن تبریک به مناسبت روز ملی صادرات و عرض خدایوت به تمام جهادگرانی که با تلاش در سنگر اقتصاد به دنبال ارزآوری برای کشور و بهبود شرایط اقتصادی و رفاهی مردم هستند، گفت: شرکت نفت ستاره خلیج فارس به عنوان اصلی‌ترین تأمین کننده سبد سوخت کشور نقش اساسی در توازن انرژی منطقه ایفا می‌کند و با تلاش شبانه‌روزی همه مدیران و کارگران و مهندسان توانسته در کنار توجه به تولید و صادرات محصولات، ایجاد اشتغال پایدار در استان هرمزگان را نیز مدنظر قرار دهد. وی افزود: یکی از دستاوردهای افتتاح فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس که در سال ۱۳۹۷ محقق شد، تبدیل ایران از واردکننده بنزین به صادرکننده بالقوه‌ی این کالای استراتژیک بود و خوشبختانه با آغاز اجرای طرح بهینه‌سازی ظرفیت و رفع موانع تولید سه فاز موجود در سال جاری، کشور برای نخستین بار در تاریخ صنعت نفت تبدیل به صادرکننده بنزین شد.

دادور در تشریح این طرح بیان داشت: با تصویب فاز چهارم پالایشگاه به نام «طرح بهینه‌سازی ظرفیت و رفع موانع تولید سه فاز موجود» شاهد افزایش روزانه ۱۸۰ هزار بشکه‌ای پالایش خوراک از ۳۶۰ به ۵۴۰ هزار بشکه میعانات گازی در سه فاز اولیه خواهیم بود و این مساله علاوه بر جلوگیری از خام فروشی میعانات گازی و افزایش تولید فرآورده‌ها، پشتوانه ارزشمندی برای تأمین خوراک پتروشیمی‌های کشور نیز به حساب می‌آید و می‌تواند سبب گشایش افق‌های صادراتی بیشتری شود. وی جلوگیری از خام‌فروشی را ترفندی برای عملی کردن منویات مقام معظم رهبری دانست و گفت: در پی صادرات فرآورده‌ها، ارزش افزوده‌ی بیشتری ایجاد خواهد شد که موجب ارزآوری بیشتر و بهبود شرایط اقتصادی کشور می‌شود. دادور اظهار داشت: مرداد ماه امسال نخستین عرضه بنزین ستاره خلیج فارس در رینگ بین‌المللی توسط شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی انجام شد و چنین رویدادی

توسعه پایدار در راستای چشم‌انداز شرکت در سال جهش تولید آرمان ماست

مدیر بازرگانی شرکت پالایش نفت تهران از ساخت و تأمین بیش از ۹۰ درصد قطعات و تجهیزات پالایشی این شرکت بالغ بر ۱۳ هزار نوع قطعه توسط تولیدکنندگان داخلی خبر داد.

محمدرضا خلیلی با اعلام این خبر گفت: با هدف حمایت از تأمین کنندگان قطعات در داخل کشور و خودکفایی در ساخت و حرکت در مسیر اقتصاد مقاومتی بر اساس منویات رهبری، با شناسایی شرکت‌های دانش‌بنیان و برگزاری نشست‌های علمی-صنعتی، بیش از ۱۳ هزار نوع قطعات و تجهیزات دوار و ثابت پالایشی شامل قطعات پمپ‌ها، توربین‌ها، کمپرسورها، ژنراتورها، میدل‌ها، کولرها، برج‌ها و ظروف، قطعات داخلی برج‌های خنک‌کننده و شیرآلات از تولیدات داخلی تأمین شده است.

وی ادامه داد: تهیه، نگهداشت و توزیع اقلام مورد نیاز پالایشگاه با رعایت منافع ذی‌نفعان و تعامل و همکاری با تولیدکنندگان قطعات و تأمین کنندگان کالا از مهم‌ترین وظایف این اداره است. مدیریت بازرگانی شرکت پالایش نفت تهران در راستای اهداف کلان شرکت که همان افزایش کارایی و اثربخشی و اطمینان به حفظ ظرفیت تولید محصولات و ارائه خدمات به ذینفعان است، نسبت به تأمین کلیه کالاهای واحدهای عملیاتی و ستادی اقدام می‌کند. مأموریت این اداره هماهنگ با مدل تعالی سازمانی و بر اساس چشم‌انداز شرکت تعریف شده است. علاوه بر آن فعالیت‌های اداره بازرگانی نیز در سال جاری بر اساس اهداف و برنامه‌های بهبود طراحی شده و در حال اجراست.

مدیر بازرگانی شرکت پالایش نفت تهران با تأکید بر نقش دانش در پیشبرد اهداف این امور افزود: امروز با استعانت از پروردگار یکتا و با اتکا به دانش و توان داخلی کارشناسان و متخصصان و تلاش برای ایجاد رونق و جهش تولید توانسته‌ایم با بهره‌گیری از سیاست‌های ابلاغی و تأکیدات مقام عالی وزارت نفت نقش بسزایی در سبک‌سخت کشور ایفا کنیم. در شرکت پالایش نفت تهران نیز بر اساس تأکیدات مدیرعامل محترم، دستورالعمل مدیریت دانش تأمین کنندگان تدوین گردیده که در چند فاز تعریف و جاری شده است و شامل دانش از تأمین‌کننده، دانش با تأمین‌کننده، دانش برای تأمین‌کننده و دانش درباره تأمین‌کننده می‌شود که ساخت برخی از کاتالیست‌ها برای اولین بار در کشور مطابق با استانداردهای جهانی توسط شرکت‌های توانمند داخلی و با کمک متخصصان فنی و مهندسی شرکت پالایش نفت تهران از مصادیق بارز آن است. اقدامی که در شدیدترین دوران تحریم، ایران را برای همیشه از وابستگی به چند کشور خارجی که تولید این نوع کاتالیست‌ها را در انحصار خود داشتند بی‌نیاز ساخت. بر این اساس پس از تست موفقیت‌آمیز این کاتالیست و تولید آن در کشور، در زمینه تولید انواع کاتالیست پالایشی در کشور خودکفا شده‌ایم که این مهم مرهون کار و تلاش شبانه‌روزی متخصصان این شرکت است. وی ادامه داد: تدوین دستورالعمل مدیریت دانش تأمین کنندگان یکی از مهم‌ترین برنامه‌های مدیریت بازرگانی بوده که در کمیته راهبری مدیریت دانش مورد تأیید قرار گرفته است. این رویکرد نقش بسزایی در ایجاد رونق تولید، افزایش رقابت و سطح کیفی محصولات تولید داخل دارد.

وی تأکید کرد: شرکت پالایش نفت تهران همواره پیشرو و حامی ساخت داخل بوده و ایجاد ساختار سازمانی و تجهیز امور مهندسی ساخت با هدف بسترسازی مناسب جهت تأمین و ساخت کالا و قطعات یدکی و تقویت اقتصاد ملی با حمایت همه‌جانبه از کالای با کیفیت ایرانی یکی از اقدامات انجام شده در این راستا است. لذا با حمایت، تولید و استفاده از محصولات تولید داخل ضمن غلبه بر تحریم‌های استکبار جهانی، تهدید تبدیل به فرصت و عاملی جهت استمرار تولید و توسعه پایدار در راستای چشم‌انداز شرکت شد. مفتخریم که اعتماد و حمایت شرکت

پالایش نفت تهران از تولیدکنندگان داخلی و تشریک مساعی با صنایع هم‌جوار باعث ایجاد حس خودباوری و به دنبال آن بومی‌سازی تکنولوژی و جایگزینی قطعات استاندارد داخلی با محصولات شرکت‌های خارجی شده است.

خلیلی در ادامه پیرامون دستاوردهای اداره بازرگانی شرکت پالایش نفت تهران در تعمیرات اساسی واحدهای آیزوماکس و هیدروژن شمالی که چندی پیش در این شرکت برگزار شد، اظهار داشت: تأمین با کیفیت قطعات در حداقل زمان ممکن در سایه همکاری و تعامل با سایر ادارات رکن اول اداره بازرگانی در تعمیرات اساسی اخیر بود. در این تعمیرات اساسی بیش از ۲۳۲ هزار و ۷۵۰ قطعه در قالب ۵ هزار و ۲۶۴ قلم از اقلام مورد نیاز تأمین و در اختیار واحدهای متقاضی قرار گرفت. یکی از عمده‌ترین اقدامات اداره بازرگانی در این تعمیرات اساسی تأمین کالاهای مورد نیاز پیش‌بینی نشده بود که بر اساس زحمات و تجارب کارشناسان اداره صورت گرفت و در نهایت منجر به کاهش زمان و جلوگیری از اتلاف وقت جهت تأمین کالا و قطعات شد.

او افزود: امروزه توسعه و پیشرفت هر جامعه‌ای منوط به خودکفایی داخلی و قطع وابستگی فنی و صنعتی به بیگانگان است. از همین رو در سالیان متعددی است که مقام معظم رهبری با تأکیدات مکرر همواره تحقق «اقتصاد مقاومتی» و خودکفایی و خویش‌نوازی و اعتماد به نفس ملی و حمایت از کالای ایرانی و در نهایت جهش تولید را مدنظر قرار داده‌اند. بی‌شک تمرکز اثر بخش همراه با غیرت و حساسیت ملی نسبت به این موضوع می‌تواند آثار و پیامدهای مهمی از قبیل صرفه‌جویی ارزی، رشد و شکوفایی توان داخلی و مصونیت‌سازی صنعت نفت کشور از تحریم‌ها و تکان‌های بیرونی به همراه آورد. انتظار ما از تولیدکنندگان داخلی ارتقاء کیفیت، رقابت سالم و تحویل به موقع کالا در راستای پیشبرد اهداف ملی است که این مهم تنها در سایه صداقت، وفاق و همدلی به دست خواهد آمد.

وی در خاتمه بیان داشت: ایجاد فرهنگ برد-برد دورنمایی است که شرکت پالایش نفت تهران در راستای تأمین منافع ذی‌نفعان خود در پی آن است در این خصوص باید اشاره داشت جلسات هم‌اندیشی با تولیدکنندگان هر ساله در چندین نوبت به صورت تخصصی برگزار می‌شود که در جهت انتفاع آن عزیزان اقداماتی نظیر افزایش میزان پیش‌پرداخت یا تدوین و جاری‌سازی مدیریت دانش تأمین کنندگان صورت پذیرفته است. امیدواریم این مدیریت در پرتو عنایات حق تعالی و با تلاش و کوشش شبانه‌روزی کارکنان نستوه و زحمتکش در سایه حمایت‌های بی‌دریغ مدیرعامل و اعضای محترم هیئت مدیره و سایر ادارات مرتبط، در راستای موفقیت شرکت پالایش نفت تهران به عنوان عضوی تأثیرگذار در صنعت نفت کشور سهمی هرچند اندک داشته باشد.

پالایشگاه تهران از واردات کاتالیست خارجی بی‌نیاز شد

مدیر بازرگانی پالایشگاه تهران با اشاره به تست موفق کاتالیست‌های تولید داخلی در پالایشگاه از بی‌نیازی کامل این پالایشگاه نفت از واردات کاتالیست خارجی خبر داد. محمدرضا خلیلی گفت: مشکلی برای تأمین کالا و تجهیزات در پالایشگاه وجود ندارد و حتی در تعمیرات تابستانی آیزوماکس و هیدروژن شمالی بیش از ۲۳۲ هزار قطعه کالا تأمین و تجهیز شد.

وی با اعلام اینکه هم اکنون ۹۰ درصد کالاهای مصرفی پالایشگاه تهران توسط سازندگان داخلی تأمین می‌شود، تصریح کرد: بیش از ۱۳ هزار نوع قطعات و تجهیزات دوار و ثابت پالایشی شامل قطعات پمپ‌ها، توربین، کمپرسور، ژنراتور، مبدل، کولر، برج‌ها و ظروف و شیرآلات جای واردات از داخل تأمین می‌شود.

پالایشگاه نفت تهران حامی محیط زیست، ارزش آفرین برای ذی‌نفعان

مدیر مالی و اقتصادی شرکت پالایش نفت تهران از افزایش سرمایه بیش از ۱۲۰۰ برابری این شرکت برای ذی‌نفعان خود طی ۶ سال اخیر خبر داد. فریدون ورشوساز با اعلام این خبر گفت: پالایش نفت تهران یکی از شرکت‌های خصوصی تحت قانون تجارت در گروه فرآورده‌های نفتی با نماد «شتران» است که در ۵ ماهه نخست سال جاری ۴۶۴ ریال به ازای هر سهم سود محقق کرد و توانست ضمن تداوم تولید محصولات کیفی، افزایش سرمایه بیش از ۱۲۰۰ برابری طی ۶ سال اخیر ارزش مضاعف برای ذی‌نفعان خود فراهم آورد.

وی ادامه داد: مدیریت مالی و اقتصادی شرکت مطابق سند مدیریت استراتژیک سازمان و اهداف کلان آن، از سال ۱۳۹۳ مدیریت نقدینگی را به منظور تأمین منابع مالی لازم برای سرمایه‌گذاری‌ها و انجام طرح‌های توسعه‌ای و بهبود کیفی محصولات شرکت، در دستور کار خود قرار داده و استراتژی سازمان مبنی بر «تولید نقدینگی پایدار از دارایی‌ها و توان موجود و انجام سرمایه‌گذاری‌های انتخابی جهت افزایش رضایت ذی‌نفعان و موفقیت پایدار» را سرلوحه خود کرده است که در نتیجه بر اساس این خط‌مشی از سال ۱۳۹۳ تاکنون ۷ مرحله افزایش سرمایه صورت پذیرفته که هشتمین مرحله آن در مهرماه سال جاری از محل سود انباشته و سایر اندوخته‌ها به میزان ۷۰ درصد بود. با انجام این افزایش سرمایه‌ها، سرمایه شرکت از ۶۱ میلیارد ریال در سال ۹۳ به ۷۵ هزار میلیارد ریال در سال ۹۹ افزایش خواهد یافت. این افزایش بیش از ۱۲۰۰ برابری سرمایه شرکت طی ۶ سال اخیر، منافع بسیار زیادی برای ذی‌نفعان شرکت محقق کرده است.

آن خواهد شد. به‌طور کلی بر اساس سند مدیریت استراتژیک شرکت، سیاست مدیریت نقدینگی، خروج حداقل نقدینگی به‌منظور حفظ توان مالی برای محافظت از تولید پایدار محصولات کیفی و اجرای طرح‌های بهبود کمی و کیفی فرآورده‌ها است.

مدیر مالی و اقتصادی پالایش نفت تهران در خصوص شفافیت مالی این شرکت گفت: طبق گزارشات حسابرس مستقل، صورت‌های مالی شرکت پالایش نفت تهران به‌عنوان یکی از مهم‌ترین قطب‌های اقتصادی پایتخت طی سال‌های اخیر همواره مقبول بوده و به نحو مطلوب و مطابق با استانداردهای حسابداری انجام یافته است.

ورشوساز گفت با توجه به افزایش سرمایه‌های انجام‌شده عمدتاً از محل سود انباشته و اندوخته طرح و توسعه بوده و همچنین اصلاح ساختار مالی صورت گرفته در شرکت به‌تبع آن، منجر به بهبود نسبت مالکانه و کاهش ریسک اعتباری شرکت و تسهیل تأمین مالی طرح‌های آتی شرکت شده است.

وی با اشاره به اینکه برنامه‌های سرمایه‌گذاری دیگری نیز در دست بررسی و انجام است گفت: با توجه به ریسک‌های عملیاتی ذاتی صنعت پالایش نفت و قدمت بیش از ۵۰ ساله تجهیزات و دارایی‌های شرکت و اطمینان از اینکه همواره بخشی از درآمدهای پالایشگاه صرف توسعه بلندمدت

دستاوردهای پالایشگاه نفت تهران در ارتقاء کیفی محصولات

مدیر عملیات شرکت پالایش نفت تهران توضیحاتی پیرامون دستاوردهای این شرکت در خصوص طرح بهینه سازی و ارتقاء کیفی محصولات ارائه داد.

احمد خیری در این رابطه بیان داشت: در حوزه تولیدات پالایشگاه و در سایه اجرای طرح‌های کیفی سازی مطابق مأموریت و برنامه‌های سازمان از سال ۱۳۹۱ تاکنون به‌طور متوسط روزانه حدود ۷ میلیون لیتر بنزین پاک، ۵ میلیون لیتر نفت سفید با استاندارد یورو ۴ و حدود ۱۳ میلیون لیتر گازوئیل با استاندارد یورو ۴ تولید و عرضه شده است. همچنین بسیاری از پروژه‌های دیگر در راستای اصلاح فرآیندهای تولید و انطباق با الزامات زیست‌محیطی در شرکت انجام یافته که کسب رتبه‌های برتر زیست‌محیطی در میان پالایشگاه‌های کشور طی سال‌های متوالی، اعلام شده از سوی متولیان مجموعه‌ی وزارت نفت، گواه بر این مدعا است.

احمد خیری در خصوص طرح بهینه‌سازی فرآیند و ارتقاء کمی و کیفی کل بنزین تولیدی پالایشگاه تهران به استاندارد یورو ۵ گفت: این طرح دارای سه زیر پروژه است که با همت مدیریت مهندسی طرح‌های شرکت پالایش نفت تهران، خرید دانش فنی، طراحی پایه و اخذ مجوز زیست‌محیطی برای اجرا انجام یافته است و این طرح در شرف انتخاب پیمانکار داخلی صاحب صلاحیت است. وی ادامه داد: طرح مذکور در سال ۹۶ تا مرحله امضای قرارداد EPC با شرکتی ژاپنی پیش رفت که به دلیل شرایط تحریم استکبار جهانی شرکت مذکور

از ادامه کار منصرف شد.

خیری در ضمن توضیحات خود گفت: در خصوص طرح کاهش تولید نفت کوره نیز لازم به ذکر است که مطالعات فنی و اقتصادی اولیه آن انجام یافته و مقدمات برای اخذ مجوز زیست محیطی فراهم شده است. مدیر عملیات شرکت پالایش نفت تهران در ادامه افزود: در ۶ ماهه اول امسال با بهبود فرآیند تحویل محصولات ویژه و همچنین افزایش تولید

فرآورده‌های با ارزش، متناسب با نیاز مشتریان، تلاش شد تا محصولات ویژه (نظیر: روغن پایه، و کیوم باتوم، حلال ۴۰۲، ازت مایع) با ارزش افزوده بالاتر افزایش تولید داشته باشند.

همچنین با احیا و تعویض کاتالیست در واحدهای هیدروژن و آیزوماکس در تعمیرات اساسی اخیر کیفیت محصولات تولیدی این دو واحد افزایش محسوسی یافته است.

با تکیه بر توان و دانش متخصصان شرکت پالایش نفت تهران صورت گرفت:

به‌سازی و به‌روز رسانی ۴ دستگاه هیدرانت در مخازن استراتژیک

پایدار قرار گرفت.

با هدف ارتقاء ضریب ایمنی مخازن استراتژیک و افزایش توان و سرعت کارکنان آتش نشانی در مواقع بروز حادثه، ۴ دستگاه هیدرانت در مخازن استراتژیک شرکت پالایش نفت تهران به‌روز رسانی و به‌سازی شد. همچنین با نصب و بکارگیری ابزار مخصوص آن، مدت زمان حضور آتش نشان و به کارگیری هیدرانت (زمان طلایی) به میزان قابل توجهی کاهش یافت.

این دستگاه از طریق اتصال به سیستم لوله‌کشی آب مورد نیاز جهت اطفاء حریق را فراهم می‌کند. این شیرها با اتصال به رینگ آب آتش نشانی و در فضای باز و خارج محوطه مخازن نصب شده و دارای یک انشعاب اصلی به قطر ۴ اینچ و دو انشعاب به قطر ۲٫۵ اینچ هستند. انشعاب اصلی برای اتصال لوله‌کشی به پمپ خودرو آتش نشانی یا به طور مستقیم برای اطفاء حریق به کار می‌رود.

در اجرای این طرح که با تلاش و کوشش کارکنان اداره آتش نشانی صورت گرفت، ادارات تعمیرات مخازن، کارگاه مرکزی و مهندسی نیز مشارکت و همراهی داشتند.

اداره آتش نشانی شرکت پالایش نفت تهران با به‌سازی و به‌روز رسانی ۴ دستگاه هیدرانت مانیتوردار در مخازن استراتژیک شرکت پالایش نفت در مسیر توسعه

تشریح دستاوردهای اداره آتش نشانی شرکت پالایش نفت تهران

پیشگیری از بروز حوادث و واکنش به موقع در شرایط اضطراری را برای صیانت نیروی انسانی و تجهیزات پالایشگاه، مسئولیتی مهم عنوان کرد.

صافی تصریح کرد: با توجه به حساسیت‌های حوزه آتش نشانی، روزآمد کردن امکانات و تجهیزات با تکیه بر توانمندی نیروهای آتش نشان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

به گفته وی با تکیه بر قابلیت‌های نیروهای آتش نشان پالایشگاه نفت تهران با بهسازی هایدنت مانتیتورهای مخازن پالایشگاه، نوسازی ۲ عدد خودرو آتش نشانی و همچنین تعمیر ۲ دستگاه کمپرسور هوای فشرده جهت پر کردن دستگاه‌های SCBA از صرف میلیاردها ریال هزینه صرفه جویی شد.

وی خاطر نشان ساخت: حادثه هیچ‌گاه خبر نمی‌کند. بخصوص زمانی که با نفت و مواد مشتعل نفتی سروکار داشته باشیم.

از این رو جسارت، شجاعت و از خودگذشتگی ۳ فاکتور مهم آتش نشان است که باید به این مهم دست یابند. آرزومندم که نه تنها در پالایشگاه نفت تهران، بلکه در هیچ پالایشگاهی در کشور شاهد حوادث تلخ و ناگوار نباشیم.

در راستای مسئولیت‌های اجتماعی، آموزش نیروهای آتش نشانی شرکت‌های همجوار و برگزاری مانور مشترک در دستور کار قرار گرفت و اجرا شد. همچنین بر اساس تأکیدات رئیس محترم اداره HSE، آموزش و ارتقاء سطح آمادگی جسمی و فکری کارکنان این اداره مدنظر قرار دارد. علاوه بر آن کلاس‌های OJT با همکاری اداره محترم آموزش و تجهیز نیروی انسانی به صورت هر ۳ ماه یک بار در اداره آتش نشانی برگزار می‌شود.

رئیس آتش نشانی شرکت پالایش نفت تهران با تأکید بر ضرورت توجه به قوانین و مقررات HSE به منظور افزایش ضریب ایمنی، آمادگی

رئیس اداره آتش نشانی طی گفت‌وگویی به تشریح فعالیت‌های این واحد از ابتدای سال جاری پرداخت. غلامرضا صافی در این خصوص گفت: به‌روزرسانی ادوات و تجهیزات آتش نشانی، دستور خرید کمدهای ویژه آتش نشان، تغییر ساختار رختکن به منظور ارتقای سرعت و جلوگیری از اتلاف وقت در زمان حادثه، بهره برداری مجدد از زمین آتش و برگزاری چند دوره آموزشی در آن و همچنین تست بیش از ۲۰۰ سیلندر دستگاه تنفسی از نمونه اقدامات اجرایی اداره آتش نشانی از ابتدای سال جاری است. صافی بهره‌گیری بیش از ۹۵ درصد از سیستم اطفای حریق با توجه به رویکرد پیشگیرانه این سیستم را نقطه عطف اقدامات اداره آتش نشانی در سال جاری برشمرد و گفت: با حمایت‌های بی‌دریغ مدیرعامل، مدیر عملیات و رئیس اداره HSE و با تکیه بر دانش و توانایی کارکنان شریف اداره آتش نشانی پس از چند سال سیستم اعلام و اطفای حریق واحدهای عملیاتی در سرویس قرار گرفت که با توجه به اهمیت موضوع اقدامی چشمگیر به شمار می‌رود. وی در ادامه با تأکید به مقوله آموزش و اجرای دقیق آن در اداره آتش نشانی خاطر نشان ساخت:

حمایت ۵۰ میلیاردی شرکت پالایش نفت بندرعباس از بهداشت و درمان هرزگان در مقابله با کرونا

تلاش پزشکان و نیروهای درمان، شاهد بهبودی همه بیماران و ریشه کن شدن این بیماری در کل جهان باشیم. مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس بیان داشت: این شرکت در جایگاه یک مجموعه صنعتی پیشرو همواره تلاش کرده است با توجه به اهمیت مسئولیت‌های اجتماعی به عنوان یک وظیفه اجتماعی، در کنار رسالت اصلی خود که تأمین بخشی از انرژی و تولید فرآورده‌های نفتی مورد نیاز کشور است، برای کمک به توسعه زیرساخت‌های جامعه پیرامونی به ویژه در شرایط کنونی که شیوع ویروس کرونا توجه به بسترهای بهداشت و درمان را از اهمیت بیشتری برخوردار کرده است، اقدامات لازم را انجام دهد. رئیس دانشگاه علوم پزشکی هرزگان نیز گفت: با توجه به وسعت شیوع بیماری کرونا و شمار بیمارانی که به مراکز درمان در استان مراجعه می‌کنند، حجم مالی گسترده به بخش درمان تحمیل شده است.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس از کمک ۵۰ میلیارد ریالی این شرکت به دانشگاه علوم پزشکی هرزگان به منظور کمک به پیشگیری و مقابله با بیماری کرونا خبر داد.

مهندس هاشم نامور با اشاره به اوج گیری مجدد شیوع بیماری کرونا در هرزگان گفت: این شرکت به منظور اجرای تعهدات خود در ایفای مسئولیت‌های اجتماعی و کمک به دانشگاه علوم پزشکی برای خدمات رسانی مناسب به بیماران و اجرای اقدامات پیشگیرانه برای کنترل و مبارزه با بیماری کرونا مبلغ ۵۰ میلیارد ریال را به دانشگاه علوم پزشکی هرزگان اهدا کرد.

وی افزود: در ابتدای امسال نیز از طرف شرکت پالایش نفت بندرعباس به منظور حمایت از کار درمان و کمک به روند بهبودی بیماران ۵۰ میلیارد ریال پرداخت شد که مجموعه حمایت این شرکت در این بخش به ۱۰۰ میلیارد ریال رسید.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس کمک به خرید دستگاه ونتیلاتور بیمارستان بندرلنگه، کمک به خانواده‌های آسیب دیده از کرونا و همچنین حضور در طرح ملی مواسات و همدلی با تهیه و توزیع بسته‌های مواد غذایی به ارزش ۶ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال را از دیگر اقدامات این شرکت از ابتدای شیوع بیماری کرونا اعلام کرد. مهندس نامور گفت: شیوع ویروس کرونا شرایط جامعه و فعالیت‌های اجتماعی را تحت تأثیر قرار داده و قطعاً همه ما وظیفه داریم در قبال سلامت جامعه احساس مسئولیت کرده و برای بهبود شرایط با هماهنگی متولیان بهداشت و درمان اقدامات لازم را انجام دهیم. وی با تقدیر و تشکر از همه پزشکان، پرستاران و کادر درمانی که به عنوان مدافعان سلامت برای درمان و بهبود بیماران و بازگشت سلامت به جامعه تلاش می‌کنند تصریح کرد: باید تلاش شود با رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی و توجه جدی به توصیه‌های کادر درمان، شرایط را مدیریت کنیم و به لطف خداوند و

۲ دستگاه دیگ بخار جدید ۲۲۷ تنی و آب DM در شرکت پالایش نفت اصفهان ساخته می شود

گفتنی است در حال حاضر ۶ دیگ بخار ۲۲۷ تنی در شرکت پالایش نفت اصفهان به منظور تولید بخار مورد نیاز واحدهای عملیاتی فعال هستند.

با توجه به راهاندازی واحد بنزین سازی، واحد تقطیر سوم و تعدادی پروژههای جانبی دیگر و با هدف افزایش تولید و تأمین بخار مورد نیاز پالایشگاه، ۲ دستگاه دیگ بخار جدید ۲۲۷ تنی و آب DM (مقطر) در شرکت پالایش نفت اصفهان ساخته می شود.

مدیرمهندسی و اجرای پروژههای شرکت، با اشاره به پیشرفت حدود ۹۳ طرح افزود: طراحی، تهیه، ساخت، نصب و راهاندازی دو دستگاه دیگ بخار با ظرفیت خروجی ۲۲۷ hr/t (تن بر ساعت) و یک واحد آب DM با ظرفیت خروجی دائم ۵۰۰ m^۳/hr (مترمکعب در ساعت)، از سالهای قبل آغاز شده و براساس پیش بینی ها، پایان طرح اسفندماه سال جاری خواهد بود. سیدمنصور سیدفتحی همچنین گفت: در راستای اجرای پروژه، یک ساختمان کنترل، مرکز فرعی برق شماره ۳۲ ساخته شده و اطراف دیگ بخار و واحد آب DM محوطه سازی می شود و در کنار آن، اجرای تمام مسیرهای ارتباطی، لوله کشی ها، کابل ها و سیگنال های ارتباطی حد فاصل واحدهای فوق الذکر و تأسیسات موجود پالایشگاه اجرایی می شود. وی قیمت برآوردی برای اجرای طرح را حدود ۴۰ میلیون یورو اعلام کرد.

احداث ایستگاه تقلیل فشار گاز طبیعی طرح بهبود فرآیند و بهینه سازی پالایشگاه اصفهان

با هدف تأمین گاز طبیعی طرح بهبود فرآیند و بهینه سازی پالایشگاه اصفهان، پروژه ایستگاه تقلیل فشار گاز طبیعی (Gas Reducing Station) به صورت EPC احداث می شود.

علی میثاقی، مدیر این پروژه افزود: طرح ایستگاه تقلیل فشار گاز (Gas Reducing Station) با ظرفیت ۳۰۰,۰۰۰ استاندارد مترمکعب بر ساعت به همراه یک RUN (خط) با ظرفیت ۱۵۰,۰۰۰ استاندارد مترمکعب به صورت یدکی است که از سال ۹۷ آغاز شده و تاکنون حدود ۹۰ درصد پیشرفت داشته است. وی زمان پایان اجرای طرح را آذرماه سال جاری اعلام کرد و گفت: مبلغ اجرای پیمان ۱۷۱ میلیارد ریال بوده است.

شپنا در مزایده خرید سهام شرکت پتروشیمی اصفهان برنده شد

تأییدیه مربوطه را به معاونت بازارهای خارج از بورس و فرابورس ارائه کند.

معاون اقتصادی و بازرگانی شرکت پالایش نفت اصفهان از حضور و برنده شدن در مزایده خرید ۲۳ درصدی سهام پتروشیمی اصفهان خبر داد.

مهدی صرامی افزود: بلوک ۲۳٪۰۷ درصدی پتروشیمی اصفهان توسط شرکت سپرده گذاری مرکزی بطور عمده و نقد در بازار پایه فرابورس روانه میز فروش شد و به این ترتیب، روز چهارشنبه ۱۴ آبان از طریق کارگزاری شهر، ۶۹ میلیون و ۲۱۸ هزار و ۸۶۱ سهم در نماد «شصفها ۴» با موضوع فروش اوراق بهادار بازداشتی عرضه شد.

عضو هیئت مدیره شرکت پالایش نفت اصفهان گفت: در این واگذاری قیمت پایه هر سهم ۱۰۵۱۱۱ ریال، قیمت پایه کل ۲۲۷۵۵ میلیارد تومان و سپرده حضور در رقابت ۲۲۵۷ میلیارد تومان تعیین شده است. همچنین کارگزار خریدار باید سپرده حضور در رقابت معادل ۱۰ درصد قیمت پایه کل را بصورت نقدی یا ضمانت نامه بانکی بدون قید و شرط (حداقل ۳ ماهه) از مشتری دریافت و حسب مورد به حساب شرکت سپرده گذاری مرکزی واریز یا به شرکت فوق تحویل داده و

احداث سکویهای بارگیری فرآورده‌های سبک و سنگین در پالایشگاه اصفهان

آیزورسیاگل، و کیوم باتوم (ته مانده برج تقطیر در خلأ) و همچنین انواع حلال‌های نفتی طراحی و در زمینی به مساحت ۵/۱ هکتار و با هزینه‌ای بالغ بر ۴۰ میلیارد تومان احداث شده‌اند.

بابک الماسی‌نیا افزود: این بازوها بر روی ۹ سکوی بارگیری دو نازله احداث شده‌اند که تعداد ۶ بازو برای بارگیری فرآورده‌های سبک (همچون انواع حلال‌ها) استفاده می‌شوند و تعداد ۱۲ بازوی دیگر وظیفه بارگیری فرآورده‌های نفتی سنگین (همچون و کیوم باتوم، لوب کات و آیزورسیاگل) را بر عهده خواهند داشت.

وی ادامه داد: ایجاد خطوط انتقال برق، سیستم‌های اعلان و اطفاء حریق، سیستم‌های مخابراتی، و سیستم‌های انتقال دیتا (شامل ایجاد زیر ساخت‌های حفاری برای عبور کابل‌های برق و فیبرهای نوری تا محل سکوها و ...) از جمله فعالیت‌های جانبی این پروژه محسوب می‌شوند.

الماسی‌نیا همچنین تصریح کرد: در این پروژه اتاق کنترل، اتاق دیزل ژنراتور جهت تولید برق اضطراری سیستم آتش‌نشانی با تعبیه ۶ مانیتور در جهت اطفای حریق احتمالی، دوش‌های آتش‌نشانی به صورت آب و فوم و ... تجهیزات دوربین مداربسته به منظور کنترل محوطه، سیستم‌های پیچینگ و سیستم‌های بستن اضطراری واحد نیز طراحی شده است.

شرکت پالایش نفت اصفهان به‌منظور بارگیری فرآورده‌های ویژه خود، ۱۸ بازوی بارگیری جدید احداث کرد.

رئیس عملیات مخازن و نقل و انتقال مواد نفتی شرکت پالایش نفت اصفهان با اعلام این خبر گفت: این بازوها با هدف بارگیری محصولاتی همچون لوب کات،

تولید دو محصول جدید زیست محیطی در شرکت پالایش نفت اصفهان

معاون تولید شرکت پالایش نفت اصفهان از اجرا و بهره‌برداری موفق از دو طرح جدید با ظرفیت تولید ۱۰۰۰ بشکه در روز در پالایشگاه اصفهان خبر داد و افزود: طرح تولید نرمال هگزان از سال ۱۳۹۷ مطرح بود که پس از انجام مطالعات، این طرح وارد فاز اجرا شد و به بهره‌برداری رسید.

علیرضا جعفرپور همچنین با اشاره به تولید محصول جدیدی به نام حلال AW-۴۰۶ گفت: حلال جدید AW-۴۰۶++ که آلودگی‌های زیست‌محیطی کمتری دارد و دوست‌دار محیط‌زیست است، جایگزین حلال AW-۴۰۶ قبلی این شرکت خواهد شد.

وی با بیان اینکه نرمال هگزان تولیدشده در پالایشگاه اصفهان عاری از هرگونه ترکیبات گوگردی و آروماتیکی است و به همین دلیل نیازی به فراورش و تصفیه‌های ثانویه ندارد، افزود: این محصول که یک محصول سبب و دوستدار محیط‌زیست محسوب می‌شود، تأثیرات بسیار مثبتی در راستای حفظ و نگاهداشت محیط‌زیست دارد.

جعفرپور با بیان مصرف فرآورده نرمال هگزان در کشور را سالانه حدود ۵۰ هزار تن اعلام کرد و گفت: با توسعه صنایع شیمیایی و پتروشیمیایی، مصرف این فرآورده در آینده افزایش چشمگیری خواهد داشت.

وی ادامه داد: با اجرای این طرح و تغییراتی که در واحد ایزومریزاسیون داده شده است، عدد اکتان محصول ایزومریت تولیدی در واحد ایزومریزاسیون حدود ۳ واحد افزایش یافته است که منجر به کاهش مصرف تقریبی ۱۰۰۰ بشکه اکتان افزا (MTBE) شده که این موضوع موجب افزایش سودآوری در شرکت خواهد شد.

معاون پالایشگاه اصفهان تأکید کرد: اجرای این طرح بدون هیچ‌گونه سرمایه‌گذاری و صرف هزینه و تنها با اجرای یک طرح کارشناسی خلاقانه و با استفاده از ظرفیت‌های خالی در واحدهای فرآیندی پالایشگاه اصفهان محقق شده است که علاوه بر تولید محصول هگزان، افزایش کیفیت بنزین تولیدی در این پالایشگاه را نیز به همراه داشته است.

در همین ارتباط رئیس مجتمع بنزین‌سازی شرکت پالایش نفت اصفهان که پیشنهاددهنده اولیه این طرح بوده است، در توضیح بیشتر اظهار داشت: محصول تولیدشده، غنی از نرمال هگزان است که می‌تواند در صنایع پتروشیمی (تولید برخی از پلیمرها)، صنایع غذایی (روغن کشتی) و صنایع دارویی مورد استفاده قرار گیرد.

احسان میرمحمدی با اشاره به اینکه پالایشگاه اصفهان در گذشته نیز حلال AW-۴۰۶ را تولید می‌کرده است، افزود: بر مبنای اصول اولیه این طرح، حلال ویژه AW-۴۰۶ جدیدی تولید شده است که نسبت به گذشته، عاری از ترکیبات آروماتیکی و گوگردی است و بنزین آن به‌طور کامل حذف شده است و برای تصفیه‌های ثانویه این محصول، هزینه کمتری صرف می‌شود و در نهایت ضایعات ناشی از تصفیه‌های فیزیکی این محصول به‌طور کلی حذف شده و آثار سوء زیست‌محیطی ناشی از آن به‌شدت کاهش پیدا خواهد کرد.

افزایش ۱۰۰ درصدی تولید گازوئیل یورو ۴ و یورو ۵ پالایشگاه اصفهان

جعفرپور بابیان اینکه پروژه تصفیه گازوئیل هزینه‌ای بالغ بر ۴۹۵ میلیون یورو و ۳۱۹۱ میلیارد تومان داشته و در حال تکمیل است تصریح کرد: با بهره‌برداری از این طرح، ترکیبات گوگردی گازوئیل تولیدی پالایشگاه اصفهان به کمتر از ۱۰ PPM کاهش خواهد یافت.

معاون تولید شرکت پالایش نفت اصفهان اعلام کرد میزان تولید گازوئیل یورو ۴ و یورو ۵ با افزایش تقریبی ۱۰۰ درصدی از ۲ میلیون لیتر به ۴ میلیون لیتر در روز افزایش یافته است.

وی با اعلام این خبر افزود: در جهت ارتقاء کیفیت گازوئیل و افزایش میزان تولید گازوئیل یورو ۴ و یورو ۵، تغییراتی در شرایط عملیاتی راکتورهای واحدهای آیزوماکس اعمال شد و فرایند تولید این محصول بهینه‌سازی شد.

علیرضا جعفرپور در خصوص افزایش اخیر تولید گازوئیل یورو در شرکت پالایش نفت اصفهان از ۲ میلیون لیتر در روز به ۴ میلیون لیتر در روز اظهار داشت: افزایش کیفیت این محصول ضمن ایجاد ارزش افزوده برای شرکت، تأثیر قابل توجهی در حفظ محیط زیست و کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی خواهد داشت.

معاون تولید شرکت پالایش نفت اصفهان از راه‌اندازی پروژه عظیم تصفیه گازوئیل شرکت نیز در سال آینده خبر داد و افزود: با توجه به پیشرفت بیش از ۸۵ درصدی این پروژه، مراحل پیش راه‌اندازی شروع شده است و انتظار می‌رود با بهره‌برداری کامل از این پروژه تمامی ۲۰ میلیون لیتر گازوئیل تولیدی روزانه این پالایشگاه تصفیه شود که مشخصات آن مطابق با استاندارد بین‌المللی یورو ۵ خواهد شد.

صادرات حلال ۴۰۲ شرکت پالایش نفت اصفهان به خارج از کشور

صادرات بخشی از فرآورده‌های ویژه نفتی را در دستور کار خود قرار داده است. ورود به بازارهای صادراتی می‌تواند ضمن افزایش درآمد شرکت، متضمن حفظ سطح فروش و در برخی موارد افزایش میزان فروش فرآورده‌های تولیدی شرکت باشد.

شرکت پالایش نفت اصفهان به عنوان اولین شرکت پالایشی محسوب می‌شود که با واگذاری به بخش خصوصی، در دی ماه سال ۱۳۸۹ اقدام به عرضه محصولات خود در بورس کالا کرد. در حال حاضر شرکت پالایش نفت اصفهان محصولات خود همچون وکیوم باتوم، گوگرد و لوب کات را در بورس کالا و آیزورسیسایکل و انواع حلال‌های تولیدی را در بورس انرژی به فروش می‌رساند.

به کشور عراق بوده، افزود: شرکت پالایش نفت اصفهان پس از تأمین نیاز داخلی و با کسب مجوزهای لازم، شرایط صادرات فرآورده‌های دیگر خود را که در بورس کالا و انرژی به فروش می‌رسد، فراهم کرده است.

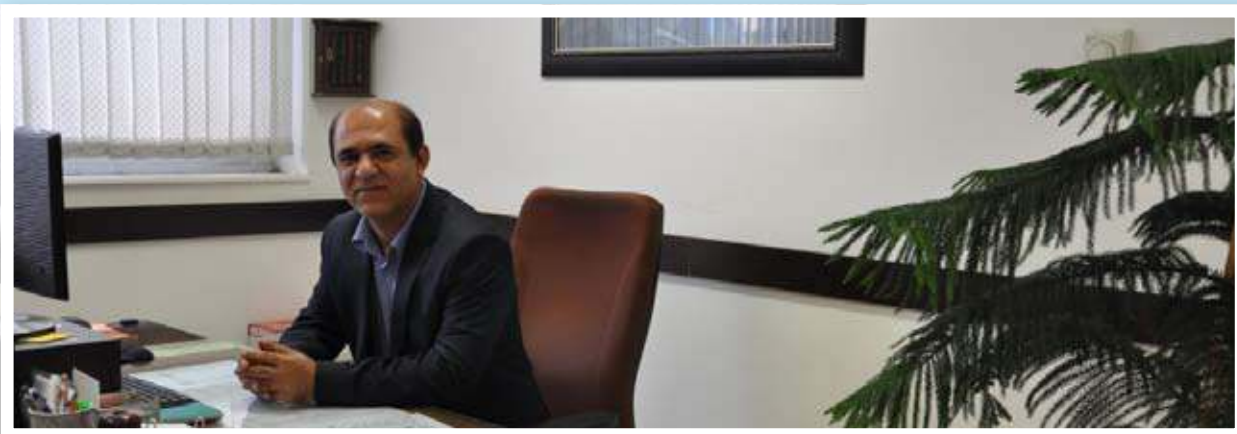
کاوینانی‌پور ادامه داد: با توجه به محدودیت بازار داخلی و اشباع این بازار، لزوم توسعه و تکمیل زنجیره ارزش فرآورده‌های نفتی در داخل کشور و همچنین توسعه بازار فرآورده‌های نفتی در خارج از کشور به صورت همزمان را با هدف تداوم فروش بدون دغدغه محصولات پالایشگاهی چشمگیرتر می‌کند. به همین منظور اداره بازاریابی و فروش شرکت پالایش نفت اصفهان با توجه به استراتژی‌های کلان شرکت،

رئیس بازاریابی و فروش شرکت پالایش نفت اصفهان گفت: از طریق بورس انرژی، ۱۸ هزار متر مکعب «حلال ۴۰۲» به خارج از کشور صادر شد.

ابراهیم کاوینانی‌پور افزود: اگر در اندیشه توسعه اقتصادی به سر می‌بریم، برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌ها باید نگاه فرامرزی و صادرات محور داشته باشد.

وی در تشریح فرآیند صادرات این محصول پالایشگاهی گفت: در راستای اهداف شرکت و توسعه بازار، حضور مستقیم در بازارهای صادراتی مورد توجه قرار گرفته است.

رئیس بازاریابی و فروش شرکت پالایش نفت اصفهان با بیان اینکه محموله صادراتی پالایشگاه

افزایش سرمایه شرکت پالایش نفت اصفهان

بنزین سازی در سال ۹۵، تمامی بنزین تولیدی پالایشگاه اصفهان به استاندارد یورو ۵ ارتقاء یافت می توان گفت شرکت پالایش نفت اصفهان تنها شرکت پالایشی کشور بوده که تمام بنزین تولید آن مطابق با استاندارد یورو ۵ است.

مدیر عامل شرکت پالایش نفت اصفهان در ادامه، علت افزایش سرمایه این شرکت را انجام و تکمیل پروژه های تعریف شده در پالایشگاه اصفهان اعلام کرد و افزود: پروژه های در دست اجرای این شرکت به ۳ بخش بهینه سازی و بهبود فرآیند، حفظ ظرفیت و همچنین RFCC تقسیم بندی می شود.

ابراهیمی به پروژه تصفیه گازوئیل پالایشگاه اصفهان اشاره و پیشرفت آن را ۸۵ درصد اعلام کرد و گفت: با بهره برداری این پروژه در ابتدای سال آینده تمام ۲۰ میلیون لیتر گازوئیل تولیدی روزانه این شرکت، مطابق با استاندارد بین المللی یورو ۵ خواهد شد. وی افزود: اخیراً ظرفیت تولید گازوئیل یورو ۴ این شرکت از ۲ میلیون لیتر به ۴ میلیون لیتر در روز افزایش یافته است ولی با بهره برداری پروژه تصفیه گازوئیل همه گازوئیل تولیدی پالایشگاه اصفهان به استاندارد بین المللی یورو ۵ ارتقاء می یابد. مدیر عامل شرکت پالایش نفت اصفهان با بیان این که پروژه تصفیه گازوئیل با هزینه ای معادل ۴۹۵ میلیون یورو و ۳۱۹۱ میلیارد تومان در حال ساخت است گفت: با بهره برداری این طرح، ترکیبات گوگردی گازوئیل تولیدی پالایشگاه اصفهان از ۱۰ هزار به ۱۰ PPM کاهش می یابد. ابراهیمی همچنین به پروژه گوگردزایی از تهمانده برج های تقطیر (RHU) اشاره کرد و افزود: این پروژه حدود ۶ درصد پیشرفت دارد و با پیش بینی حدود ۶۰۰ میلیون یورو هزینه در سال ۱۴۰۳ به بهره برداری می رسد. وی در ادامه با بیان این که در قالب پروژه های حفظ ظرفیت شرکت نفت اصفهان حدود ۱۷ طرح در حال اجرا است، ساخت ۲ دستگاه بویلر، بازسازی برج خنک کننده ها برای صرفه جویی در مصرف آب، ایستگاه تقلیل گاز برای تأمین گاز پروژه جنوبی و ساخت سیستم بازیافت گاز LPG را از مهمترین این طرح ها برشمرد و گفت: دو دستگاه بویلر تا آخر امسال به طور کامل به بهره برداری می رسد. مدیر عامل شرکت پالایش نفت اصفهان به پروژه بازیافت LPG این شرکت که در حال اجرا است اشاره کرد و افزود: با بهره برداری این طرح، میزان قابل توجهی از گاز LPG در واحد بنزین سازی استحصال می شود که بخشی از آن عرضه و بخش دیگری به عنوان سوخت جایگزین و ارزان قیمت در پالایشگاه استفاده خواهد شد.

افزایش ۴۹ درصدی سرمایه شرکت پالایش نفت اصفهان در مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام این شرکت به تصویب رسید. بر اساس این مصوبه، سرمایه شرکت از مبلغ ۵۱۰۰۰ میلیارد ریال به ۷۶۰۰۰ میلیارد ریال افزایش یافت. این مبلغ افزایش سرمایه از محل سود انباشته و اندوخته طرح و توسعه از طریق صدور سهام جدید به تصویب رسید.

مدیر عامل شرکت پالایش نفت اصفهان در مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام این شرکت که با رعایت دستورالعمل های بهداشتی و فاصله گذاری اجتماعی و با حضور حدود ۷۸۰۵۳ درصد سهامداران به صورت حضوری و بیشتر به صورت مجازی صاحبان سهام این شرکت برگزار شد، با بیان این که این شرکت دومین شرکت پالایشی در بین شرکت های پالایشی کشور از لحاظ خوراک است، خوراک نفت خام پالایشگاه اصفهان را بین ۳۶۰ تا ۳۷۵ هزار بشکه در روز اعلام کرد و گفت: شرکت پالایش نفت اصفهان نخستین شرکت پالایشی کشور از نظر تنوع تولید فرآورده های نفتی است. مرتضی ابراهیمی افزود: تولید حلال (۴۰۶) جدیدترین فرآورده نفتی شرکت پالایش نفت اصفهان بوده که به دست متخصصان این شرکت تولید شده است. وی با اشاره به این که بنزین، گازوئیل و نفت کوره بیشترین فرآورده های نفتی این شرکت را تشکیل می دهد گفت: با بهره برداری طرح

بهره برداری از پروژه تصفیه گازوئیل پالایشگاه اصفهان؛ ابتدای ۱۴۰۰

گوگردزایی از تهمانده برج های تقطیر (RHU) از دیگر طرح هایی است که باهدف گوگردزایی از تهمانده برج های تقطیر شرکت پالایش نفت اصفهان در حال انجام است و انشالله در سال ۱۴۰۳ به پایان می رسد.

صرامی با اعلام اینکه پیش بینی هزینه انجام این پروژه حدود ۶۰۰ میلیون یورو است، عنوان کرد: سود ناخالص ناشی از فروش نفت کوره کم گوگرد ۲۴۶ میلیون یورو است.

مهدی صرامی تصریح کرد: در سال گذشته باهدف کاهش تنگناهای عملیاتی و کاهش بار ترافیکی خوراک نفت خام در واحدهای تقطیر راه اندازی شد. وی هزینه این پروژه را ۴۰ میلیون یورو و ۴۱۵ میلیارد تومان و سودآوری آن را معادل ۱۵۲ میلیون دلار در سال اعلام کرد.

اصفهان طرح تصفیه گازوئیل را که با هزینه ای معادل ۴۹۵ میلیون یورو و ۳۱۹۱ میلیارد تومان احداث شده، بسیار سودآور دانست و اظهار داشت: با اتمام این طرح بالغ بر ۱۹۲ میلیون یورو مابه التفاوت ناشی از فروش گازوئیل کم گوگرد عاید این شرکت می شود. به گفته معاون اقتصادی و بازرگانی شپنا، پروژه

پروژه تصفیه گازوئیل شرکت پالایش نفت اصفهان بالغ بر ۴۴/۸۸ درصد پیشرفت داشته است و در ابتدای سال ۱۴۰۰ به بهره برداری می رسد.

عضو هیئت مدیره شرکت پالایش نفت اصفهان ضمن اعلام این خبر گفت: با پایان یافتن پروژه تصفیه گازوئیل، تمام ۲۰ میلیون لیتر گازوئیل تولیدی شپنا، مطابق با استاندارد بین المللی یورو ۵ خواهد شد.

مهدی صرامی با بیان اینکه این طرح در حال نهایی شدن مراحل نصب و پیش راه اندازی است، هدف از اجرای آن را بهبود فرآیندهای عملیاتی و افزایش کیفیت سوخت های تولیدی و حذف ترکیبات سولفور از دیزل تولیدی و تصفیه گازوئیل عنوان کرد و افزود: با بهره برداری رسمی از طرح، ترکیبات گوگردی محصول، از ۱۰ هزار به ۱۰ PPM، کاهش می یابد. معاون اقتصادی و بازرگانی شرکت پالایش نفت

مقابله با شیوع ویروس کووید ۱۹ در شرکت پالایش نفت تبریز

مدیر کیفیت، ایمنی، بهداشت و محیط زیست شرکت پالایش نفت تبریز گفت: به منظور مقابله با شیوع ویروس کرونا در پالایشگاه تبریز، اقدامات بسیاری انجام گرفته است که می‌توان به نصب و راه‌اندازی دوربین حرارتی در درب اصلی حراست و تب‌سنجی پرتابل روزانه همکاران ستادی و عملیاتی و همچنین تهیه و توزیع محلول‌های ضد عفونی دست و سطوح و ماسک یکبار مصرف جهت استفاده کلیه همکاران (رسمی و قراردادی) اشاره کرد.

امیرحسین علمشاهی گفت: انجام گندزدایی سطوح بطور مکرر در اماکن عمومی و پرتردد داخل شرکت با محلول‌های ضد عفونی کننده سطوح، گندزدایی کلیه معابر و خیابان‌های اصلی و فرعی شرکت با ماشین‌های آتش نشانی بصورت روزانه، گندزدایی سرویس‌های ایاب و ذهاب کارکنان توسط اکیپ گندزدایی شرکت نیم ساعت قبل حرکت با نظارت HSEQ از دیگر اقدامات انجام شده است.

علمشاهی اظهار کرد: بازدید از اماکن عمومی و حساس و پرخطر توسط کمیته راهبری سلامت، بمنظور نظارت عالی در خصوص رعایت مسائل بهداشتی، بررسی پرونده پزشکی همکاران پیمانکاری و شناسایی کارکنان پرخطر با ریسک بالای احتمال ابتلاء به بیماری کرونا ویروس و اتخاذ تمهیدات مربوطه در خصوص دور کاری آنها، بازرسی‌های بهداشتی از اماکن حساس و پرخطر نظیر آشپزخانه و رستوران و آبدارخانه‌ها به صورت مستمر و هماهنگی و اعلام لیست کارکنان پرخطر با ریسک بالای احتمال ابتلاء به بیماری کرونا ویروس از سوی سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت و اتخاذ تمهیدات مربوطه از جمله کارهای انجام گرفته در پالایشگاه تبریز است.

اقدامات اجتماعی پالایشگاه تبریز در دوران کرونا

و باغ معروف، تهیه پمپ سم پاشی و مایع ضد عفونی کننده و تحویل به مرکز بهداشت محله کوجوار از جوامع محلی از دیگر اقدامات این شرکت است. مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز اظهار کرد: این پالایشگاه با همکاری شرکت پتروشیمی تبریز در مرحله اول آزمایش مؤمنانه تعداد ۸۰۰ بسته معیشتی بین نیازمندان توزیع کرده است.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز گفت: این پالایشگاه در راستای مسئولیت‌های اجتماعی خود در دوران کرونا اقدامات مختلفی انجام داده که از جمله آنها می‌توان به اهدای ۸۰ عدد سیلندر اکسیژن به بیمارستان‌های شهید محلاتی سپاه تبریز و علی‌ابن‌ابیطالب ارتش تبریز اشاره کرد. غلامرضا باقری دیزج افزود: تهیه و توزیع پک بهداشتی در جوامع محلی کوجوار

برگزاری مراسم روز شهدای پالایشگاه تبریز

دفاع مقدس ۱۹ بار مورد حمله هوایی صدامیان قرار گرفت و ۲۹ شهید تقدیم انقلاب کرده است. در حمله هوایی ۲۳ مهر سال ۱۳۵۹ به جهت اینکه بیشترین شهید در این پالایشگاه تقدیم انقلاب شده است به نام روز شهدای پالایشگاه تبریز نامگذاری شده است.

مراسم تجلیل از مقام شهدای پالایشگاه تبریز با حضور جمعی از خانواده معظم شهدا و ایثارگران، مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز و کارکنان این شرکت با رعایت کلیه موازین بهداشتی و فاصله گذاری اجتماعی برگزار شد و یادمان شهدا توسط شرکت کنندگان در مراسم گلباران شد. پالایشگاه تبریز در دوران ۸ سال

مرحله دوم آزمایش همدلی و کمک مؤمنانه در پالایشگاه تبریز

پالایش نفت تبریز، نمایندگان سپاه ناحیه امامت تبریز و کمیته امداد امام خمینی (ره) در جوامع محلی هم‌جوار با پالایشگاه بین نیازمندان توزیع شد.

امداد امام خمینی (ره) تبریز برگزار شد. تعداد ۳۰۰ بسته معیشتی و ارزاق عمومی به ارزش یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون ریال تهیه و با حضور مدیرعامل شرکت

مرحله دوم آزمایش همدلی و کمک مؤمنانه با تهیه ۳۰۰ بسته معیشتی توسط شرکت پالایش نفت تبریز و با هماهنگی سپاه ناحیه امامت و کمیته

بومی‌سازی «طراحی و ساخت واحد کاتالیستی تصفیه نفتای سبک با هیدروژن» در پالایشگاه شیراز

که پیش از این در انحصار تعداد معدودی شرکت‌های خارجی بوده است و بدین ترتیب توانستند برگ زرینی را در راستای اعتلا و استقلال کشور عزیزمان ایران به صفحات غرورآمیز توانائی متخصصین این مرز و بوم بیفزایند.

این واحد با ظرفیت ۶۵۰۰ بشکه در روز نفتای سبک با سطح گوگرد حدود ۱۵۰۰ppm را در حضور هیدروژن و انجام واکنش‌های لازم تصفیه کرده و سطح گوگرد را به حدود ۰.۵ppm کاهش می‌دهد.

از وابستگی و تحقق خودکفایی است. احداث این واحد در راستای ارتقای کیفیت فرآورده‌های نفتی و تولید سوخت‌های پاک با هدف صیانت از محیط زیست و حفظ سلامتی مردم بوده است.

متخصصین پالایشگاه شیراز با اراده استوار و تلاش‌های شبانه‌روزی موفق به ارائه لیسانس، طراحی بنیادی، طراحی تفصیلی و ساخت «واحد کاتالیستی تصفیه نفتای سبک با هیدروژن» شده‌اند

در سالی که از سوی مقام معظم رهبری به نام «جهش تولید» مزین شده است، به رغم وجود تمام تنگناها و مشکلات ناشی از تحریم‌های ظالمانه، پالایشگاه شیراز موفق به بومی‌سازی «طراحی و ساخت واحد کاتالیستی تصفیه نفتای سبک با هیدروژن» شده و در آبان ماه سال جاری به صورت کاملاً ایمن راه اندازی و مورد بهره برداری قرار گرفته است که بدون شک نمودی از خودباوری و اراده استوار فرزندان صنعت پالایش نفت کشور در رهایی

گرامیداشت یاد و خاطره شهیدان بمباران شرکت پالایش نفت شیراز

مراسم گرامیداشت یاد و خاطره شهیدان بمباران شرکت پالایش نفت شیراز در این پالایشگاه برگزار شد. در این مراسم از خود گذشتگی، ایثار و جانفشانی شهیدای معزز شرکت پالایش نفت شیراز گرامی داشته شد. نخستین بمباران هوایی پالایشگاه شیراز ۶ آبان ۱۳۶۶ رخ داد که در این بمباران، سه تن شهید و تعدادی از کارکنان مجتمع مجروح شدند.

اهدای لوح تقدیر به شرکت پالایش نفت لاوان در مراسم تجلیل از صادرکنندگان نمونه

تأمین نیازهای وارداتی کشور در شرایط تحریم و فشار حداکثری، نقش کلیدی و تعیین کننده‌ای در اقتصاد کشور ایفا می‌کنند و تداوم روند عرضه ارز صادراتی در سامانه نیما به تعادل بازار ارز کمک قابل توجهی خواهد داشت. او همچنین در این جلسه بر عزم بانک مرکزی برای پیگیری تسهیلات ویژه برای صادرکنندگان نمونه تاکید کرد.

صادرکننده نمونه کشور که نزدیک به ۱۰۰ درصد ارز ناشی از صادرات خود را به چرخه اقتصاد کشور برگردانده‌اند، تشکر و قدردانی کرد. این ۵۰ صادرکننده که همگی تولیدکننده هستند، از بابت صادرات از سال ۹۷ تا پایان اردیبهشت ۹۹، معادل ۲۲ میلیارد دلار را به چرخه اقتصاد کشور بازگردانده‌اند. به گفته همتی، صادرکنندگان در تضمین تداوم تولید و

شرکت پالایش نفت لاوان با حضور در جمع ۵۰ شرکت صادرکننده برتر کشور موفق به دریافت لوح تقدیر در مراسم تجلیل از صادرکنندگان نمونه عرصه بازگشت ارز به کشور از طرف همتی رئیس کل بانک شد.

محمد علی اخباری مدیر عامل شرکت پالایش نفت لاوان با بیان این مطلب افزود: شرکت پالایش نفت لاوان در راستای اجرای سیاستهای ابلاغی از سوی شورای عالی هماهنگی اقتصادی و دستورالعمل‌های صادره از سوی بانک مرکزی، نسبت به انجام تکالیف خود در خصوص بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصاد کشور به شایستگی عمل کرده و با وقوف به اینکه این اقدام منجر به تحقق اهداف سیاستهای کشور در راستای رشد تولید و اشتغال و تقویت ثبات اقتصادی خواهد شد نسبت به این مهم اهتمام جدی معطوف داشته که اعطای تقدیر نامه بانک مرکزی از صادرکنندگان نمونه در زمینه بازگشت ارز به کشور که شرکت پالایش نفت لاوان نیز در زمره این مجموعه مورد قدردانی قرار گرفته است مصداق این تلاشها محسوب می‌شود. رئیس کل بانک مرکزی در این مراسم از ۵۰

افزایش ۲۵ درصدی تولید و استخدام ۷۰ نفر در پالایشگاه کرمانشاه

جهش تولید نامگذاری شده است، مدیریت بخش خصوصی در راستای اجرایی کردن فرامین معظم له موفق شده ضمن افزایش ظرفیت تولید از ۱۹ هزار بشکه در روز به ۲۵ هزار بشکه، کیفیت و تنوع محصولات تولیدی را نیز افزایش داده و همچنین در شرایطی که کشور دچار تحریم‌های ظالمانه استکبار جهانی است، پالایشگاه برای اولین بار در طول تاریخ خود، موفق به صادرات فرآورده‌های نفتی شده که این مهم در این برهه حساس تاریخی باعث ارزآوری برای کشور شده است.

سخنگوی شرکت پالایش نفت کرمانشاه گفت: از سویی دیگر مدیریت بخش خصوصی این شرکت تاکنون موفق به اجرای کلیه تعهدات خود در قبال سازمان خصوصی سازی و اشخاص ثالث شده و هیچکدام از اقساط و تکالیف این شرکت به سازمان خصوصی سازی و سایرین بلا تکلیف باقی نمانده است.

وی همچنین یادآور شد: طرح ساماندهی مشاغل کاری، افزایش اشتغال شرکت به میزان ۷۰ نفر، یکسان‌سازی زمان پرداخت حقوق پرسنل رسمی و قراردادی، پرداخت به موقع حقوق و مزایای پرسنل بدون حتی یک روز تأخیر، پرداخت وام‌های قرض الحسنه به پرسنل به میزان ۱۰ میلیون الی ۳۰ میلیون تومان به هر نفر، پرداخت مالیات بر حقوق پرسنل، حق بیمه و بیمه تکمیلی آنها و اعضای خانواده‌شان، ارائه سبد کالا و محصولات لبنی به صورت ماهیانه، سبد غذایی در ماه مبارک رمضان و پاداش‌های مختلف در موعدهای مختلف، افزایش سطح رفاهی پرسنل، بسته‌های سالیانه نوروزی شامل آجیل و شیرینی و ... تماماً از خدمات قابل ذکر مدیریت بخش خصوصی در منابع انسانی پالایشگاه کرمانشاه است که باعث رضایتمندی کامل پرسنل شده است.

سخنگوی شرکت پالایش نفت کرمانشاه گفت: در مجموع تحولات مالی این شرکت نشان می‌دهد که تفاوت مدیریت بخش خصوصی با مدیریت قبلی دولتی در مبحث عملیاتی و فنی، منابع انسانی پرداخت مالیات، دیون، بدهی‌ها و ورود به مبحث مسئولیت اجتماعی بسیار زیاد و غیر قابل قیاس است. پالایشگاه کرمانشاه در آینده نزدیک پیشرفت و توسعه‌ای قابل ملاحظه در کلیه ابعاد خواهد داشت.

سخنگوی شرکت پالایش نفت کرمانشاه به تشریح تحولات صورت گرفته در این شرکت، از زمان مدیریت بخش خصوصی تاکنون پرداخت.

محمدرضا امامی نیا، سخنگوی شرکت پالایش نفت کرمانشاه با اشاره به گوشه‌ای از تحولات و اقدامات مثبت صورت گرفته در پالایشگاه کرمانشاه از زمان خصوصی‌سازی تاکنون، گفت: مدیریت بخش خصوصی در زمان ورود به پالایشگاه با انبوهی از بدهی‌های مالیاتی و دیون مختلف مواجه بود که به همین اساس اولویت اصلی خود را پرداخت این مالیات‌ها و بدهی‌ها قرار داد و با تلاش و همت کارکنان خود توانست مبالغ کلانی از بدهی‌های مالیاتی شرکت را پرداخت کند. بر این اساس، بدهی‌های مالیاتی مربوط به عملکرد و تکلیفی که مانع از صدور کارت بازرگانی شرکت شده بود، بطور کامل تسویه شد.

وی ادامه داد: همچنین کلیه پرونده‌های مالیاتی مربوط به بخش‌های مختلف حقوق، مالیات تکلیفی و مالیات عملکرد تا پایان سال ۱۳۹۷ تسویه حساب شدند. مبالغ مالیات سال ۹۸ کامل پرداخت شده و عملکرد آن مطابق مقررات در حال رسیدگی است.

امامی نیا خاطرنشان کرد: در کل مبالغ کلانی توسط پالایشگاه کرمانشاه به عنوان مالیات ارزش افزوده از سال ۹۶ الی ۹۸ پرداخت شده است.

سخنگوی شرکت پالایش نفت کرمانشاه گفت: همچنین مالیات پنج فرآورده اصلی نیز توسط شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در سال‌های ۹۶ الی ۹۸ به حساب خزانه واریز شده است. وی تأکید کرد: باید توجه داشت که پرداخت این مالیات‌ها به صورت مستقیم و غیرمستقیم وارد چرخه توسعه استان شده و در واقع مواهب آن به تک‌تک شهروندان عزیز کرمانشاهی می‌رسد. امامی نیا افزود: همچنین مدیریت بخش خصوصی پالایشگاه کرمانشاه موفق شد که کلیه بدهی‌های مربوط به سود سهام عدالت که در سال ۱۳۹۲ پرداخت نشده بود تسویه و پرداخت کند.

وی خاطرنشان کرد: از سوی دیگر کلیه بدهی‌های سنواتی پالایشگاه کرمانشاه به شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نفت به مبلغ بیش از ۴۴۰ میلیارد تومان (شامل سه هزار میلیارد ریال به پالایشگاه آبادان، یک هزار میلیارد به شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، ۲۰۰ میلیارد ریال به پالایشگاه اراک، ۱۶۸ میلیارد ریال به شرکت خطوط و لوله مخابرات نفت ایران و ۵۰ میلیارد ریال به سایر شرکت‌ها) پرداخت و تسویه شده است.

او افزود: همچنین مدیریت بخش خصوصی شرکت پالایش نفت کرمانشاه با تأکید سهامدار عمده آن، در مدت چندسال اخیر، نگاه ویژه‌ای به مسئولیتهای اجتماعی شرکت در مواجهه با تحولات و بحران‌های استان همچون زلزله، سیل، کرونا، آزادسازی زندانیان نیازمند، کمک به محرومین و مستضعفین کمیته امداد امام خمینی (ره)، بهزیستی، کمک به ستاد بزرگداشت اربعین، ستاد بازسازی عتبات عالیات، نهادهای خیریه و عام‌المنفعه و ... داشته و همواره در چنین بزنگاه‌هایی پیشقدم کمک مؤمنانه بوده که البته هرگز مایل به بیان جزئیات آن نبوده و نیستیم.

وی همچنین از انجام تعمیرات اساسی موفق (اورهال) پالایشگاه در دوران مدیریت بخش خصوصی خبر داد و گفت: با انجام این تعمیرات اساسی، ظرفیت تولید پالایشگاه به میزان ۲۵ درصد افزایش یافت.

او تصریح کرد: توجه ویژه به پارامترهای محیط زیستی از دیگر اولویتهای مدیریت بخش خصوصی شرکت بوده و در همین مدت، پالایشگاه کرمانشاه هر ساله موفق به اخذ گواهینامه و تندیس صنعت سبز کشور شده است.

وی همچنین گفت: با عنایت اینکه سال ۹۹ به فرموده مقام معظم رهبری سال

برنامه‌ریزی مدیریت ریسک در حوزه فناوری اطلاعات در شرکتهای صنعتی

مقدمه

برای دهه‌های متمادی، ارزش و اهمیت سیستم‌های اطلاعاتی و فناوری اطلاعات و ارتباطات نقشی تعیین‌کننده و فراگیر در کسب‌وکارهای سازمانی داشته است. آرایش سریع اینترنت و پایگاه‌های داده‌ای سازمانی در دهه‌های اخیر، فرآیند تعدیل رفتارهای تجاری و حیطه ارتباطی آن با بازارها را تشدید کرده است. در فرآیند مدیریت ریسک امنیت اطلاعات، باید دقیقاً راهبرد مواجهه با ریسک‌های سازمان پیش‌بینی شود. اما پیش‌شرط ورود به این بحث، داشتن درک درستی از مفهوم ریسک و آگاهی از اهمیت شناخت و مدیریت آن است. این به معنی آن است که مدیران بایستی فناوری‌ها را که الزاماً با ایجاد سطوح بالای دانش و نیز بهبود کیفیت به دلیل‌های ارائه شده تلفیق می‌شوند مورد توجه قرار دهند. جهت استفاده بهتر از منابع مدیریتی توسعه و پذیرش فناوری‌های نوین بایستی با شواهد اثر بخشی هزینه‌ای و مدیریتی آن مرتبط باشد. با این حال با وجود پیشرفت‌های عمده اخیر در اجرا و ترویج ارزیابی ICT، توسعه این فناوری‌ها تأثیر اندکی در بسیاری از سازمان‌ها دارد. به‌طور کلی می‌توان گفت: در فرآیند مدیریت ریسک امنیت اطلاعات، پس از اجرای مراحل شناسایی، تحلیل و آنالیز ریسک با عنوان ارزیابی ریسک قرار می‌گیرند، می‌بایست چگونگی و استراتژی برخورد با ریسک‌های کشف شده را معین و خروجی حاصل از مرحله ارزیابی ریسک مشخص شوند مدیریت ریسک باید یک فعالیت پیشگیرانه باشد و برای موفقیت لازم است از یک روش استاندارد (چارچوب) استفاده شود. بهره‌گیری از چارچوب و روش استاندارد باعث می‌شود مدیران از اشتباهاتی مثل از دست‌دادن فرصت‌ها و تهدیدات و صرف زمان و منابع زیاد مصون بمانند. و در نهایت، موفقیت در شناسایی و کاهش ریسک‌های پروژه می‌تواند مخاطرات و مشکلات فنی و غیرفنی را برای مدیران و ذی‌نفعان کلیدی مشهود کرده منابع را در حوزه‌هایی که ریسک بالاست متمرکز کند و ضمن قراردادن ریسک‌ها در محدوده‌های منطقی آنها را به شیوه‌ای صحیح و قابل سنجش مدیریت کنند.

تحلیل ریسک (Risk Analysis): استفاده نظام‌مند از اطلاعات برای شناسایی و تخمین ریسک.

سنجش ریسک (Risk Evaluation): فرآیندی است که کمک می‌کند میزان اهمیت ریسک مذکور را برای سازمان تعیین شود. این کار از مقایسه ریسک تخمین زده شده، خروجی مرحله قبل، با معیارهای ریسک سازمان انجام می‌پذیرد.

مقابله با ریسک (Risk Treatment): در این مرحله سازمان می‌بایست استراتژی و برنامه خود برای برخورد و مقابله با ریسک‌های پذیرش نشده را تعیین کند. مهم‌ترین خروجی این بخش طرح مقابله با ریسک (RTP) است.

ارتباط ریسک (Risk Communication): مسئله ارتباطات در تمامی مراحل فرآیند مدیریت ریسک به عنوان یک المان مهم می‌بایست مدنظر قرار گیرد. در واقع در هر یک از مراحل این فرآیند باید ارتباط مؤثر میان دست‌اندرکاران ریسک، مشاوران، مدیریت ارشد، مالکین دارایی، مالکین ریسک یا سایر ذی‌نفعان برقرار گردد.

پایش و کنترل ریسک (Risk Control & Monitoring): تمرکز اصلی در این بخش بیشتر بر روی کنترل و پیگیری طرح‌های مقابله با ریسک است.

باید به‌صورت مستمر وضعیت پروژه‌های RTP را از منظر زمان‌بندی، میزان تأثیر، کیفیت و بهیچگی مورد بررسی و پایش قرار داده و اقدامات مقتضی را مبنی بر اصلاح موارد یا در نظر گرفتن اقدامات اصلاحی اعمال شود.

بازنگری ریسک (Risk Review): نگاه پروژه‌ای به مدیریت ریسک (به‌عنوان فرآیندی دارای زمان شروع و پایان) صحیح نیست و خاصیت چرخه‌ای این فرآیند نشان‌دهنده یک مرحله نبودن این روند و ماهیت بهبود مستمر در آن است. در واقع فعالیت‌های معرفی شده باید در بازه‌های زمانی تعیین شده تکرار شده و نتایج و تجارب حاصله از هر مرحله تکرار، به عنوان ورودی و بازخورد در مرحله جدید مورد استفاده قرار گیرد. بازه‌های مورد نظر برای بازنگری ریسک نیز باید با توجه به شرایط سازمان و در بازه‌های حداکثر یک ساله انجام شود.

نتیجه‌گیری

جهان الکترونیک نیازمند فصل مشترک میان انسان‌ها و فناوری است و کلید دستیابی به نتایج موفقیت‌آمیز به مدیریت تحول‌گرایی بستگی دارد که سازمان، کارکنان و تجارت الکترونیک را به خوبی هدایت کند. تأکید بر کارآفرینی، توجه ویژه به خلاقیت و نوآوری، هدایت و رهبری مبتنی بر اصول فنی، فرهنگ‌سازی مؤثر و توسعه مهارت‌های ارتباطی از عمده‌ترین ویژگی‌های عصر دات کام است؛ عصری که به شدت حوزه مدیریت و رهبری را چالش‌برانگیز ساخته است.

در روسیه با توجه به شکوفایی اقتصاد، آمادگی صرف هزینه‌های زیادی بر روی IT وجود دارد. هر روزه تعداد بیشتری از مدیران پروژه ضرورت به کارگیری سیستم‌های IT را درک می‌کنند که در این شرایط، ضرورت استفاده از مدیریت ریسک بیشتر ظاهر می‌شود. فرآیند مدیریت ریسک را می‌توان به طور مشخص، اقدامات حقیقی و لازم برای تحقق موفقیت‌آمیز پروژه‌های IT تعریف کرد. در شرایطی که بازار در حال توسعه است و تقاضا برای خدمات IT وجود دارد، فروشندگان این خدمات باید کیفیت بالای این خدمات را از طریق کنترل و محاسبه ریسک‌های ممکن تأمین کنند.

موارد ذیل اشاره به ریسک‌هایی دارند که اغلب مانع از ایجاد پایه‌های لازم برای پیشرفت IT می‌شود: عدم درک نقش سهامداران و جایگاه تکنولوژی اطلاعات، تردید در بازپرداخت پروژه‌های IT، درجه پایین آمادگی افراد برای استفاده از تکنولوژی‌های جدید و در مواردی نادر، زیربنای ضعیف. سیستم‌های اطلاعاتی جدید، مجموعه راه‌حل‌های جامع و ترکیبی و روش به کارگیری آن‌ها را ارائه می‌دهد که قاعدتاً سرمایه‌گذاری قابل ملاحظه‌ای را از سوی شرکت‌ها می‌طلبد. سیستم‌های تکنولوژی اطلاعات، مجموعه کاملی از امکانات و وسایل برنامه‌ای و فنی است که برای تجزیه و تحلیل، حفاظت و پردازش داده‌ها استفاده می‌شوند. ابزار تجزیه و تحلیل که جزو سیستم‌های IT است، این امکان را می‌دهد که با سرعت بالایی حجم وسیعی از اطلاعات را پردازش کرد و بر اساس نتایج دریافتی، اقدامات اصلاحی را طبق شرایط معمول انجام داد.

امیر صمیمی

دکتری مهندسی شیمی، شرکت پالایش نفت اصفهان

یادواره شهدای پالایشگاه اصفهان

خود را بر این گذارده‌ایم که ایران اسلامی عزیزمان را از گزند دشمنان مصون نگاه داریم. جنگ ظاهراً پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت از سوی ایران تمام شد اما در حقیقت جنگ تمام نشده است. در صنعت نفت هنوز جنگ ادامه دارد، ما با تلاش، سازندگی و بالندگی کشور را دنبال می‌کنیم تا هر نوع وابستگی به کشورهای غرب و شرق را منتفی کنیم.

حمزه کاظمی رئیس برنامه ریزی، تدوین روش‌ها و پژوهش سرمایه انسانی نیز زمان حادثه در واحد بود. وی از آن روزها این چنین می‌گوید: من در آن روز، صبح کار بودم. در سرویس هم شهید باقری (یکی از شهدای این روز) کنار من نشسته بود.

هیچ وقت فکر نمی‌کردم این آخرین باری است که شهید باقری را خواهیم دید. ابتدای صبح در واحد، شهید شاکری که سرپرست قسمت ما بود، برای سرکشی به طرف واحد رفت. من هم که در قسمت برق بودم از طبقه دوم کنترل پایین آمدم.

پالایشگاه که بارها مورد حمله قرار گرفته، تا به حال این چنین لحظه‌ای را تجربه نکرده بود. این اتفاقات در چند ثانیه صورت می‌گیرد. ۷ نفر از همکاران عزیز پالایشگاه به شهادت می‌رسند و ۲۷ نفر نیز مجروح. آنان که از این مهلکه جان سالم، به در بردند برای یاری آسیب دیدگان می‌شتابند... همه مجروحان به بیمارستان منتقل می‌شوند.

با دستور رهبر فقید انقلاب، مبنی بر اعزام تمام مجروحان پالایشگاه اصفهان به آلمان، تعدادی از ایشان مثل آقایان: مسعود زندی، علی اکبر کندری و ... همان شب اعزام می‌شوند.

همکاران شهید در شرکت: علی شادمهر، جعفر شانکی، هوشنگ باقری، ابراهیم واعظ، محمد شاکری، کرامت عبدالهی، شمس... آباد بودند.

دو نفر از همکاران پالایشگاه آبادان (شهیدان آقایان حاجی سلیمانی و محمد حسین چرخان‌ساز) نیز که به عنوان مأمور در پالایشگاه اصفهان حضور داشتند در این زمان بمباران به شهادت رسیدند. تنها جمله‌ای که می‌توان در مورد شهیدان عزیز گفت اینکه شهیدان غریبانه رفتند و ما تمام تلاش

ساعت ۷ صبح روز چهارشنبه ۲۱ آبان ماه سال ۱۳۶۵ است. نیم ساعت است که کارکنان صبح‌کار پالایشگاه اصفهان در تمام واحدها مشغول به کار شده‌اند. این پالایشگاه به دلیل حملات دشمن بعثی و بسته شدن پالایشگاه آبادان با تغییر یک سری کاربری‌ها ظرفیت خود را از ۲۰۰ هزار بشکه به ۳۷۵ هزار بشکه رسانده است و با وجودی که چندین بار مورد اصابت بمباران‌های عراق تجاوزگر قرار گرفته به همت مردان صنعتگر غیور و دلیر خود با تمام توان در حال فعالیت است.

ناگهان صدای آژیر خطر تمام سطح پالایشگاه را پر می‌کند. آژیر در حال پخش است که بمباران آغاز می‌شود و ... واحدهای کاهش گرانبوی و تولید گاز مایع پالایشگاه اول، بسترتولوله‌های خوراک رسانی واحدهای عملیاتی و تأسیسات آب و برق و بخار هم، مورد حمله دشمن قرار می‌گیرد.

بمب خوشه‌ای دشمن بر روی مخازن ذخیره آب ۱۲۰ درجه سانتیگراد واحد آب و برق و بخار فرود می‌آید و آب بسیار داغ بر سر همکاران باریدن می‌گیرد.

کنترل برق از دو قسمت تشکیل شده قسمت زیرین و قسمت بالا، من در قسمت سرپوشیده برق بودم که می خواستم به طرف دیگ بخار بروم، ناگهان صدای آژیر بلند شد و بمباران آغاز شد. موج انفجار مرا به داخل پرتاب کرد و کپسول های آتش نشانی روی من ریخت به طوری که دیگر نمی توانستم حرکت کنم. صدای انفجار پی در پی می آمد. با زحمت خود را از زیر کپسول ها بیرون کشیدم و از محوطه به سوی سنگر دویدم. تعدادی از مجروحین را دیدم؛ مصطفی الهی، شهید شاکری، علی اکبر کندی و ... با پایان

یافتن انفجارها با کمک دیگر همکاران، مجروحین را به طرف آمبولانس هایی که کنار سنگر هدایت شده بودند بردیم. شهید شاکری با این که اوضاع خوبی نداشت و آب جوش او را بسیار سوزانده بود نگذاشت کمکش کنیم و خود به طرف آمبولانس رفت. تا ساعت ۱۰ تا ۱۰/۳۰ کلیه مجروحین را از محوطه خارج و به طرف بهداری هدایت کردیم. از بین ۲۵ نفر پرسنل واحد تنها ۸ نفر سالم مانده بود و یکی از آنها من بودم. روحیهام بسیار وحشتناک بود. این شرکت در زمان جنگ نیز، تعدادی از

همکاران عزیز خود را در جبهه های حق علیه باطل از دست داد: شهیدان آقایان: محمد امینی، محمد علی ابراهیمی، مجتبی معینی، عباس زعفران زاده، محمد علی غفاری، سیدحسین سجاد پالایشگاه اصفهان در طول هشت سال دفاع مقدس با پامردی و ایثار کارکنانش، لحظه ای از فعالیت باز نایستاد، این مرکز صنعتی حدوداً ۱۶ بار مورد حمله دشمن قرار گرفت که از این تعداد، ۷ مرتبه حملات مؤثر بود. تاریخ این حملات و خسارات انسانی و تأسیساتی ناشی از آن به شرح ذیل بوده است:

ردیف	تاریخ حادثه	ساعت وقوع	ساعت اطفاء حریقها	خسارات انسانی	واحدها و تأسیسات آسیب دیده
۱	۱۳۶۴/۱۲/۲۷	۱۱:۳۵	۱۲:۱۵	۴۰ نفر مصدوم، مجروح و گاززده	واحدهای کاهش گرانی و آیزوماسک پالایشگاه دوم، تولید گاز مایع پالایشگاه اول و تأسیسات سوخت رسانی آب و برق و بخار
۲	۱۳۶۵/۰۵/۱۶	۱۰:۵۲	۱۳:۳۰	ندارد	واحدهای تقطیر و تولید گاز مایع پالایشگاه اول، بستر لوله ها، ایستگاه فرعی برق شماره ۳، دیگ های بخار، تأسیسات ذخیره و سوخت رسانی آب و برق و بخار و دیو بارگیری گوگرد.
۳	۱۳۶۵/۰۵/۲۰	۱۰:۱۳	۱۳:۱۰	ندارد	۳ مخزن و بستر لوله ها در پالایشگاه ۲ مخزن و بستر لوله ها به انضمام سکوی بارگیری و تأسیسات انبار نفت شهید محمدمنتظری
۴	۱۳۶۵/۰۸/۲۱	۷:۰۶	۸:۳۰	۳۴ نفر شهید، مصدوم و مجروح	واحدهای کاهش گرانی و تولید گاز مایع پالایشگاه اول، بستر لوله های خوراک رسانی واحدهای عملیاتی و تأسیسات آب و برق و بخار
۵	۱۳۶۶/۰۲/۲۳	۱۰:۰۵	۱۰:۱۴	۱۵ نفر مصدوم و گاززده	واحدهای آب و برق و بخار و عملیات کالا انبار شماره ۱۶
۶	۱۳۶۶/۰۷/۲۰	۱۰:۵۸	۱۲:۴۵	۲۳ نفر مصدوم، مجروح و گاززده	واحدهای تقطیر، کاهش گرانی و تولید گاز مایع پالایشگاه اول و تأسیسات آب و برق و بخار
۷	۱۳۶۷/۰۱/۱۴	۱۲:۰۷	۱۶:۳۰ لغایت ۰۳:۳۰ بامداد روز بعد	۷ نفر مصدوم و مجروح ناشی از عملیات اطفاء حریق	دو مخزن در پالایشگاه و سه مخزن به انضمام بستر لوله ها در انبار نفت شهید محمدمنتظری

مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان نیز به همین مناسبت در پیامی به خانواده شهدای این پالایشگاه نوشت:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 «مَنْ الْمُؤْمِنِينَ رَجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَلُوا بُدْيَالًا». سورة احزاب- آیه ۲۳
 زبباترین فصل فرهنگ ایران زمین، خالقان حماسه عظیم جهاند که با صلابت اراده و نور ایمان، رهنورد مسیر مقدسی شدند

و به حق پاداش آن، جاودانگی و بقا است. با سلام و احترام و تحیات الهی خانواده شهدا، پرچم داران کاروان صبر و مقاومت و طلابه داران ایثار و گذشت هستند که زیباترین و ارزشمندترین لاله های باغ زندگی خویش را برای نشر زرمه پاک و دل نشین کلام وحی، از مناره های عزت و سربلندی، تقدیم پروردگار هستی و پیامبر راستین کردند. ما مرهون و مدیون خون شهداییم؛ در آستانه سالروز بزرگداشت یاد و خاطره شهدای گرانمایه شرکت پالایش نفت اصفهان، به دلیل شیوع کرونا و لزوم پرهیز از اجتماعات،

برگزاری مراسم حضوری تجلیل از شما خانواده محترم شهید میسر نشد، اما قدردانی از حماسه آفرینی ها و شهادت گلگون کفنان جاودانه تاریخ ایران اسلامی و صبوری های شما عزیزان یک وظیفه و ضرورت غیر قابل انکار است. برای داشتن سرمایه های گرانبهایی همچون شما بر خود می بالیم و ادای احترام می کنیم. خاطره دل انگیز همه شهدایان به ویژه شهیدان شرکت پالایش نفت اصفهان، زنده، پویا و جاویدان باد.

مرتضی ابراهیمی
 مدیرعامل

نگاهی به تحریم‌های جدید آمریکا علیه وزیر و مدیران نفتی ایران

آخرین تلاش‌های ترامپ

فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت خطوط لوله و ارتباطات نفتی ایران، شرکت ملی مهندسی و ساخت نفت ایران، شرکت پالایش نفت آبادان، شرکت پالایش نفت امام خمینی سازند و شرکت ملی صنایع پتروشیمی جزو لیست جدید شرکت‌هایی تحریم شده آمریکا هستند و در کنار این شرکت‌ها بیژن نامدار زنگنه وزیر نفت ایران، مسعود کرباسیان مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، نصرالله سردشتی، مدیرعامل شرکت ملی نفتکش ایران، علیرضا صادق‌آبادی مدیرعامل پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، بهزاد محمدی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی و علی‌اکبر پورابراهیم، مدیر عامل شرکت نیکو در فهرست تحریم‌های جدید آمریکا قرار گرفتند.

البته پیش از این آمریکا در لیستی بلند بالا تعداد دیگری از مدیران، مسوولان و شرکت‌ها و بانک‌های ایرانی را در لیست تحریم خود قرار داده تا از این طریق و بنابه گفته ترامپ با فشار آمدن بر اقتصاد، شرایط برای پذیرفتن شرط و شروط آمریکا توسط ایران فراهم شود.

البته بیژن نامدار زنگنه وزیر نفت ایران که به شیخ‌الوزاری نفتی ایران هم مشهور است بیکار نماند و در واکنشی که دقایقی بعد از اعلام تحریم‌های نفتی ایران انجام داد از طریق حساب توئیتری‌اش اعلام کرد: «صنعت نفت ایران از پا نخواهد نشست.»

زنگنه در توئیتر نوشت: «تحریم من و همکارانم واکنش منفعلانه به شکست سیاست واشنگتن برای به صفر رساندن صادرات نفت است. دوران یکجانبه‌گرایی در جهان به پایان رسیده است. صنعت نفت ایران از پا نخواهد نشست. هیچ دارایی هم در خارج از ایران ندارم که شامل تحریم

نرگس رسولی

روزنامه‌نگار

- دونالد ترامپ گویا
- پیش‌بینی می‌کرد که
- از رقیب سرسخت
- خود یعنی جو بایدن
- عقب بماند؛ شامگاه
- دوشنبه (پنج‌شنبه آبان
- ماه) توسط وزارت
- خزانه داری آمریکا
- بیژن زنگنه، وزیر
- نفت، وزارت نفت و
- سازمان‌های مرتبط با
- آن را تحریم کرد

چند روز مانده به انتخابات داغ آمریکا بود؛ دونالد ترامپ رییس‌جمهور آمریکا که بد طولایی در اعمال تحریم‌های یکجانبه علیه ایران دارد اقدام به تصویب تحریم‌های جدیدی کرد که دامن وزیر، مدیران شرکت‌های نفتی و البته شرکت‌های نفتی ایران را گرفت. تحریمی که امضای کنگره را نیز دارد.

دونالد ترامپ گویا پیش‌بینی می‌کرد که از رقیب سرسخت خود یعنی جو بایدن عقب بماند؛ شامگاه دوشنبه (پنج‌شنبه آبان ماه) توسط وزارت خزانه داری آمریکا بیژن زنگنه، وزیر نفت، وزارت نفت و سازمان‌های مرتبط با آن را تحریم کرد.

به این ترتیب به لیست سیاه تحریمی‌های آمریکا، چندین نام و سازمان جدید اضافه شده است تا به زعم رییس‌جمهور آمریکا حلقه فشارها بر ایران تنگ‌تر از قبل شود.

بر این اساس و طبق گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شرکت ملی نفت ایران، دفتر کنترل‌داری‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا چند نهاد و شخص مرتبط با وزارت نفت ایران را در فهرست تحریم‌ها قرار داده است. به این ترتیب از این پس شرکت‌های تابع وزارت نفت ایران، شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی پخش

کشور نقش قابل توجهی را ایفا کند. پس از آنکه با تلاش متخصصان داخلی، ایران در تأمین بنزین خودکفا شد، صادرات بنزین از سال گذشته به صورت جدی در دستور کار قرار گرفت، به طوری که اکنون ایران یکی از صادرکنندگان فعال بنزین در منطقه و جهان است.

درحالی که بیش از یک سال از صادرات بنزین ایران از طریق رینگ بین‌المللی بورس انرژی می‌گذرد، چهارشنبه سی‌ام مهرماه ۲۸ میلیون بشکه بنزین از طریق این رینگ معامله شد تا رکورد معاملات روزانه بورس انرژی رقم بخورد.

بستن دست بایدن

بسیاری از تحلیل‌گران معتقدند که ترامپ برای اینکه همچنان حضورش را در بحث تحریم‌های ایران حفظ کند با وضع تحریم جدید در عین حال که دست جو بایدن رقیب انتخاباتی‌اش را در صورت انتخاب شدن در این رقابت برای ارتباط با ایران بسته و کار وی را سخت‌تر کرده توانسته است فشارهای بیشتری را هم به ایران وارد کند. نادر حبیبی از اساتید اقتصاد دانشگاه برن‌دایز آمریکا از کسانی است که چنین اعتقادی دارد و معتقد است که ترامپ با تحریم مدیران نفتی ایران قصد دارد تا در صورت انتخاب بایدن دست وی را ببندد.

وی در تحلیلی که در این مورد ارائه کرده است معتقد است که «دولت آمریکا چون قدرت دارد بدون توجه به نظام بین‌المللی از حداکثر فشار علیه ایران استفاده می‌کند. هدف ترامپ از تحریم‌ها این نیست که شانس انتخاب خود را افزایش دهد بلکه یک اقدام لجبازانه برای تداوم فشار حداکثری در صورت شکست در انتخابات است. البته تحریم‌ها جدید نیستند، شرکت ملی نفت ایران همواره و بخصوص از سال ۲۰۱۸ تحریم بوده است. اما آنچه جدید است و اعلام شد ادعای ارتباط بین شرکت نفت ایران و چند شرکت وابسته به وزارت نفت با فعالیت‌های سپاه است.

ادعای وجود این ارتباط باعث می‌شود دولت‌های بعدی آمریکا با مشکلات زیادی برای لغو تحریم‌های ایران مواجه شوند، چون باید از مقررات نظارت بر فعالیت‌های ضدتروریستی عبور کنند که برای دولت آینده دشوار خواهد شد. در این تحریم جدید همراه با وزارت نفت ایران چند شرکت غیرایرانی هم مورد تحریم قرار گرفتند، از جمله شرکتی در انگلستان به نام مدنی‌پور، دوم شرکت ممین در دومی و دیگری یک شرکت تجارت نفت عمانی است. به نظر می‌رسد هدف از تحریم این شرکت‌ها جلوگیری از ارسال نفت ایران به ونزویلا است زیرا این سه شرکت در ماه‌های اخیر در ارسال نفت ایران به ونزویلا شرکت داشتند.»

این استاد اقتصاد دانشگاه برن‌دایز آمریکا تصریح

تحریم یکجانبه آمریکا از حمایت بین‌المللی و قانونی برخوردار نیست و ارتباطی با ارزش‌های لیبرالی آمریکا ندارد و صرفاً جنبه قدرت و زورگویی دارد، دولت آمریکا چون قدرت دارد بدون توجه به نظام بین‌المللی از حداکثر فشار علیه ایران استفاده می‌کند که البته فشار زیادی روی مردم ایران می‌آید و اقتضای مختلفی آسیب دیدند و این ضربه به مردم چیزی نیست که از دید رهبران فعلی آمریکا اهمیتی داشته باشد

شود. جان و مال و آبرویم فدای ایران.»

علیرضا میریوسفی سخنگوی نمایندگی ایران در سازمان ملل هم از دیگر مسوولانی بود که طی واکنشی به تحریم‌های نفتی آمریکا علیه صنعت نفت ایران در صفحه توئیتری خود نوشت: «خصوصاً آمریکا نسبت به مردم ایران حد و حدودی ندارد. آمریکا در حال تحریم نهادهایی است که پیش از این نیز تحت اتهام‌های ساختگی هدف تحریم قرار گرفته‌اند. با این وجود، اعتیاد آمریکا به تحریم‌ها راه به جایی نبرده است. همانطور که مشاور امنیت ملی ایالات متحده اذعان کرده است: آمریکا دیگر گزینه‌ای برای تحریم ندارد.»

تحریم‌های جدید ترامپ که شاید آخرین تلاش‌های وی در پرونده‌های تحریمی ایران نیز باشد که با نام وی درهم انگیخته شده تحلیل‌های متفاوتی داشته است؛ از بی‌تفاوتی‌ها و بی‌اثر خواندن آن تا پز انتخاباتی ترامپ برای کسب رأی مردمی.

برخی هم معتقدند که ترامپ بعد از ارسال صادرات بنزین ایران به ونزویلا که باعث رکوردشکنی صادرات بنزین ایران نیز شد موجب شده تا رییس‌جمهور آمریکا دست به کار تحریم‌های جدید فردی ایران شود.

البته ترامپ در تازه‌ترین واکنشش گفته بود که اقتصاد نفتی ایران به شدت محدود شده است و فشارها موجب خواهد شد تا ایران پای میز مذاکره بدون شرط با آمریکا بنشیند.

گزارش‌هایی که از رکورد صادرات بنزین ایران منتشر شده است نشان می‌دهد که ایران موفق شده است در یک روز به اندازه صادرات یک ماهه نفت، بنزین صادر کند و این رکوردشکنی، از چشمان آمریکا و هم‌پیمانانش در منطقه مخفی نمانده است و حتی بسیاری احتمال ادامه این روند و شکست تحریم‌های نفتی علیه ایران را داده‌اند؛ ترسی که نتیجه آن اعمال تحریم‌های جدید نفتی است.

طبق آمارهای صادراتی در ۶ ماهه نخست سال جاری علی‌رغم تحریم‌ها ۳۰ میلیارد و ۳۴۹ میلیون دلار تجارت کالا بین ایران و دیگر کشورها صورت گرفته است. با توجه به ارزش ۱۳ میلیارد و ۵۶۶ میلیون دلاری صادرات کالاهای غیرنفتی در نیمه نخست سال جاری باید گفت بنزین در صدر این کالاهای صادراتی توانسته است در ارزیابی

تحریم برای جو روانی

محمود خاقانی از کارشناسان نفتی است که تحریم‌های جدید علیه مدیران و شرکت‌های نفتی را مورد تحلیل قرار داده و معتقد است: «وزیر نفت ایران در آمریکا حساب بانکی ندارد بنابراین تحریم او اثری ندارد، موضوع این است که می‌خواهند جو روانی ایجاد کنند و کسانی را که وارد مذاکره با زنگنه شوند مورد مجازات قرار دهد. طی چند روز اخیر آمریکا تلاش مضاعفی بکار بسته که ایران را تحت فشار قرار دهد. جالب اینکه همواره در انتخابات آمریکا رقبای این کشور مطرح بوده‌اند اما اکنون به اندازه‌ای که نام ایران در ستادهای انتخاباتی مطرح است نامی از روسیه و چین و حتی ونزوئلا برده نمی‌شود.»

وی با اعتقاد بر این که تحریم‌ها یا همان فشارهای جدید آمریکا بر علیه ایران نقطه مهمی در مبارزات سیاسی و انتخاباتی آمریکا محسوب می‌شود، ادامه داده است: «در نظر سنجی‌ها حتی در اروپا اکثراً موافق عدم انتخاب ترامپ هستند در آمریکا یک حضور کم‌سابقه در انتخابات بویژه از سوی اقلیت دیده می‌شود. اقتصاد آمریکا در شرایط خوبی نیست، دموکرات‌ها هم به دلایلی تمایل دارند ترامپ انتخاب شود چون در سال ۲۰۰۸ یک اقتصاد ورشکسته را تحویل و با شرایط خوبی به ترامپ تحویل دادند اما امروز اوضاع تغییر کرده است.»

ترامپ در ژوئن ۲۰۱۷ رسماً اعلام کرد که به دنبال تسلط بر بازار جهانی است اما به دلیل کرونا کاهش مصرف انرژی را شاهد هستیم. امروز تحریم تسلیحاتی ایران تمدید نشد بنابراین برجام در این بخش موفق بود بحث بر سر این است که کشورهای جدیدی وارد تجارت با ایران خواهند شد و این برای آمریکا گران تمام می‌شود. کشورها می‌توانند از ایران نفت دریافت و خدمات و کالا تحویل دهند. بنابراین خزانه‌داری نگران است و در چند روز باقی‌مانده از دولت ترامپ بیشترین تلاش را برای اعمال محدودیت در ایران می‌کند.»

این کارشناس اقتصاد بین‌الملل تاکید می‌کند که «ترامپ در سیاست خارجی خود شکست خورده و به لحاظ تعرفه‌های حریف چین نشد، با اروپا نیز نتوانست بر سر برجام به توافق برسد. بنابراین اکنون سراغ کشورهای کوچک و کم‌رنگ به لحاظ تاثیرگذاری مثل سودان و بحرین رفته تا روابطشان را با اسرائیل عادی کنند.»

این نشان می‌دهد ترامپ بخاطر شکست در سیاست خارجی دستپاچه است. آمریکا به خاطر کرونا در وضعیت بدی به لحاظ بیکاری و فقر گیر کرده و تا آخر سال ۶ تریلیون دلار کسری بودجه خواهد داشت که به ۳۰ تریلیون دلار قبلی اضافه می‌شود و پیش‌بینی می‌شود که تا ۲۰۲۵ میزان کسری به ۴۰ تریلیون دلار برسد.»

می‌کند: «شاید دلیل سومی هم برای اعمال تحریم مدیران نفتی ایران وجود داشته باشد و آن اینکه اگر بخواهد مذاکراتی بین ایران و آمریکا در جریان باشد، بنابراین برای چانه‌زنی و فشار به ایران تحریم‌ها را افزایش داده تا بتواند امتیازات بیشتری بگیرد. هدف ترامپ از تحریم‌ها این نیست که شانس انتخاب خود را افزایش دهد بیشتر یک اقدام لجبازانه برای تداوم فشار حداکثری در صورت شکست در انتخابات است، موضوع دیگر اینکه اخیراً یک انتظارات مثبتی بین مردم ایران و دولت ایجاد شده که اگر بایدن برنده شود تحریم کاسته می‌شود، شاید ترامپ با این اقدام فشار روانی بیشتری بر مردم ایران وارد می‌کند که این انتظارات مثبت از بین برود و چه بسا شاهد افزایش تقاضا و قیمت برای دلار باشیم که اثر منفی روی اقتصاد مردم ایران خواهد داشت.»

حیبی البته برخلاف بسیاری از تحلیل‌گران داخلی که ارتباط تحریم‌های جدید با صادرات بنزین به ونزوئلا را مورد توجه قرار داده‌اند، اعمال تحریم به دلیل افزایش صادرات ایران را منتفی می‌داند و می‌گوید: «تاکنون صادرات به صورت پنهانی در جریان بود و در سال ۲۰۱۸ جلوی صادرات ایران کاملاً گرفته شده بود، اعمال تحریم جدید نمی‌تواند روی صادرات رسمی اثری داشته باشد، فقط این احتمال وجود دارد که آمریکا بخواهد با اقدامات نظامی جلوی صادرات غیررسمی ایران را از طریق کشتی به کشتی و یا ارسال به عراق بگیرد که در این صورت انتظار خطر نظامی و تنش بیشتر می‌شود.»

تحریم‌های جدید با انگیزه اقتصادی نیست چون صادرات ایران باز و آشکار نیست و میزان آن هم مشخص نیست که بدانیم چه اثری در بازار بزرگ نفت داشته است.»

این استاد دانشگاه آمریکا تأثیر تحریم‌های جدید بر بازار نفت را زیاد نمی‌داند و در عین حال معتقد است که تحریم یکجانبه آمریکا از حمایت بین‌المللی و قانونی برخوردار نیست و ارتباطی با ارزش‌های لیبرالی آمریکا ندارد و صرفاً جنبه قدرت و زورگویی دارد، دولت آمریکا چون قدرت دارد بدون توجه به نظام بین‌المللی از حداکثر فشار علیه ایران استفاده می‌کند که البته فشار زیادی روی مردم ایران می‌آید و افکار مختلفی آسیب دیدند و این ضربه به مردم چیزی نیست که از دید رهبران فعلی آمریکا اهمیتی داشته باشد.

تحریم‌های جدید

ترامپ که شاید

آخرین تلاش‌های وی

در پرونده‌های

تحریمی ایران نیز

باشد که با نام وی

درهم انگيخته شده

تحلیل‌های متفاوتی

داشته است؛ از

بی‌تفاوتی‌ها و بی‌اثر

خواندن آن تا پز

انتخاباتی ترامپ برای

کسب رأی مردمی

گفت‌وگویی «صنعت پالایش نفت»
با رییس و یک عضو کمیسیون انرژی مجلس

تیر تحریم ترامپ علیه وزارت نفت باز هم به خطرافت

دونالد ترامپ بازنده در انتخابات، تنها چندماه مانده به پایان عمر دولتش نمایش از پیش شکست‌خورده‌ای را اجرا کرد، او این بار چند نهاد و فرد مرتبط با وزارت نفت را با نیت موهوم فشار همه‌جانبه و حداکثری به ایران، در فهرست تحریم‌ها قرار داد، حال اینکه آموزه را آرمودن خطاست!

به گزارش فصلنامه صنعت پالایش نفت، اوایل آبان ماه دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا با اعلام نام چند نهاد و شخص مرتبط با وزارت نفت و قرارداد آن‌ها در فهرست تحریم‌ها، از تازه‌ترین اقدام خود علیه جمهوری اسلامی پرده برداشت؛ در این لیست اسامی همچون بیژن زنگنه وزیر نفت، مسعود کرباسیان مدیرعامل شرکت ملی نفت، نصرالله سردشتی مدیرعامل شرکت ملی نفتکش، علیرضا صادق‌آبادی مدیرعامل پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، بهزاد محمدی مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی و علی اکبر پورابراهیم مدیرعامل شرکت نیکو به چشم می‌خورد.

همچنین چند شرکت مرتبط با صنعت پالایشگاهی یا همان شرکت‌های تابعه وزارت نفت از جمله شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، شرکت خطوط لوله و ارتباطات نفتی، شرکت ملی مهندسی و ساخت نفت، شرکت پالایش نفت آبادان، شرکت پالایش نفت امام خمینی سازند و شرکت ملی صنایع پتروشیمی در فهرست تحریم‌های جدید آمریکا قرار گرفتند.

این تحریم‌ها در حالی در ماه‌های آخر فعالیت دولت دونالد ترامپ اعمال شد که به باور بسیاری از تحلیل‌گران، آخرین تلاش‌های رییس‌جمهور جمهوری خواه ایالات متحده برای کشاندن ایران به پای میز مذاکره‌ای بود که از ابتدا مقامات جمهوری اسلامی به آن پاسخ منفی داده بودند.

منیر سادات سیدرضا

روزنامه‌نگار

عباسی: هیچ کشوری مثل ایران نمی‌تواند در برابر تحریم‌ها مقاومت کند

فریدون عباسی که در دولت دهم رییس سازمان انرژی بوده و امروز رییس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی شده است، تحریم چند نهاد و شخص مرتبط با وزارت نفت و همچنین شرکت‌های مرتبط با صنعت پالایشگاهی کشور را اقدامی نمایشی و دارای مصرف داخلی برای مقامات آمریکایی دانست و تاکید داشت: «هیچ کشوری مثل ایران نمی‌تواند در برابر تحریم‌ها مقاومت کند.»

مشروح گفت‌وگوی «صنعت پالایش نفت» با فریدون عباسی نماینده کازرون در مجلس شورای اسلامی را در زیر می‌خوانید:

با توجه به اینکه اخیراً دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا چند نهاد و اشخاص مرتبط با وزارت نفت از جمله وزیر نفت و شرکت‌های مرتبط با صنعت پالایشگاهی را تحریم کرده است، چه قدر این تحریم‌ها می‌تواند بر فعالیت این صنعت اثرگذار باشد؟

آمریکایی‌ها برای اعمال فشار بر جمهوری اسلامی ایران از هیچ تلاشی دریغ نکردند و به دلیل دست نیافتن به نتایج مدنظرشان سعی در ایجاد جنگ روانی دارند؛ پس قبل از هر چیزی باید تأثیر تحریم اشخاص و مسوولان را بررسی کرد. به عنوان نمونه خود من طبق قطعنامه ۱۷۴۵ از اسفند سال ۱۳۸۵ تحریم شدم اما تأثیری بر زندگی‌ام نداشت چون فرمول زندگی ما در ایران با سایر کشورها متفاوت است؛ تحریم اشخاص در سایر کشورها به خاطر داشتن حساب‌های بانکی و مراودات با دنیا، تأثیرگذار است اما در ایران اینطور نیست مشخصاً خودم وقتی قصدی برای درس خواندن و گردش در خارج از کشور ندارم و فرزندانم نیز نمی‌خواهند به خارج بروند و یا ملکی در سایر کشورها ندارم، این تحریم‌ها تأثیری بر زندگی‌ام نمی‌گذارد و بیشتر جنبه نمایشی و برای مقامات آمریکایی مصرف داخلی دارد.

این موضوع درباره وزیر نفت هم صدق می‌کند که ۹۸ درصد فعالیتش در داخل کشور و با اداره و مدیریت وزارت نفت صورت می‌گیرد. پس تحریم وزیر نفت یا سایر مسوولان شرکت‌های نفتی، پالایشگاهی و پتروشیمی مصرف داخلی برای کشورهای تحریم‌کننده داشته و تأثیری بر کشور ما ندارد.

آیا سخنان شما به این معناست که این تحریم‌ها اثری روی فعالیت صنعت پالایشگاهی نمی‌گذارد یا اینکه در زندگی مسوولان این بخش

تأثیری ندارد؟

تحریم شرکت‌های نفتی، پالایشی و پتروشیمی تا حدی کار را سخت می‌کند و نمی‌توان به روش‌های مستقیم و مرسوم کالا را خرید و فروش کرد آن هم به این دلیل که کشورهای دیگر از تحریم آمریکا می‌ترسند اما چنین ترسی در شرکت‌های ایرانی وجود ندارد چون می‌توان از روش‌هایی مانند تغییر نام شرکت‌ها و دادن کد دیگر و یا در قالب شرکت پوششی و شرکت رده‌چندمی و اقماری فعالیت‌ها را انجام داد و سال‌ها طول می‌کشد تا کشورهای تحریم‌کننده به این موضوع پی ببرند.

با نگاهی به ۱۵ سال گذشته یعنی از زمان شدت گرفتن تحریم‌ها می‌توان به این نتیجه رسید که تنها تحریم بانک مرکزی و کشتیرانی و هواپیمایی مهم است و باید

گرفت که به خداوند تکیه داشت و می‌گفت شاه باید برود و شاه هم رفت.

در سایر حوادث هم همین اتفاق تکرار شد، امام خمینی (ره) واقعیات هستی را بهتر می‌دید و تصمیماتشان را بر همان مبنا اعلام می‌کردند. نمونه آن را می‌توان در واقعه طیس و انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۵۹ دید پس باید در وهله اول به اعتقادات خودمان برگردیم و کاری به تحولات داخلی سایر کشورها به خصوص آمریکا به عنوان عامل اولیه در تحولات کشورمان نداشته باشیم. درست است که باید با تغییر پارامترها در دنیا تاکتیک‌ها را تغییر داد اما باید راهبردمان ثابت باشد به عبارت دقیق‌تر بر مبنای راهبرد طولانی مدت تاکتیک‌ها تعیین می‌شود لذا نتیجه انتخابات آمریکا تاثیری بر نظام ما ندارد.

ما بعد از پیروزی انقلاب اسلامی تجربه روسای جمهور آمریکا از دو حزب جمهوری خواه و دموکرات را داشتیم که هدف هر دو سرنگونی جمهوری اسلامی بود، هدفی که به نتیجه نرسید چون نظام ما با راهبر ثابت بدون اتکا به کشور دیگری حرکت رو جلویش را در پیش گرفت البته ما در طول ۴۰ سال تاکتیک‌هایمان را تغییر دادیم که نمونه آن افزایش نفوذ در منطقه است؛ بدان معنا که خاکریزها را از مرزهای خودمان دور کرده و آن‌ها نتوانستند وارد مرزهای ما شوند و از طریق ایجاد گروه‌های مزدور و مشخصاً داعش و گروه‌های تکفیری مقابل ما بایستند، همانطور که در ۸ سال جنگ تحمیلی پشت دولت صدام پنهان شدند و جنگیدند اما به برکت داشتن رهبری محکم و اتحاد مردم موفق به شکست ما نشدند. ما سختی و فشار را تحمل کردیم و از این جهت کشور آباد شده است.

ما هر روز به سمت جلو پیش می‌رویم البته تصور برخی این است که موج گرانی‌ها باعث شکست ما

تحریم شرکت‌های نفتی، پالایشی و پتروشیمی تا حدی کار را سخت می‌کند و نمی‌توان به روش‌های مستقیم و مرسوم کالا را خرید و فروش کرد آن هم به این دلیل که کشورهای دیگر از تحریم آمریکا می‌ترسند اما چنین ترسی در شرکت‌های ایرانی وجود ندارد

در مذاکرات هسته‌ای به عنوان یک امتیاز در برابر اندکی کوتاه آمدن از دستاوردهای هسته‌ای دنبال می‌شد تا تحریم بانک مرکزی و کشتیرانی لغو شود اما متأسفانه وقتی دستاوردهای کشور با امید واهی کنار گذاشته می‌شود طرف مقابل نیز به کارهای کوچکی همچون تحریم اشخاص روی می‌آورد با این تصور که تحریم اشخاص آسیب‌زننده است.

چقدر این احتمال وجود دارد که تحریم شرکت‌های تابعه وزارت نفت و پالایشی و پتروشیمی باعث کاهش صادرات نفت و ارزآوری کم‌تر شود؟

مگر در حال حاضر صادرات نفت از مبادی رسمی صورت می‌گیرد؟ وقتی دشمن نتوانست جلوی کار رسمی و غیررسمی ما را بگیرد و حتی سدی در برابر فروش نفت در همین اندازه کم ایجاد کند، مترصد به تحریم شرکت پخش و پالایش شد که پیش از این هم تحریم بوده اصلاً با تحریم بانک مرکزی و سایر بانک‌ها، کل ایران تحریم است. آن‌ها تمامی تلاش‌شان را برای ضربه زدن به کشورمان انجام دادند و به موفقیتی دست پیدا نکردند. البته که کشور ما دچار سختی، مشکلات و بی‌ثباتی اقتصادی شد ولی در نهایت توانستیم خودمان را اداره کنیم و همچنین الگوی استقلال و آزادی و الگوی اقتصادی تازه به دنیا ارائه کردیم. این سؤال برای کشورهای مختلف به وجود آمده که ایران چطور توانسته با این حجم از تحریم‌ها خود را اداره کند. ما به دنیا نشان دادیم که تمام سازمان‌های بین‌المللی یعنی بیمه‌های قدرتمند و بانکی آسیب‌زننده است و هیچ کشوری مثل جمهوری اسلامی نمی‌تواند در برابر آن‌ها مقاومت کند.

برخی از تحلیلگران این موضوع را مطرح می‌کنند که دولت ترامپ در چند ماه باقی مانده به پایان عمر خود، تحریم‌های بیشتری علیه ایران در حوزه‌های مختلف از جمله نفت و پتروشیمی اعمال خواهد کرد، راهکار شما برای مقابله با تحریم‌ها چیست؟

فراموش نکنیم ما مسلمان هستیم و ملاک‌مان علوم انسانی غرب نیست، همچنین در معادلات عالم، خداوند و نه ماتریالیسم و علوم انسانی غرب دخالت دارد؛ با عنایت به همین موضوع انقلاب اسلامی ایران بر خلاف الگوهای غربی پیروز شد چون از وجود پر برکت رهبر معنوی بهره

قبلی است که با اقداماتمان آن‌ها را بی‌اثر خواهیم کرد.

ما با این فشارها آشنا هستیم به خصوص در زمانی که آمریکایی‌ها با عناوین مختلف و وضع تحریم‌هایی، شرکت‌های مختلف خارجی فعال در ایران را وادار به ترک کشورمان کردند، اقدامی که باعث تبدیل تهدید تحریم به فرصت و تولید حداقل ۷۰ درصد قطعات نفتی در داخل کشور شد پس می‌توان نتیجه گرفت که این تحریم‌ها اثر ملموس و خاصی بر مجموعه وزارت نفت و درآمدهای ارزی نخواهد گذشت و حتی اراده متخصصان، نخبگان و جوانان ایرانی برای رسیدن به موفقیت‌های بیشتر بدون اتکا به کشورهای خارجی را بیشتر می‌کند، نمونه آن را می‌توان در جهش‌های به وجود آمده در صنعت پتروشیمی در بالادست دید که در سال ۱۴۱۰ به جهش سوم دست پیدا خواهیم کرد، در پایین دست نیز طرح‌های خوبی اجرا شده و امیدواریم گام‌های محکمی برای جلوگیری از خام‌فروشی برداشته شود.

به باور شما این تحریم‌ها تأثیری بر فعالیت صنعت پالایشگاهی

نمی‌گذارد؟

تحریم اخیر مربوط به چند نهاد و اشخاص مرتبط با وزارت نفت بر فعالیت صنعت پالایشگاهی بی‌تأثیر نیست اما نمی‌تواند فعالیت‌های این حوزه را متوقف کند.

آیا این تحریم‌ها می‌تواند منجر به کاهش صادرات نفت و به دنبال آن کم شدن ارزآوری شود؟

این احتمال وجود دارد که با وضع این تحریم‌ها نتوان به صورت موقت از شیوه‌های فعلی، نفت صادر کرد اما مطمئن باشید ما راه صادرات نفت را پیدا کرده و اجازه نمی‌دهیم کشور از این نعمت محروم شود.

برخی از تحلیل‌گران احتمال می‌دهند ترامپ در چند ماه باقی مانده به پایان عمر ریاست جمهوری‌اش تحریم‌های بیشتری علیه ایران در حوزه‌های مختلف از جمله نفت و پتروشیمی اعمال کند، به طور کلی راهکار شما برای مقابله با تحریم‌ها چیست؟

از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی، مقامات آمریکا دشمنی با مردم ایران را به عنوان سیاستی واحد و بدون تغییر ادامه داده‌اند لذا تغییر رئیس جمهور ایالات متحده به معنای تغییر این رفتار نیست، برای مقابله با تحریم‌ها چاره‌ای جز اتکا به توانمندی‌های داخلی و جلوگیری از خام‌فروشی وجود ندارد کما اینکه با همین شیوه امروز تبدیل به صادرکننده محصولی شدیم که قبلاً آن را وارد می‌کردیم.

- ما با این فشارها آشنا هستیم به خصوص در زمانی که آمریکایی‌ها با عناوین مختلف و وضع تحریم‌هایی، شرکت‌های مختلف خارجی فعال در ایران را وادار به ترک کشورمان کردند، اقدامی که باعث تبدیل تهدید تحریم به فرصت و تولید حداقل ۷۰ درصد قطعات نفتی در داخل کشور شد پس می‌توان نتیجه گرفت که این تحریم‌ها اثر ملموس و خاصی بر مجموعه وزارت نفت و درآمدهای ارزی نخواهد گذشت

می‌شود حال اینکه این سختی‌ها باعث شده همچون دوران جنگ در حیطه‌های علمی، فنی، صنعتی و کشاورزی به پیشرفت دست پیدا کنیم چون می‌خواهیم روی پای خود بایستیم. باید امروز هم این مسیر با قدرت ادامه پیدا کند و کاری به انتخابات آمریکا نداشته باشیم پس اصلاً دلیلی ندارد صداوسیما و سایر رسانه‌ها مدام در این باره صحبت کنند. رئیس جمهور آمریکا تغییر کرده آن هم در شرایطی که عملاً اختیار آن چنانی از خود ندارد و نمی‌تواند خارج از اهداف حزبش کاری را پیش ببرد.

ما باید راهبرد آمریکا را در درازمدت بررسی کنیم که بر مبنای منافع‌شان قدرت را جابه‌جا می‌کنند.

پس نباید گول این بازی‌ها را خورد بلکه به جای آن بر تولید داخلی و انسجام مدیریتی و قوای کشور تمرکز داشت تا بدون اختلاف، کشور اداره شود. انتخابات ۱۴۰۰ برای ایران تعیین کننده است چون باید دستگاه اجرایی با مجلس شورای اسلامی و قوه مقننه هم صدا و همسو باشد و همه نیز با مقام معظم رهبری سازگار و هماهنگ شوند که در این صورت دیگر هیچ کشوری جرات حمله را ندارد و فشارهای اقتصادی هم تأثیر گذار نخواهد بود.

حسین زاده: با وجود تحریم‌ها، راه صادرات نفت را پیدا می‌کنیم

حسین حسین زاده عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی نیز تحریم چند نهاد و اشخاص مرتبط با وزارت نفت و شرکت‌های مربوط به صنعت پالایشگاهی را مسبوق به سابقه دانست و تأکید داشت که با انجام اقداماتی تحریم‌ها بی‌اثر خواهد شد. او همچنین گفت که «با وجود تحریم‌ها، راه صادرات نفت را پیدا می‌کنیم.»

مشروح گفت‌وگوی «صنعت پالایش نفت» با حسین حسین زاده نماینده لارستان در مجلس شورای اسلامی را در ادامه می‌خوانید:

با توجه به تحریم‌های اخیر آمریکا علیه چند نهاد و اشخاص مرتبط با وزارت نفت از جمله وزیر نفت، آیا فکر می‌کنید این تحریم‌ها تأثیری در فعالیت صنعت پالایشگاهی کشور دارد؟

ما با تحریم بیگانه نبوده و در گذشته آن را تجربه کردیم، این گونه تحریم‌ها از مدت‌ها قبل وجود داشته و واکنش ما به آن همچون دوره‌های

پالایشگاه‌سازی؛ مفید یا مضر؟

ماجرا از شهریور ماه سال جاری شروع شد آن هم از روزی که بیژن نامدار زنگنه شیخ‌الوزرای نفتی ایران در یک سخنرانی، پالایشگاه‌سازی را کثافت کاری خواند و موجب شد تا در سبیلی از انتقادات مختلف و گاه تند قرار گیرد. عده‌ای او را متهم به شنا خلاف جهت دنیا کردند و عده‌ای دیگر متهم به کم‌کاری در فضایی که اکثر کشورها با ساخت پالایشگاه به سمت سود بیشتر پیش می‌روند و بر همین اساس سهم کشورهای توسعه یافته در ساخت پالایشگاه را دلیلی بر انتقاد از وی دانسته و سهم صفر پالایشگاه‌سازی در زمان وزارت وی را نکته منفی کارنامه‌اش خواندند.

که عدم ساخت پالایشگاه بود اما بی‌توجهی به انجام فعالیتی که با پالایشگاه‌های موجود انجام شد نکته‌ای بود که مغفول ماند.

حال آنکه در سال‌های گذشته تحقیقات زیادی در مورد موضوع تأثیر آلودگی پالایشگاه‌ها بر محیط زیست انجام شده و همگی بر زیان‌های جبران‌ناپذیر فعالیت‌های پالایشگاهی بر محیط زیست صحنه گذارده‌اند.

براساس مطالعات و مستندات علمی ارائه شده در سال‌های اخیر، صنایع مرتبط با فعالیت‌های پالایشگاهی انواع مختلفی از آلاینده‌ها را تولید میکنند که به صورت گاز، ذرات، لجن و پساب مایع در محیط زیست منتشر می‌کنند، این آلاینده‌ها شامل هیدروکربن‌های آروماتیک چند حلقه‌ای (PAHs)، فلزات سنگین، بنزن و مشتقات آن، سولفور دی‌اکساید، نیتروژن دی‌اکساید، هیدروژن سولفید، کربن منو اکساید و سایر مواد شیمیایی هستند که بیشتر آنها حتی در غلظت‌های پایین نیز سمی بوده و قادرند اثرات سوء جبران‌ناپذیری بر اکوسیستم، محیط زیست و سلامت انسان داشته باشند.

سخنانی که موجی از انتقادات را به نگرش وی به موضوع پالایشگاه‌سازی به دنبال داشت و اغلب افرادی که وزیر را در سیل انتقاد گذارده و ترکش‌های تندشان را روانه‌اش می‌کردند تنها نیمه خالی لیوان را دیده بودند و به واکاوی تمام سخنان وزیر نپرداختند.

این انتقادات کار را به جایی رساند که شیخ‌الوزرا دست به کار شد و در تشریح سخنانش، در پیامی در فضای توئیتر تکرار کرد که: «با توسعه فازهای پارس جنوبی، ما میزان تولید گاز در کشور را از روزانه ۲۸۰ میلیون مترمکعب به ۷۰۰ میلیون مترمکعب رساندیم. این میزان تولید و گازرسانی به روستاها باعث صرفه‌جویی در مصرف فرآورده شد. با این اقدام انگار ما توانسته‌ایم ۲۶ میلیون بشکه نفت را در ۱۰ پالایشگاه ۲۶۰ هزار بشکه‌ای پالایش کنیم و این اقدام خوبی بود که انجام شد؛ چراکه لازم نبود با احداث ۱۰ پالایشگاه با این ظرفیت تمام کشور را به کثافت و آلودگی بکشیم»

این توتیت هم نتوانست بار انتقادات را کم کند و همچنان منتقدان نیمه خالی لیوان را دیدند

نرگس رسولی

روزنامه‌نگار

سؤال اینجاست که وزیر نفت چه گفت که مورد انتقادات شدید قرار گرفت؟

بیژن نامدار زنگنه وزیر نفت گفته است: «پالایشگاه‌سازی اولویت وزارت نفت است؛ اما مصرف سوخت مایع و آسیب به محیط زیست، خیر. در پارس جنوبی تولید را از ۲۸۰ میلیون مترمکعب در روز به ۷۰۰ میلیون مترمکعب در روز رسانده‌ایم، تولید در پارس جنوبی با افزوده شدن ظرفیت تولید روزانه ۴۲۰ میلیون مترمکعب، دو برابر شده است. این یعنی ۲۶ میلیون بشکه پالایشگاه، اگر ما می‌خواستیم پالایشگاه بزیم باید ۱۰ پالایشگاه ۲۶۰ هزار بشکه‌ای می‌زدیم تا بتوانیم سوخت کشور را تأمین کنیم و تمام کشور را به کثافت و آلودگی بکشانیم.»

تاکسون آمارهای مختلفی از میزان وجود آلاینده‌های مختلف در منطقه عسلویه (پارس جنوبی) و عوارض جانبی آن بر سلامت انسان و اکوسیستم ارائه شده که گاه باعث نگرانی مردم، مسئولین و افراد شاغل در این منطقه می‌شود، در واقع آمارهای ارائه شده در خوشبینانه‌ترین حالت بیانگر این واقعیت بوده که در حال حاضر میزان آلاینده‌های این منطقه در مرز هشدار است.

اگرچه مطرح کردن این مسائل شاید کمی نگران کننده باشد اما بهتر است از گفتن و یا شنیدن واقعیت هراس نداشت، بلکه باهم‌اندیشی و تصمیمات و اقدامات پیشگیرانه مانع از رخداد بحران شویم. از این روی ضروریست مطالعات جامع در زمینه بررسی میزان وجود آلاینده‌ها انجام شود. آلاینده‌های صنایع پتروشیمی از طریق تنفس، خوردن، آشامیدن و با جذب از طریق پوست وارد بدن میشوند. بدین لحاظ مقدار این آلاینده‌ها در هوا، مواد غذایی و نوشیدنیها اندازه‌گیری می‌شوند. افراد مختلف پاسخ‌های بیولوژیکی متفاوتی به یک آلاینده خاص نشان می‌دهند. ممکن است بعضی افراد در معرض یک نوع ماده شیمیایی قرار گیرند و هرگز آسیبی نبینند، برخی دیگر نیز ممکن است حساس بوده و سریعاً بیمار شوند. گاهی اوقات بیماری تنها زمانی اتفاق می‌افتد که افراد به مدت طولانی در معرض یک آلاینده قرار گیرند.

نکته مهمی که باید به آن اشاره کرد این است که ممکن است آلاینده‌ها مستقیماً باعث بروز و یا شیوع بیماری نشوند، اما از طریق تغییرات بیولوژیکی که در بدن اعمال می‌کنند ریسک ابتلا به بیماریها را افزایش دهند.

اگرچه آلاینده‌های پتروشیمی ممکن است در کوتاه مدت باعث ایجاد بیماری نشوند، اما مطمئناً میزان خطرپذیری ابتلا به انواع بیماریها را افزایش خواهند داد.

موضوعی که در بررسی‌ها و انتقادات به سخنرانی شیخ الوزرای نفت ایران کاملاً نادیده گرفته نشد. همین مطالعات دانشگاهی تاکید می‌کند که بر اساس مطالعات انجام شده، اقامت در مناطق مسکونی مجاور با پالایشگاه‌ها و صنایع پتروشیمی منجر به افزایش ریسک ابتلا به سرطان کبد، ریه، مغز و خون خواهد شد، همچنین این آلودگیها باعث ایجاد مشکلات باروری، عقیم شدن، سقط و تولد نوزادان دارای نقص ژنتیکی می‌شود.

براساس مطالعه‌ای که در مجله علمی The Lancet (سال ۲۰۱۳) منتشر شد، افرادی که در معرض آلاینده‌های ناشی از صنایع پتروشیمی هستند نسبت به افراد ساکن در مناطق دارای اقتصاد کشاورزی امید به زندگی (که به عنوان یکی از شاخص‌های مهم سلامت محسوب می‌شود) کمتری دارند. علی‌رغم وجود نگرانی در زمینه اثرات احتمالی آلاینده‌های مرتبط با صنایع پتروشیمی بر سلامت انسان، متأسفانه تاکنون مطالعات جامعی در زمینه بررسی اثرات آلاینده‌های صنایع پتروشیمی بر سلامت کارگران و کارمندان شاغل در مجتمع‌های پتروشیمی و افراد ساکن در مناطق نزدیک به این صنایع انجام نشده است.

در مطالعه‌ای که توسط یکی از دانشجویان بومی عسلویه تهیه شده بود (سال ۱۳۹۳) و در دومین کنفرانس ملی مخاطرات محیط زیست

نیز ارائه شد، نتیجه این بود که آلاینده‌های ناشی از صنایع پتروشیمی سلامت جسمی و روانی برخی از مردم عسلویه را تحت قرار داده است.

بنابراین ضروریست که براساس اولویت‌بندی، ابتدا وضعیت سلامت افراد شاغل در پتروشیمی‌ها و صنایع مربوطه و سپس به تناسب میزان در معرض بودن، مردم مقیم مناطق نزدیک به این صنایع مورد بررسی قرار گیرند. امروزه مشخص شده که معاینات عمومی پزشکی و انجام آزمایش‌های پیوسته بیوشیمیایی نمیتوانند میزان خطرپذیری فاکتورها و عوامل مؤثر در شیوع بیماریها را به طور دقیق مشخص کنند.

البته پالایشگاه‌های مشغول به کار در سال‌های اخیر بنا بر مسئولیت اجتماعی خود، تلاش‌های زیادی برای کاهش آلاینده‌ها و حفظ محیط زیست داشته‌اند که سرعت بخشیدن به این روند می‌تواند از بار نگرانی‌های محیط زیستی به طور قابل توجهی بکاهد. این امر حتی از سوی مسوولان محیط زیست نیز گوشزد شده بود و سال ۹۸ بود که حمید قاسمی مدیرکل محیط زیست آذربایجان شرقی اعلام کرد: تمام پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها از نظر سازمان محیط زیست ذاتاً آلاینده هستند مگر اینکه خلأ ساخت ثابت شود. روالی که شاید بیش از تعدد ساخت پالایشگاه در شرایط فعلی اقتصادی مهم جلوه می‌کند توجه به مسائل محیط زیستی و سلامت جسمی و روانی در کنار توسعه‌های اقتصادی و ... است؛ نکاتی که از دید منتقدان مغفول مانده و تنها عزم ساخت پالایشگاه مورد توجه قرار گرفته است.

بررسی تأثیر انتخابات آمریکا بر بازار نفت

آیا آرامش بازمی‌گردد؟

با اعلام نتایج انتخابات ریاست جمهوری آمریکا که تاکنون با حاشیه‌های کم سابقه‌ای نیز همراه بوده، قیمت جهانی نفت در روزهای گذشته رشد قابل توجهی داشته است. این تغییرات به ویژه به دلیل ادعای مطرح شده از سوی دونالد ترامپ به وجود آمده که معتقد است در این انتخابات پیروز شده و رقیب دموکراتش با اتکا به تخلفات انتخاباتی توانسته است اکثریت آراء را به دست آورد. بنا به گزارش پایگاه خبری تحلیلی گلوبال نیوز، افزایش حدوداً سه درصدی قیمت نفت پس از آن روی داد که دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا ادعا کرد در انتخابات اخیر پیروز شده است و او در قدرت باقی خواهد ماند. این ادعا در حالی است که شمارش آراء این انتخابات هنوز پایان نیافته و نتیجه قطعی آن اعلام نشده است. اما بازارهای جهانی نفت پیش از برگزاری این انتخابات به دلیل سیاست‌های متفاوت دو نامزد انتخاباتی در حوزه انرژی و تأثیری که می‌توانند داشته باشند با رکود مواجه شده بود و بسیاری به ویژه در بازارهای نفت و بورس جهان در انتظار مشخص شدن نتیجه این انتخابات به سر می‌بردند.

ساجده محمودی

مترجم

پیروزی ترامپ بدان معنی است که اوپک پلاس می‌تواند کماکان بدون ترس از اینکه نفت ایران به این زودی وارد بازار خواهد شد به روند کاهش تولید خود ادامه دهد.

به گزارش گلوبال نیوز، در ماه‌های گذشته قیمت نفت به دلیل ادامه گسترش ویروس کرونا در جهان و این احتمال که تولیدکنندگان اوپک و روسیه ممکن است طرح افزایش تولید نفت از ماه ژانویه را به تعویق بیندازند، تحت تأثیر زیادی قرار گرفته است.

انرژی‌های سبز حمایت می‌کند و انتظار می‌رود که رویکرد نرم‌تری در خصوص ایران به عنوان یک تولید کننده بزرگ نفت داشته باشد.

از طرفی دیگر پیروزی ترامپ در این انتخابات، با توجه به وضع تحریم‌های نفتی علیه ایران و حمایتش از طرح عربستان برای کاهش تولید نفت اوپک با هدف کنترل قیمت‌ها می‌تواند برای بازار نفت امیدوارکننده باشد، چراکه به عقیده بارنه شیلدراپ، کارشناس مؤسسات مالی سب (SEB)

رویکرد بایدن در قبال ایران، تولیدکننده بزرگ نفت

مناقشه بر سر نتیجه انتخابات ریاست جمهوری اخیر در آمریکا و عدم قطعیت طولانی مدت درباره آن با توجه به رویکرد این دو نامزد انتخاباتی در قبال انرژی‌های سبز و مهم‌تر از آن ایران، می‌تواند برای بازارهای جهانی نفت پیامدهای متفاوتی به همراه داشته باشد. جو بایدن که اکنون رئیس جمهور منتخب آمریکا به شمار می‌آید از سیاست گسترش

همچنین موج دوم شیوع این بیماری باز هم بر تقاضای نفت در جهان تاثیر گذار خواهد بود.

ادامه و اجرای قرنطینه در کشورهای دیگری همچون ایتالیا، نروژ و مجارستان پس از انگلیس و فرانسه نیز می تواند به محدود شدن افزایش قیمت نفت منجر شود. اعضای اوپک و متحدان آن، تحت رهبری روسیه که با عنوان اوپک پلاس شناخته می شوند پیشتر تصمیم گرفته بودند که از ماه ژانویه کاهش تولید روزانه دو میلیون از ۷,۷ میلیون بشکه در روز را متوقف کنند.

مقایسه رویکرد ترامپ و بایدن در حوزه انرژی

همچنین نشریه اکونومیک تایمز در گزارشی تحلیلی درباره تاثیر انتخابات آمریکا بر بازار جهانی نفت با مقایسه رویکرد ترامپ و بایدن در حوزه انرژی نوشت: فارغ از اینکه چه کسی در انتخابات اخیر آمریکا به پیروزی برسد، آنچه قطعیت دارد این است که رئیس جمهور دونالد ترامپ با اعمال تحریم های نفتی علیه ایران و ونزوئلا به عنوان دو تولید کننده بزرگ نفت در جهان تاثیر بسیار زیادی بر بازار جهانی نفت گذاشت و در این میان، رد پای او همه جا به چشم می خورد.

این نشریه در ادامه نوشت: با این حال، روی کار آمدن جو بایدن در کاخ سفید می تواند به ایجاد تغییراتی در صنعت نفت هم در داخل آمریکا و هم در سطح بین الملل منجر شود. پیروزی او به طور قطع بر سیاست دولت آمریکا در حوزه انرژی و شرکت های داخلی انرژی تاثیر گزار است چراکه این سیاست مدار دموکرات از طرح های اقلیمی، شامل الزام اپراتورهای نفت و گاز برای کاهش چشمگیر آلودگی های ناشی از متان، محافظت دائمی از پناهگاه ملی حیات وحش قطب شمال و مناطق دیگر، ممنوعیت اجازه استفاده از نفت و گاز جدید در زمین ها و آب های عمومی و اصلاح حق امتیاز برای در نظر گرفتن هزینه های آب و هوا پشتیبانی می کند.

همچنین تغییر سیاست کاخ سفید در خصوص مقابله با گرم شدن زمین بر مشاغل حوزه نفت و گاز تأثیر خواهد داشت. با این حال، یک برنامه انرژی سبز می تواند از مهارت های کارگران بیکار در میداین نفتی نیز استفاده کند.

به نوشته اکونومیک تایمز، از طرفی دیگر کارزار «فشار حداکثری» دولت ترامپ علیه ایران سبب شده تا تولید نفت این کشور به میزان قابل توجهی کاهش یابد و صادرات آن به شدت پایین بیاید. محموله های نفت خام و تصفیه شده ایران هم اکنون تنها به چین، سوریه و ونزوئلا محدود شده است. به علاوه طبق آمار منتشر شده توسط MacNaughton و DeGolyer، تحریم های ونزوئلا منجر به کاهش تولید نفت در بزرگترین تولیدکننده آمریکای لاتین شده است، به طوری که اکنون به پایین ترین سطح خود در حدود ۱۰۰ سال گذشته رسیده است.

اگر این دو کشور هنوز مانند زمان روی کار آمدن دونالد ترامپ ۵,۸ میلیون بشکه در روز نفت تولید می کردند،

کشورهای صادرکننده نفت اوپک و متحدان آنها برای ایجاد تعادل بین عرضه نفت و فروپاشی تقاضا ناشی از گسترش ویروس کرونا با شرایطی به مراتب سخت تر از این مواجه بودند.

اگرچه انتظار نمی رود که در دوران بایدن تحریم های ایران و یا ونزوئلا به طور یکجا کاهش یابد اما بازگرداندن ایالات متحده به توافق هسته ای با ایران یک هدف سیاسی است که ممکن است در دستور کار او باشد. آنچه بیشتر محتمل است، این است که هر دو کشور تحریم شده عزم آمریکا را در زمینه اعمال محدودیت های فعلی خود مورد آزمایش قرار دهند.

جو بایدن به عنوان رئیس جمهور آمریکا احتمالاً نمی تواند به هیچ یک از این دو کشور اجازه دهد که بدون

- تأثیر قطعی ریاست جمهوری بایدن بر بازار نفت هنوز هم ممکن است کاهش قیمت نفت خام را در پی داشته باشد، چراکه دیپلماسی جدید ایالات متحده در عرصه بین الملل احتمال دارد در هر لحظه شاهد بازگشت روزانه دو میلیون بشکه نفت ایران باشد که در سال های گذشته کاهش یافته است

از دست دادن اهرم فشار از تحریم هایشان رهایی یابند. به عنوان مثال، اگر ایران بتواند تمام نفتی که می خواهد را صادر کند، بازگرداندنش به اجرای کامل توافق هسته ای به مراتب سخت تر خواهد بود.

از طرفی دیگر، ترامپ علاقه زیادی به امور اوپک نشان داده است. او از طرح انتقادات تند در توییت علیه این سازمان و متحدانش دست برداشت تا به بزرگترین کاهش تولید آنها در اوایل سال جاری (میلادی) کمک کند. او در حال باز کردن یک دروازه بود. عربستان سعودی، رهبر واقعی اوپک و روسیه، متحد تازه اوپک پلاس بیشتر متوجه این اشتباه خود شده بودند که اجازه دادند همکاری قبلی شان نابود شود.

اما بعید به نظر می رسد که ریاست جمهوری بایدن تحت تأثیر اوپک قرار داشته باشد. وی مشخص کرده است که قصد دارد موضع بسیار سختگیرانه تری در خصوص حقوق بشر با عربستان سعودی و دیگران داشته باشد. این امر باعث می شود که او دوستان کمی در شبه جزیره عربستان به دست آورد.

تاریخ دست کم از منظر نفت در کنار آمریکا است. از اواسط دهه ۱۹۸۰ میلادی وابستگی ایالات متحده به نفت خاورمیانه بسیار کمتر شده است و تولیدکنندگان نفت اوپک پلاس باید قیمت ها را برای نیازهای اقتصادی خود به اندازه کافی بالا نگه دارند. بنابراین، احتمالاً حتی

کنندگان کمک خواهد کرد. از آنجایی که، ایالات متحده یک صادرکننده خالص محصولات نفت خام و تصفیه شده به شمار می‌آید، اگر چه قیمت پایین‌تر نفت به مصرف کنندگان کمک می‌کند، لزوماً برای کل اقتصاد مفید نیست.

اما اگر جو بایدن در رأس کاخ سفید باشد، سیاست‌های او ممکن است منجر به توقف احتمالی مجوزهای جدید حفاری در زمین‌های فدرال شود. با این حال بسیاری از شرکت‌ها چنین مجوزهایی را ایجاد کرده‌اند و در نتیجه هر قانون جدیدی احتمالاً تا سال ۲۰۲۴ چندان عملی و مؤثر نخواهد بود.

کاهش بی‌سابقه تقاضای جهانی

نفت

به نوشته مارکت واچ، هر چند هنوز مشخص نیست که بایدن برای مقابله با گسترش ویروس کرونا چه تدابیری اتخاذ کند اما انتظار می‌رود که کسب و کارهای بیشتری را برای مقابله با این اپیدمی متوقف کند که به معنی مصرف سوخت کمتر و فشار بیشتر بر قیمت‌های نفت خواهد بود. چیزی که تا به امروز نیز به دلیل گسترش این بیماری در سطح جهان اتفاق افتاده و کاهش بی‌سابقه در تقاضای نفت در سطح جهان کاهش شدید قیمت آن را نیز در پی داشته است.

از طرفی دیگر، بایدن ممکن است تصمیم به بازگشت به برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)، یعنی توافق هسته‌ای قدرت‌های جهانی با ایران بگیرد که ترامپ به طور یک جانبه از آن خارج شده است. اگر ایالات متحده به این توافق بازگردد به معنی بازگشت بشکته‌های نفت ایران به بازار و اعمال فشار بیشتر بر قیمت‌های نفت، البته در کوتاه مدت خواهد بود.

عواملی که در برابر بهبود قابل توجه بازار نفت در دراز مدت قد علم کرده‌اند، به شکلی بی‌سروصدا در حال افزایش هستند. پیروزی جو بایدن در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا نیز آخرین ضربه برای تولیدکنندگان بزرگ نفت به شمار می‌آید.

مدبران در بخش نفت به سختی امیدوارند که سال ۲۰۲۱ بهتر از ۲۰۲۰ باشد و حتی یک واکسن مؤثر برای کووید-۱۹ نیز ممکن است دیگر راهی برای خروج از آشفتگی این صنعت ایجاد نکند.

بنابر گزارش روزنامه فایننشال تایمز، هشت ماه پس از آنکه کل صنعت نفت برای اولین بار در معرض

مسیر درست با شکست مواجه شود. این امر به طور قطع بر بازارهای جهانی و قیمت نفت تأثیرگذار خواهد بود.

با این حال تأثیر قطعی ریاست جمهوری بایدن بر بازار نفت هنوز هم ممکن است کاهش قیمت نفت خام را در پی داشته باشد، چراکه دیپلماسی جدید ایالات متحده در عرصه بین‌الملل احتمال دارد در هر لحظه شاهد بازگشت روزانه دو میلیون بشکه نفت ایران باشد که در سال‌های گذشته کاهش یافته است. هر چند ارزیابی‌ها نشان می‌دهد که دست کم تا سال ۲۰۲۲ تولید نفت ایران بیش از ۷۵۰ هزار بشکه در روز افزایش نخواهد داشت.

نشریه مارکت واچ درباره چگونگی تأثیر انتخابات آمریکا بر بازارهای نفت و انرژی نوشت: چه جو بایدن دموکرات به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا روی کار بیاید و چه دونالد ترامپ جمهوری خواه، انتظار نمی‌رود که هیچ یک از آنها بتواند یک وضعیت برنده - برنده برای بخش انرژی به ارمغان بیاورند. زیرا آنچه برای انرژی، شامل تولیدکنندگان نفت خوب است لزوماً برای قیمت‌های نفت خوب نیست.

بت سئول، رئیس و مدیر اجرایی شرکت گاز و خدمات برق کوانتوم گفت: رئیس‌جمهور ترامپ همانطور که در سال ۲۰۱۶ وعده داده بود، مقررات پرهزینه در بخش انرژی را کاهش داد که به ایالات متحده امکان داده است برای اولین بار در دهه‌های گذشته در حوزه انرژی مستقل شود. در حقیقت ترامپ برای اولین بار طی دهه‌های گذشته این کشور را به سمت تبدیل شدن به یک صادرکننده انرژی خالص هدایت کرده است.

همچنین به گفته او، در درازمدت حمایت دونالد ترامپ از عرضه نفت خام در آمریکا به عرضه بیشتر و پایین نگه داشتن قیمت‌های نفت برای مصرف

بدون توصیه‌های کاخ سفید هم مدیریت عرضه را ادامه خواهند داد.

به نوشته این نشریه، اما اولین و تأثیر مطلق رئیس‌جمهور آمریکا بر بازار نفت هیچ یک از این موارد نخواهد بود. این تأثیر می‌تواند بر بازارهای گسترده‌تر، اشتباهی ریسک در میان سرمایه‌گذاران و معامله‌گران و ارزش دلار باشد.

ثبات به بازار نفت برمیگردد؟

قیمت نفت در این سال‌ها به دلیل اظهارات ترامپ (به صورت شفاهی یا در توییتر) سیر صعودی داشته است و بازگشت به سبک رهبری کمتر تهاجمی می‌تواند به کاهش تغییرات عجیب و غریب منجر شود که ممکن است ثبات در بازار نفت را نیز در پی داشته باشد.

پایگاه تحلیلی بی‌بینس استاندارد نیز در گزارشی با اشاره به اینکه بازار جهانی نفت کماکان تحت تأثیر گسترش ویروس کرونا قرار دارد، تصریح کرد: تغییرات بالقوه در اوپک پلاس و سیاست‌های ایالات متحده مشکل تقاضا در صنعت نفت را حل نخواهد کرد و تولیدکنندگان اصلی نفت در جهان مجبور به اعمال فشار بیشتر برای کاهش عرضه خواهند بود.

در این میان، صنعت نفت آمریکا نیز به دلیل تقاضای کم و پایین بودن قیمت نفت که منجر به کاهش تولید سه میلیون بشکه در روز شده، ضربه سختی دیده است. جو بایدن که قرار است به عنوان رئیس‌جمهور جدید ایالات متحده فعالیت کند، وعده داده است که یک تغییر اساسی در جهت تمیز کردن انرژی ایجاد کند اما این رویکرد ممکن است به دلیل عدم حمایت سنای آمریکا و لزوم کنترل گسترش ویروس کرونا و لزوم بازگشت اقتصاد در

اپیدمی قرار گرفت و با کاهش شدید تقاضا مواجه شد، اولین آزمایش موفقیت آمیز واکسن کرونا انجام گرفت اما در طول این مدت، ذخایر انرژی نیز افزایش یافته است. بنابراین، بازار نفت برای برون رفت از این وضعیت با موانع متعددی روبرو است.

تنها مانع این نیست که واکسن‌ها برای تولید انبوه به زمان زیادی نیاز دارند. تاجران تاکید می‌کنند که قیمت نفت حتی در صورت کنترل این ویروس نیز برای به دست آوردن یک بهبودی قابل توجه باید تلاش زیادی به کار گیرد.

اوپک و روسیه در حال حاضر روزانه حدود هشت میلیون بشکه نفت را ذخیره می‌کنند. حتی اگر تقاضا طی دو سال آینده به میزان قبل از اپیدمی، یعنی ۱۰۰ میلیون بشکه در روز برسد بازهم شرایط کلی برای بازار بزرگ نفت ایده‌آل نخواهد بود. بنابر ارزیابی شرکت Rystad Energy، انتظار می‌رود تقاضای جهانی نفت در اوایل سال ۲۰۲۸ به نقطه اوج خود برسد و تنها برای ۱۰۲ میلیون بشکه در روز تقاضا وجود داشته باشد.

تقاضای ۱۰۲ میلیون بشکه در روز عددی نیست که صنعت نفت در جهان برای تأمین آن به زحمت بیفتد. اکتشافات جدید در مکان‌های مختلف، مازاد تولید نفت (به دلیل کاهش تقاضا در دوران اپیدمی) و یک دهه یادگیری برای مدیریت زمینهای نفت خیز همگی به معنای عرضه زیاد است.

پیروزی بایدن؛ ضربه به فروشندگان نفت؟

فایننشال تایمز در ادامه با بررسی تأثیر پیروزی جو بایدن در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا بر بازار نفت، آن را ضربه دیگری برای فروشندگان نفت دانست و نوشت که اگرچه برخی از سیاست‌های وی،

مانند پیشنهاد محدود کردن حفاری‌های جدید در زمینهای فدرال ممکن است چند درصد رشد تولید آمریکا را اصلاح کند اما علاوه بر این گفته است که می‌خواهد به توافق هسته‌ای با ایران بازگردد. این اقدام می‌تواند به لغو تحریم‌ها را منجر شود و صادرات حدود دو میلیون بشکه در روز این کشور را آزاد کند. از طرفی دیگر برنامه‌های رئیس‌جمهور منتخب برای پیوستن دوباره ایالات متحده به توافق آب و هوایی پاریس، جنبش «موج سبز» را در سطح بین‌المللی ایجاد خواهد کرد.

با این حال، هنوز هم تحلیلگرانی هستند که معتقدند یک صنعت نفت تشنه به سرمایه‌گذاری که در نهایت به قیمت‌های بسیار بالاتر منجر خواهد شد، وجود دارد. استدلال آنها این است که چرخه نفت نمی‌تواند شکسته شود. قیمت‌های پایین سرانجام به قیمت‌های بالاتر می‌انجامد اما اگر تاجری هم وجود داشته باشد که معتقد به این استدلال باشد، هنوز خود را نشان نداده است.

همچنین به گزارش نشریه عربین بیزینس، با به قدرت رسیدن جو بایدن در آمریکا تغییراتی به وقوع خواهد پیوست که پیش‌بینی برخی از آنها کار دشواری نیست. به عنوان مثال، توثیبات‌های خصمانه کمتری از سوی ایالات متحده علیه اوپک منتشر خواهد شد. توثیباتی که به طور مکرر تصمیمات این سازمان را به چالش می‌کشید و از اعضای آن می‌خواست تا قراردادهایی منعقد کنند که به نفع آمریکا است.

هرمن وانگ کارشناس نفت خاورمیانه و اوپک در این باره اظهار داشت: ترامپ نقش فعالی در تعامل با اوپک ایفا کرد اما انتظارها این نیست که دولت بایدن نیز چنین سیاستی را در پیش بگیرد. ترامپ در حالی که به طور مکرر توثیباتی را علیه

اوپک منتشر می‌کرد و از آن می‌خواست تا تولید نفت را کاهش دهد، به طور همزمان روسیه و عربستان سعودی را نیز تحت فشار قرار داد تا پس از سقوط قیمت نفت در پی شیوع ویروس در اوایل سال ۲۰۲۰ بر سر کاهش عرضه نفت به بازار توافق کنند.

وانگ معتقد است که در همین رابطه، روابط آمریکا با عربستان و دیگر اعضای کلیدی اوپک همچنان بر مبنای دیپلماسی نفت باقی خواهد ماند.

رویگرد بایدن در عرصه سیاست خارجی و در قبال تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان اصلی نفت، شامل عربستان، روسیه و چین بیانگر سیاست‌گذاری آنها و احساسات بازار است.

علاوه بر این، آنچه انتظار می‌رود این است که بایدن تعدادی از تصمیمات ترامپ در عرصه سیاست خارجی را لغو کند که می‌توان به مهم‌ترین آنها، یعنی توافق آب و هوایی پاریس و توافق هسته‌ای با ایران اشاره کرد. کاهش تحریم‌های ایران و احتمالاً ونزوئلا به هر دو کشور اجازه خواهد داد تا صادرات نفت خود را به میزان زیادی افزایش دهند که به طور قطع بر قیمت نفت تأثیر خواهد داشت.

این در حالی است که اوپک پیشتر برای برقراری توازن در بازار نفت که تحت تأثیر کاهش تقاضا ناشی از اپیدمی ویروس کرونا قرار گرفته، تولید نفت را کاهش داده است و اگر ایران و ونزوئلا قرار باشد تولید و صادرات نفتشان را بالا ببرند، می‌بایست تصمیم خود را مورد بازبینی قرار دهد.

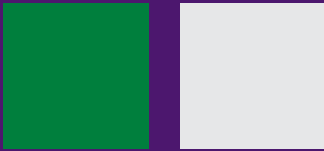
واضح است که دولت بایدن منافع آمریکا در تغییرات اقلیمی را تجدید و روی آن تمرکز خواهد کرد که نتیجه آن افزایش نظارت بر تولید نفت آمریکا و قوانین سختگیرانه‌تر در حوزه انرژی است که هزینه‌های تولیدکنندگان را افزایش و پروژه‌ها را کندتر خواهد کرد.

بنابر این گزارش، محمد بارکیندو دبیر کل اوپک مایل است که آمریکا را به گفت‌وگوهای جهانی بر سر نفت بازگرداند. وی در این باره اظهار داشت: این گفت‌وگوهای جهانی ناتمام خواهند ماند، همان طور که در طول چهار سال گذشته شاهد آن بوده‌ایم. آمریکا جایگاه ویژه‌ای در گفت‌وگوها بر سر انرژی در جهان دارد. به عقیده دبیر کل اوپک، مشارکت آمریکا در این مباحث با توجه به شفافیت بیشتر در سیاست‌های دولت بایدن و تمایل آنها به این مباحث، می‌تواند به ثبات بازار نفت کمک کند.

هرچند در حال حاضر بزرگ‌ترین نگرانی این است که رویکرد بایدن نامشخص است و بازار نفت اغلب پاسخ خوبی به اتفاقات ناگهانی نمی‌دهد. اکنون همگان می‌دانند که بازارهای نفت و دیپلماسی نفت در ریاست جمهوری ترامپ چگونه است و اگرچه پیش‌بینی‌هایی درباره اقدامات بایدن و واکنش‌های او در آینده وجود دارد اما باید صبر کرد تا مشخص شود چه اتفاقاتی روی خواهد داد.

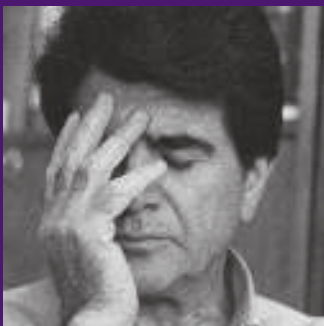
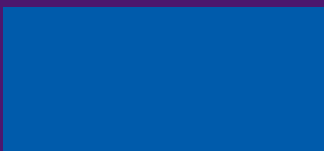

فصل وداع‌های عزتمند و خفت‌بار

حسام‌الدین قاموس مقدم
روزنامه‌نگار

کرونا همچنان می‌تازد اما دیگر نه در حاشیه که در متن زندگی مردم جهان. زیر سایه سنگین کرونا، خسرو آواز ایران و تاجر مستأجر کاخ سفید رفتند؛ یکی در میان اشک‌های مردمش عزتمند رفت و دیگری در میان پایکوبی مردمش، خفت‌بار. در ادامه، مهم‌ترین رویدادهای ایران و جهان از ابتدای مهر ماه را مرور می‌کنیم.

آخرین سخنرانی جهانی روحانی، ۱ مهر

مجمع عمومی سازمان ملل متحد امسال در شرایطی برگزار شد که شیوع ویروس کرونا در جهان، این جلسه را برای نخستین بار به نشستی مجازی تبدیل کرد و رهبران و نمایندگان کشورهای مختلف سخنرانی‌های خود را در قالب ویدئوهای ضبط شده ارائه کردند. حسن روحانی رئیس جمهوری اسلامی ایران نیز به صورت ویدئویی آخرین سخنان دوران ریاست جمهوری‌اش را در مجمع عمومی سازمان ملل بیان کرد. او پس از برشمردن جنایات آمریکا و اعمال تحریم‌های ظالمانه علیه ملت ایران، در جملات پایانی خود در این سخنرانی تاکید کرد: «امروز زمان تصمیم صحیح و درست است». به نظر می‌رسد اشاره او در این جمله به انتخابات سوم نوامبر در آمریکا بود و در واقع به مردم آمریکا این پیام را می‌داد که باید انتخاب درستی داشته باشند.

آغاز جنگ قره‌باغ، ۶ مهر

مناقشه دیرین جمهوری آذربایجان و ارمنستان بر سر منطقه قره‌باغ، این بار به تبادل آتش سنگین و جنگی تمام‌عیار تبدیل شد. هر دو طرف تاکنون در این جنگ تلفاتی داشته‌اند و کشورهای مختلف و سازمان ملل متحد نیز این درگیری‌ها را محکوم کرده و خواستار کاهش تنش‌ها شده‌اند. در آخرین اظهارنظرها از سوی مقامات ایرانی، محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان در تماس‌های تلفنی جداگانه با جی‌جون بایراموف وزیر امور خارجه جمهوری آذربایجان و زهراب مناساکانین وزیر امور خارجه ارمنستان، گفت‌وگو کرده و آنان را به «خویشتنداری» و «آتش‌بس» دعوت کرده است. وزیر خارجه ایران همچنین خواستار «پایان فوری خصومت‌ها» شده و از هر دو طرف دعوت کرده تا «مذاکره در چارچوب حقوق و قوانین بین‌المللی» را آغاز کنند. در سال ۱۹۲۳ اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی سرزمین کوهستانی قره‌باغ را استان خودگردان جمهوری آذربایجان خواند و تا فروپاشی شوروی در سال ۱۹۹۱ این بخشبندی سازمانی کشوری پابرجا ماند. درگیری‌ها بین ارمنستان و جمهوری

آذربایجان ناشی از اختلافات در مورد منطقه ناگورنو در قره‌باغ است که قلمرو شناخته‌شده بین‌المللی آذربایجان توسط جامعه بین‌المللی است و این منطقه در حال حاضر توسط جمهوری خودخوانده آرتساخ اداره می‌شود. اولین دوره جنگ قره‌باغ با امضای قرارداد آتش‌بس بیشکک در سال ۱۹۹۴، به پایان رسید و قره‌باغ کوهستانی و شهرهای اطراف آن، اعم از آغ‌دام، جبرئیل، فضولی، کلبجر، قبادلی، لاجین و زنگلان که قلمرو شناخته‌شده بین‌المللی جمهوری آذربایجان از سوی جامعه بین‌المللی است، به تصرف ارمنستان درآمد. بر اساس گزارش «آکادمی حقوق بین‌الملل بشردوستانه و حقوق بشر ژنو»، ارمنستان نه تنها با حمایت تسلیحاتی، مالی، آموزش نظامی و پشتیبانی عملیاتی از «جمهوری خودخوانده قره‌باغ» و نیروهای آن، بلکه با مشارکت در هماهنگی و کمک به برنامه‌ریزی کلی فعالیت‌های نظامی و شبه‌نظامی آن کشور خودخوانده، همواره در قره‌باغ کوهستانی اعمال اقتدار کرده است. در طول حدود ۳ دهه به مراتب آتش‌بس نقض شده که از شدیدترین نمونه‌های آنها می‌توان به درگیری‌های ۲۰۱۶ جمهوری آذربایجان و ارمنستان و درگیری مرزی ارمنستان و جمهوری آذربایجان در ژوئیه سال ۲۰۲۰ اشاره کرد. نهایتاً بیستم آبان بود که نخست وزیر ارمنستان در اطلاعیه‌ای طرح روسیه برای توقف جنگ را پذیرفت و متعهد شد از همه مناطق درگیری تا ۲۰ نوامبر عقب‌نشینی کند.

اجباری شدن ماسک در کشور، ۱۲ مهر
روند فزاینده آمار مبتلایان و قربانیان کرونا در ایران، نهایتاً ستاد ملی مقابله با کرونا در ایران را به این نتیجه رساند که کار با توصیه و التماس و خواهش سامان نمی‌یابد و نهایتاً ۱۲ مهر، اعمال جریمه برای افرادی که پروتکل‌ها را رعایت نمی‌کنند یا به عبارت دیگر «طرح اجباری شدن ماسک» به تصویب این ستاد رسید. حسن روحانی در بخشی از صحبت‌های خود در جلسه ستاد ملی مدیریت و مقابله با کرونا، «ایجاد درک مشترک از یک خطر مشترک در جامعه را در روند مبارزه با کرونا» بسیار مهم توصیف کرد و گفت: ضروری است مراقبت‌ها و نظارت‌ها در روند مقابله با کرونا، تشدید شود و چاره‌ای نداریم که برای متخلفان، جریمه تعیین کنیم. این طرح مانند تمام طرح‌های محدودکننده دیگر، در ابتدا واکنش‌های زیادی را برانگیخت اما به تدریج مردم با آن کنار آمدند و در حال حاضر، ماسک به یکی از پوشش‌ها و لوازم ثابت مردم تبدیل شده است.

خاموشی سیاوش، ۱۷ مهر

استاد محمدرضا شجریان که تا مدت‌ها نام هنری‌اش «سیاوش» بود، پنجشنبه ۱۷ مهرماه پس از یک دوره طولانی مبارزه با بیماری، در سن ۸۰ سالگی دار فانی را وداع گفت. خبر درگذشت او را فرزندش همایون شجریان با انتشار عکسی سیاه با نوشته «خاک پای مردم ایران به دیار معشوق پرواز کرد» مورد تأیید قرار داد و موجی از اندوه را در میان ایرانیان به راه انداخت.

در روزهای پایانی شهریور ۹۴، برای نخستین بار مطلبی منتشر شد که از بستری شدن محمدرضا شجریان در بیمارستان و لغو کنسرت‌هایش در خارج از کشور خبر می‌داد. ششم اسفندماه ۹۴ بود که خود این هنرمند با انتشار نامه‌ای از لغو کنسرت ایروان در تاریخ ۱۲ فروردین خبر داد و سرانجام سال ۹۵ در ثانیه‌های آغازین سال یک ویدئوی چندثانیه‌ای از محمدرضا شجریان منتشر شد که رازی ۱۵ ساله را فاش می‌کرد. استاد شجریان در این ویدئو از همراه و دوستی صحبت کرد که ۱۵ سال بود با او زندگی می‌کرد. چهره او با سر تراشیده در این ویدئو باعث تعجب مخاطبان شد. از آن زمان محمدرضا شجریان بارها و بارها برای درمان در بیمارستان‌های داخل و خارج از کشور بستری شد. در سال‌های پایانی عمر، بیماری توان حضور در صحنه را از او گرفته بود و یک سال آخر هم به کرات در بیمارستان جم بستری شد و تحت درمان و مراقبت تیم پزشکی خود قرار گرفت اما نهایتاً ۱۷ مهرماه ۹۹ اجل فرصت ادامه حیات را از او گرفت تا صدای خسرو آواز ایران برای همیشه خاموش شود. در پی درگذشت شجریان، علاوه بر واکنش‌های کثیر کاربران فضای مجازی و مردم علاقمند به هنر و فرهنگ ایران، مقامات بسیاری از جمله رئیس جمهوری و علی لاریجانی مشاور مقام معظم رهبری و همچنین چهره‌ها و شخصیت‌های فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، ورزشی و ... پیام تسلیت دادند. پیکر این هنرمند بنا به وصیت خود او و با حضور جمعی از مردم - با وجود محدودیت‌های ناشی از شیوع کرونا - در جوار آرامگاه فردوسی و مهدی اخوان ثالث در شهر توس به خاک سپرده شد.

قتل جنجال آفرین در پاریس، ۲۵ مهر

همه چیز زیر سر «شارلی ابدو» بود؛ هفته‌نامه‌ای فکاهی که برای چندمین بار، کاریکاتورهای توهین‌آمیز از پیامبر اسلام را منتشر کرد و یک معلم تاریخ فرانسوی به نام ساموئل پتی، این کاریکاتورها را برای شاگردانش نمایش داد. در پی این ماجرا، یک نوجوان ۱۸ ساله چچنی تبار به نام «عبدالله یزیدویچ آ»، روز جمعه ۲۵ مهر سر این معلم را برید و اقدامش بهانه‌ای شد تا دوباره فرانسوی‌ها به مقدسات مسلمانان توهین کنند. در این میان امانوئل ماکرون رئیس جمهوری فرانسه اسلام را دینی افراطی دانست و از انتشار کاریکاتورهای موهن به مقدسات اسلامی حمایت کرد. بسیاری از کشورهای اسلامی از جمله ایرانف اظهارات ماکرون را به شدت محکوم کردند و مردم با برگزاری راهپیمایی‌هایی در کشورهای خود، خواستار تحریم کالاهای فرانسوی و عذرخواهی رئیس جمهوری فرانسه شدند. در پی این اعتراضات، نهایتاً ماکرون مجبور به عقب‌نشینی شد و اعلام کرد که قصد توهین به مسلمانان و دین اسلام را نداشته است.

پیام مقام معظم رهبری خطاب به جوانان فرانسه

اظهارات امانوئل ماکرون، رئیس جمهور فرانسه در تأیید کاریکاتور توهین‌آمیز به پیامبر اسلام صلوات‌الله‌علیه‌وآله، باعث خشم مسلمانان در سرتاسر جهان شده است. به همین علت حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی خطاب به جوانان فرانسوی پیامی کوتاه صادر کردند. متن این پیام که به زبان فرانسوی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد، به شرح زیر است: «بسمه‌تعالی؛ جوانان فرانسه! از رئیس جمهور خود بپرسید: چرا از اهانت به پیامبر خدا حمایت می‌کند و آن را آزادی بیان می‌شمارد؟ آیا معنی آزادی بیان این است: دشنام و اهانت، آن هم به چهره‌های درخشان و مقدس؟ آیا این کار احمقانه، توهین به شعور ملتی نیست که او را به ریاست خود انتخاب کرده است؟ سؤال بعدی این است که چرا تردید در هولوکاست جرم است؟ و اگر کسی چیزی در این باره نوشت باید به زندان برود، اما اهانت به پیامبر آزاد است؟»

پیروزی بایدن در آمریکا، ۱۷ آبان

جو بایدن کاندیدای حزب دموکرات آمریکا در رقابتی تنگاتنگ و نفس‌گیر توانست با کسب ۲۹۰ رأی الکترال و بیش از ۷۴ میلیون رأی مردمی، پس از گذشت ۵ روز از انتخابات آمریکا چهل و ششمین رئیس جمهوری ایالات متحده شود و دونالد ترامپ را شکست دهد. البته با وجود این پیروزی، ترامپ که از ماه‌ها قبل ساز تقلاب را کوک کرده بود، مدعی شد تقلاب و تخلف در این انتخابات قطعی است و پیروز واقعی او بوده است.

رئیس جمهوری آمریکا که برخی می‌گویند بعید است به این راحتی‌ها قدرت را تحویل بایدن دهد، اقدامات حقوقی خود را برای برگرداندن ورق انتخابات در آمریکا آغاز کرده است؛ اقداماتی که بسیاری از ناظران، آن را بی‌فایده می‌دانند. با اعلام پیروزی بایدن، بسیاری از مردم در سراسر آمریکا به جشن و پایکوبی پرداختند. البته عده‌ای از طرفداران ترامپ نیز دست به اسلحه برده‌اند و اعتراضاتی را کلید زده‌اند. مقامات بسیاری از کشورهای این پیروزی را به بایدن تبریک گفته‌اند اما در ایران که موضع رسمی نظام از ابتدا این بوده است که «برای ما فرقی نمی‌کند چه کسی رئیس جمهور آمریکا شود»، هم برخی شخصیت‌ها و هم مردم در فضای مجازی واکنش نشان داده‌اند و عده زیادی از شکست ترامپ ابراز خرسندی کرده‌اند.

حسن روحانی رئیس جمهوری اسلامی ایران در نخستین موضع‌گیری خود در قبال پیروزی بایدن اظهار کرد: اینک فرصتی برای دولت آینده آمریکا پیش آمده است که اشتباهات گذشته را جبران کند و با احترام به قواعد جهانی، به مسیر پایبندی به تعهدات بین‌المللی بازگردد. محمدجواد ظریف وزیر خارجه جمهوری اسلامی نیز در توییتی نوشت: «مردم آمریکا نظر خود را اعلام کردند و اکنون دنیا نظاره‌گر است که آیا رهبران جدید، روش مخرب، ضدقانون و قلدرمآبانه رژیم در حال رفتن را کنار خواهند گذاشت و چندجانبه‌گرایی، همکاری و احترام به قانون را برخواهند گزید و یا خیر. این، اقدام و عمل است که بیش از همه چیز مهم است. سابقه ایران روشن است: عزتمداری، منافع ملی و

دیپلماسی مسئولانه». در پی پیروزی جو بایدن، قیمت دلار، سکه و خودرو در ایران قدری کاهش یافت.

رکوردشکنی کرونا، ۱۸ آبان

سخنگوی وزارت بهداشت، روز ۲۱ آبان مانند روزهای دیگر حدود ساعت ۱۴ بر صفحه تلویزیون ظاهر شد و از ابتدای ۱۱۷۸۰۰ فرد جدید به بیماری کرونا و مرگ ۴۶۲ نفر فقط در یک روز خبر داد؛ آماري که بیشترین میزان ابتلا و مرگ از ابتدای شیوع کرونا در کشور بود. بسیاری از مسئولان شهری و ملی، تعطیلی دو هفته‌ای تهران به عنوان کانون شیوع کرونا را ضروری دانستند. نهایتاً پس از جلسه شنبه ۲۴ آبان ستاد ملی مقابله با کرونا، سخنگوی این ستاد از محدودیت‌های شدید از اول آذر ماه سخن گفت: «در این زمینه سه سطح هشدار تعریف شد. سطح هشدار سه شامل شهرها و شهرستانهای قرمز، سطح هشدار دو شامل شهرها و شهرستانهای نارنجی و سطح هشدار یک شامل شهرها و شهرستانهای زرد هستند. بر اساس این رنگ‌بندی‌ها و متناسب با هر وضعیت، محدودیت‌هایی اعمال می‌شود که می‌بایست به طور قطع اعمال شود... به طور مثال اگر شهرستانی در وضعیت سطح هشدار سه قرار گیرد در این وضعیت به جز مشاغل خیلی ضروری که مربوط به تهیه مایحتاج ضروری مردم، امنیت و سلامت می‌شوند، بقیه مشاغل همه تعطیل هستند. در ارزیابی اولیه شاید بیش از ۱۰۰ شهرستان مشمول محدودیت‌های سطح قرمز می‌شوند که اکثر مراکز استانها و از جمله تهران جزو این وضعیت قرمز هستند».

اغلب کارشناسان نسبت به موج سنگین کرونا طی یکی دو ماه آینده هشدار داده‌اند. همچنان استفاده از ماسک، حفظ فاصله اجتماعی، خودداری از سفرهای غیرضروری و شست‌وشوی دست‌ها، مهم‌ترین توصیه‌ها به شهروندان است. البته در تعطیلی‌های اخیر، محدودیت‌هایی برای تردد بین شهرها و سفرهای بین استانی اعمال شد که آمارها کاهش مؤثری را نشان نمی‌دهد و برخی معتقدند این راهکارهای موقت، تأثیری در جلوگیری از شیوع هر چه بیشتر کرونا در کشور ندارد. مقامات شهری، بهداشتی و درمانی، ظرفیت بیمارستان‌ها و همچنین آرامستان‌ها را برای مواجهه با بیماران و قربانیان کرونایی محدود دانستند اما ویروس کووید ۱۹ ظاهراً کاری به این حرف‌ها ندارد و همچنان با قدرت هر چه تمام‌تر یک‌تازی می‌کند.